

Prologus

restri olientes vos et abiscentes propter
nomē meū. Glorificetur dñs et videbi
mas in leticia v̄a. ip̄i aut̄ confundent̄
Gloria populi de ciuitate. cor de templo. cor
dñi reddētis retributionē inimicis su
is. Ante q̄ pturaret. pepit ante q̄ veniret
partus eius pepit masculū. Quis audi
vit v̄nq̄ tale. et quis vidit huic simile.
Nūqd pturiet terra in die vna. aut pa
rietur gens simul. q̄ pturiuit et peperit
fion filios suos. Nūquid ego q̄ alios pa
rere facio. ipse non pariam dicit domi
nus. Si ego q̄ generationē ceteris tri
buo sterilis ero. ait dñs deus tuus. Le
tamini cū hierlm̄. et exultate in ea oēs
q̄ diligitis eā. Gaudete cum ea gaudio
vniuersi qui lugetis sup eam. vt suga
tis et repleamini ab vberē consolatiōis
eius. vt mulgeatis et delitatis affluatis.
ab oīoda gloria eius. Quia hec dicit do
minus. Ecce ego declinalo sup eam q̄
si fluuium pacis. et q̄ si torrentē inundā
tem gloriā gentiū quā sugetis. Ad vbe
ra portabimini. et sup genua blandiētur
robis. Quō si cui m̄ blandiaſ. ita ego
cōsolaboros et in hierlm̄ consolabimi
ni. Clidebitie. et gaudebit cor vestrum. et
ossa v̄a q̄ si herba germinabunt. Et co
gnoscet manus dñi seruis eius. et indi
gnabit inimicis suis. Quia ecce dñs i
igne veniet. et q̄ si turbo quadriga eius.
reddere in indignationē furorē suū. et i
crepationē suā in flāma ignis. Quia in
igne dñs diuidicabit et in gladio suo ad
oēm carnē. et multiplicabitur īterfecti
a dño. Qui sanctificabātur et mundos
se putabāt in hortis post ianuā intrinse
cus. qui comedebāt carnē suillā et alv
minationem et mure simul cōsumētur
dicit dñs. Ego aut̄ opa eoz et cogitatio
nes eoz venio ut cōgregē cū oīib⁹ genti
bus. et linguis et venient et videbūt glo
riam meā. Et ponā in eis signū. et mi
tam ex eis q̄ saluati fuerint ad gentes i
mare in africā. in lidiā tenētes sagittaz
in italiā et greciā ad iſulas lōge. ad eos
q̄ nō audierūt de me et nō viderunt glo
riā meā. Et annūciabūt gloriā meā gē

tib⁹. et adducent̄ omnes fratres vestros
de cunctis gentib⁹ domū dñi in equis et
in quadrigis et in lecticis et in mulis et
in carrucis. ad montē sanctū meū hies
rusalem dicit dñs. quō si inferat suj̄ iſi
rael munus i vāle mūdo in domū dñi.
Et assumā ex eis in sacerdotes et leui
tas dicit dñs. q̄ sicut celi noui et terra
noua q̄ ego facio stare corā me dicit dñs
deus sic s̄abit semē v̄m et nomē v̄m.
Et erit mensis ex mense. et sabbatū ex
sabbato. Ceniet oīis caro vt adoret co
ram facie mea dicit dñs. Et egredient̄
et videbūt cadauera viroz qui preuari
cati sunt in me. Clermis eoz nō morie
tur et ignis eoz non extingueſ et erunt
v̄lqz ad facietatem visionis omni carni.

Erplicat Elaias. Incipit prefatio in
Hieremiam prophetam.

Ec īterptatio hieroni
mi est. Siquid in ea no
uerit fm hebreos codices
exploretur. Alia en septu
aginta īterptum ecclesijs
vſitata. Que q̄uis nōnulla aliter habe
at q̄z in hebreis codicib⁹ inuenitur. Ta
men vtracq̄ id est fm septuaginta et fm
hebream. apostolica autoritate firmata
est. non errore neq̄ reprehensione supe
riori. sed certo consilio septuaginta nō
nulli aliter dixisse vel conteruisse intel
liguntur. Quod ideo p̄monemus ne
quisq̄ alteram ex altera velit emenda
re. q̄ singulorū in suo genere veritas
obſeruanda est.

Incipit prologus in eundem.

Jeremias p̄pheta cui hic
prologus scribit fmone q̄
dem apud hebreos elai
et osee et quibusdā aijs p̄
phethis videſ esse rusticior
sed sensib⁹ par est. q̄ p̄p̄e q̄ eodē spū pros
phetauerit. Porro simplicitas eloquij
de loco ei in q̄ natuſ est accidit. Fuit enim

Hieremias

anathotites qui est vsq; hodie viculus tribus ab hierosolimis distans milibus sacerdos ex sacerdotib;. et in matris uite sanctificat?. virginitate sua euāgeliū cum virū xpī ecclie sie dedicans. Hic uaticinare exorsus est puer. et captiuitatez vrbis atq; iudee nō solū spū. sed et oculis carnis intuitus est. Jam decem tribus israel assirij in medos trāstulerant iam terras eaz coloni gentium posside bant. Tñ in iuda tantū et in beniamin proplexauit. et ciuitatis sue ruinas qua druplici planxit alphabeto. qđ nos mēsuee metri versibusq; reddidim?. Preterea ordinez visionū qui apud grecos et latinos omnino cōfusus est. ad pristinā fidē correrimus. Librū autē baruch notarij eius. q; apud hebreos nec legiſ. nec habet p̄termisimus. p̄ his omnib; maledicta ab emulis p̄stolantes. quib; me necesse est p̄ singula opuscula r̄nde re. Et hoc patior. quia vos cogitis. Ceterū ad cōpendiū mali recti? fuerat modum furozi eorum filētio meo ponere. q; quotidie noui aliquid scriptitatem intidorum insaniam prouocare.

Item alijs prologus in eundem.

Ioachim filius iosie. cui terciodecimo anno p̄phetaれる exorsus est hieremias sub quo et Olda mulier p̄phetauit ip̄e est qui alio noīe appellat eliachim. et regnauit super tribū iuda et hierusalē annis vndecim. Lui successit in regnū fili⁹ ioachim cognomento iechonias qui tercio mense regni eius die decima captus a ducib; nabuchodonosor ductus est in babilonem. et in loco eius constitutus ē sedechias filius iosie patruus eius. cuius āno vndecimo hieremias capta atq; subuerla est. Nemo igif putet eundē in danielis principio ioachim q; in ezechielis exordio ioachim scribit. Iste extremam filiabam chm habet ille chin. et ob hanc cām in euāgeliū fm mathēū yna videt

veſſe generatio q; secūda tesseredecas in ioachim definiſ filiū iosie. et tercia in cipit a ioachim filio ioachim. Qđ ignorans porphirius calūnā instruit ecclie suā ostendēs impitiam dū euangelistā mathēū arguere nititur falsitatis. Qđ q; traditum scribitur ioachim mōstrat non aduersarioz fortitudinis fuisse viatoriam sed domini voluntatis.

Incipit argumentum in eundem.

Jeremias anathotites. qui est viculus tribū a hierosolimis distans milibus. apud taphnas in egypto a p̄plo lapidib; obrutus occubuit. Jacet vero i eo loco sepultus. quo dudu pharao rex habitauerat. Et quoniam postulatione sua refugatis ab eodem loco serpentib; egyptios a tactu aspidum fecit esse securos magna eum ibi religione egyptiæ nerantur.

Explicit argumentū. Incipit Hieremias proplexa. Capi. I

Erba hiere

mie p̄phete filij helchie de sacerdotib; qui fuerunt in anathot i terra beniamin. Qđ factū ē verbū dñi ad eū in diebus iosie filij amo regis iuda in terciodecimo anno regni eius. et factum ē in diebus ioachim filij iosie regis iuda. vsq; ad consummationem vndecimi anni sedechie filij iosie regis iuda vsq; ad trāsmigrationem hierusalem in mense quinto. Et factū ē verbū domini ad me dicens. Prīusq; te formarem in vtero noui te. et anteq; exires devulua sanctificaui te. et p̄pheta in gentibus dedi te. Et dixi. A.a.a. domine deus. Ecce nescio loqui. quia puer ego sum. Et dixit dominus ad me. Noli dicere quia puer sum. quoniaz ad omnia que mittam te ibis. et vniuersa

quecunq; mādauerō tibi loqueris. Ne
timeas a facie eorū. qz tecū ego sum vt
eruā te dicit dñs. Et misit dñs manūz
suā. et tetigit os meum et dirit ad me.
Ecce dedi verba mea in ore tuo. ecce cō
sticui te hodie sup gentes et super regna
vt euellas et destruas et dispdas et dissis
pes et edifices et plātes. Et factū est ver
bus dñi ad me dicens. Quid tu vides
hieremia. Et dixi. Cligam vigilantem
ego video. Et dixit dñs ad me. Bñ vi
disti. qz vigilab⁹ ego sup vbo meo vt fa
ciā illud. Et factū ē vbu⁹ dñi secūdo ad
me dicens. Quid tu vides. Et dixi. ol
lam succēsam ego video. et faciē eius a
facie aquilonis. Et dixit dñs ad me. ab
aq̄lone pandet om̄ne malū sup oēs ha
bitatores terre. Quia ecce ego cōvoca
bo oēs cogitationes regnōrū aquilonis
qit dñs. et venient et ponent vnu⁹ quicq;
solū suū in introitu portaz hierusalem.
et sup oēs muros eius in circūitu. et su
per vniuersas vrbes iuda. Et loquar in
dictia mea cū eis sup omnē maliciā eoz
qz tereliquunt me et libauerūt dñs alie
nis et adorauerūt opus manūū suarū.
Tu ergo accingelūbos tuos et surge. et
loqre ad eos oīa qz ego p̄cipio tibi. Ne
formides a facie eoz. nec enī timere te
faciā vultū eoz. Ego qz p̄pe dedi te hodie
in ciuitatē munitā. et in colūnam ferre
am et in murz ereū sup omnē terrā regi
bus iuda principib⁹ eius et sacerdotib⁹
et omni populo terte et bellabunt aduer
sum te et non p̄ualebunt. qz ego tecum
sum ait dñs vt liberem te.

II
Et factū est vbu⁹ dñi ad me di
e cens. vade et clama in auribus
hierlm̄ dicens. Hec dicit dñs.
Recordatus sum tui miserās adolescē
tiā tuā et caritatē responsatōnis tue qz
secuta es me in deserto. in terra qz nō se
minaſ. Sanctus isrl̄ dño primitie fru
gū eius. Qz qz teuorāt eū delinquūt
mala venient sup eos dicit dñs. Audite
verbū dñi dom⁹ iacob. et oēs cogitatio
nes dom⁹ isrl̄. Hec dicit dñs. Quid in
uenerūt p̄es v̄i in me iniqtatis. quia

elongauerūt a me et ambulauerūt post
vanitatē. et vani facti sunt. Et nō dixer
unt. vbi ē dñs qui ascendere nos fecit
de terra egip̄ti. qz traduxit nos p̄ desertū
p̄ terrā inhabitabilē et inuiā. p̄ terrā si
cis. et imaginē mortis. et p̄ terraz in qua
non ambulauit vir neqz habitauit hō.
Et induxi vos in terram carmeli. vt co
mederetis fructū eius et bona illius. Et
ingressi p̄taminasti terrā meā. et heres
ditatē meā posuisti i alominationē. sa
cerdotes nō dixerūt. vbi ē dñs et tenen
tes legē nescierūt me. et pastores preua
ricati sunt in me. Et p̄plorete p̄phetaue
rūt in baal. et idola scuti sunt. Propte
rea adhuc iudicio contendā vobis cū ait
dñs. et cū filijs v̄is disceptatv. Transi
te ad insulas cethim et videte. et i cedar
mittite et cōsiderate vehementer. et vi
dete si factum est huismodi. si muta
uit gens deos suos. Et ecce ip̄i nō sunt
dij. Populus vero meus mutauit glo
riā suā in idolū. Obstupescite celi super
hoc. et porte eius desolam̄ v̄hemēter.
dicit dñs. Duo ei mala fecit p̄pls me⁹.
Ne tereliquūt fontē aque viue. et fode
rūt sibi cisternas dissipatas que conti
nere non valent aquas. Nūquid seru⁹
ē isrl̄ aut vernaculus. Quare ergo fact⁹
est in predam. Sup eum rugierūt leo
nes et dederunt vocem suam. posuerūt
terram eius in solitudinem. Ciuitates
eius exuste sunt. et non est qui habitet
in eis. Filii quoq; mēphos et thannicos
cōstupraverūt te v̄sq; ad v̄rticē. Nun
quid nō istud factū ē tibi. qz tereliqui
sti dñm deū tuū eo tpe quo ducebat te
per viam. Et nūc quid tibi vis in via
egip̄ti. vt bibas aquā turbidam. Et qd
tibi cū via assirior̄. vt bibas aquam flu
minis. Arguet te malicia tua et queris
tua increpat te. Scito et vide qz ma
lū et amariū est reliquisse te dñm deū
tuū. et non esse timorez eius avud te
dicit dominus deū exercitū. A seculo
cōfregisti iugū meū. rupisti vincula
mea et diristi. Non seruā. In omni enī
coile sublimi. et sub omni ligno fronte

Hieremias

doso tu, psteraberis meretrix. Ego au-
te plataui te vinea electa. oē semen vpx
Quō ḡcōuersa es mihi in prauū vinea
aliena. Si laueris te intro. et multipli-
caueris tibi herba l̄vith. maculata es i
iniquitate tua coraz me dicit dñs deus.
Quō dicis. non sum polluta. post ba-
lim non ambulaui. Tlide vias tuas in
conualle. scito qd feceris. Cursor leuis
explicans vias suas. onager assuetus i
solitudine. in desiderio aie sue attraxit
ventū amoris sui. Nullus auertet eā.
Oēs q̄qrūt eā nō deficiēt. in mēstruīs
eius inuenient eā. Prohibe pedē tuū a
nuditate. et guttur tuū a siti. Et dixisti
Despaui. nequaq̄z faciā. Adamauī q̄p
pe alienos. et post eos ambulab. Quō
cōfunditur sur qñ dephendit. sic cōfusi
sunt domus israel. ipi et reges eorū. prin-
cipes et sacerdotes et plere eorū dicētes
ligno. pater meus es tu. et lapidi. tu me
genuisti. Terterū ad me tergū et nō fa-
ciem et in tempe afflictōnis sue dicent
surge et libera nos. Ubi sunt dñj tui q̄s
fecisti tibi. Surgat et liberet te. in tem-
pore afflictionis tue. Scōm nnumeruz
quippe ciuitatū tuarū. erāt dñj tui iuda.
Quid vultis mecum iudicio cōtendere.
Oēs dereliquis me dicit dñs. Frustra
pcussi filios vros. et disciplinā non rece-
perūt. Deuorauit gladius vester pple-
tas vros. quasi leo vastatur generatio-
vra. Tlide verbū dñi. Nūquid solitu-
do factus sum israeli aut terra serotina
Quare ergo dixit pplus meus. recessi-
mus nō veniemus vltra ad te. Nūquid
obliuiscerō vgo ornamenti sui aut spōsa
fascie pectoralis sui. Populus vno meo
oblitus est mei diebū innueris. Quid
niteris h̄nā ostēdere viā tuā. ad q̄ren-
dā dilectionē q̄ insup et maliciā tuā do-
cuisti vias tuas. et in alis tuis inuētus
est sanguis animarū pauperū et innocen-
tum. Nō in fossis inueni eos. sed in oī-
bus q̄ supra memoriaui. Et dixisti. abs
q̄ peccato et innocens ego sum. et ppte-
rea auerat furor tuus a me. Ecce ego
iudicio contendā tecū. eo q̄ dixeris. nō

peccavi. Quā vilis facta es nimis. ite-
rans vias tuas. Et ab egypto cōfundes-
ris. sicut p̄fusales ab assur. Nā et ab ista
egredieris. et manus tue erunt sup ca-
put tuū. qm̄ obtinuit dñs cōfidentiam
tuam. et nihil habebis. p̄spērū III

Ergo dicit. Si dimiserit vir
vroxē suā. et recedēs ab eo duxer-
it virū alterū. nūquid reuerte-
tur ad eam vltra. Nūquid non polluta
erit et cōtaminata mulier illa. Tu autē
fornicata es cum amatorib⁹ multis. tñ
reuertere ad me dicit dñs. et ego susci-
piam te. Leua oculos tuos in directū et
vide vbi nūc prostrata sis. In vīs sede-
bas expectās eos quasi latro insidians
in solitudine. et polluisti terrā in fornicati-
onibus tuis et in malitijs tuis. Quā
obrem. p̄hibite sunt stille pluiaj et ses-
rotinus imber non fuit. Frons mulie-
ris meretricis facta ē tibi. noluisti eru-
scere. Ergo saltē amodo voca me pa-
ter meus. dur virginitatis mee tu es.
Nūqnid irasperis in ppterū. aut perse-
uerabis in finem. Ecce locuta es et feci
mala. et potuisti. Et dixit dñs ad me
in diebus iofie regis. Nūquid vidisti
que fecerit auersatrix israel. Abiit fibis
met sup omnē montē excelsum. et sub
omni ligno frondoso. et fornicata est ibi.
Et dixi. cū fecisset hec oia ad me reu-
tere et nō ē reuersa. Et vidit preuaricat-
rix soror eius iuda. qz p eo q̄ mechata
esse auersatrix israel dimissim eā. de-
dissem ei libellum repudij. et nō timuit
puaricatrix iuda soror eius. sed abiit et
fornicata est etiā ipa. et facilitate fornicati-
onis sue cōtaminauit terrā. et mecha-
ta est cū lapide et ligno. Et in omnibus
his nō est reuersa ad me preuaricatrix
soror eius iuda in toto corde suo. sed in-
mendacio ait dominus. Et dixit dominus
ad me. Justificauit animaz suam
aversatrix israel comparatione preuaricatricis iuda. Glade et clama sermones
istos contra aquilonem et dices. Reuertere
aversatrix israel ait dominus. et nō
auertam faciē meā a vobis. qz sanctus

ego sum dicit dñs. et nō irascer in perpe
tuū. Ceterū tamē scito iniuriam tuā
qr in dñm deū tuū p̄uaricata es. Et di
sp̄isti vias tuas alienis sub om̄i ligno
frōdoso. et vocē meā nō audisti ait dñs.
Cōuertimī filij reuertētes dicit dñs.
ego vir v̄t. Ec assumā vos. vñū de ciuitate
et duos de cognatione. et introduci
cā vos in siō. Et dabo vob̄ pastores ius
xta cor meū. et pascēt vos sc̄ia et doctrina
Lūc̄ multiplicati fueritis et creueritis
in terrā in dieb̄ illis ait dñs. non dicet
v̄ltra. arca testamēti dñi. neq; ascendet
sup̄ cor. neq; recordabūtur illius nec vi
sitarib; nec hiet v̄ltra. In tpe illo voca
būt hierlm̄ solū dñi. et cōgregabuntur
ad eā oēs gentes in noīe dñi in hierlm̄
et nō ambulabūt post prauitatem cordis
sui pessimi. In dieb̄ illis ibit dom̄ iu
da ad domū isrl̄. et veniet simul de terra
aglonis ad terrā quā dedi p̄ib̄ v̄tis.
Ego aut̄ diri. Quō ponā te in filios. et
tribuā tibi terrā desiderabilē heredita
tem p̄clarā exercituū gentiū. Et diri.
P̄em vocabis me. et post me ingredi
nō cessabis. Sed quō si cōtemnat mu
lier amatorē suū. sic cōtēpsit me dom̄
isrl̄ dicit dñs. Clor in vijs audita ē. plo
ratus et v̄lulatus filiorū isrl̄ qm̄ iniquā
fecerūt viam suā. oblii sunt dñi dei sui
Cōuertimī filij reuertētes et sanabo
auer siōes v̄tas. Ecce nos v̄enimus ad
te. Tu em̄ es dñs deus n̄t. Cere men
daces erant colles et multitudō mōtiū.
Cere in dñō deo n̄t salus israel. Con
fusio comedit laborem patrū nostorū
ab adolescētia n̄ra. greges eoz et armē
ta eoz. filios eoz et filias eoz. Dormies
mus i cōfō sione n̄ra et operiet nos igno
minia n̄ra. qm̄ dñō deo nostro peccauis
mus nos et patres nostri ab adolescen
tia nostra v̄sc̄ ad diē hanc. et nō audiui
mus vocem domini dei nostri. III

I reuertaris ad me isrl̄ ait dñs
minus ad me ouertere. Si ab
stuleris offendicula tua a facie
mea nō cōmoueberis. Et iurabis vivit
dñs in veritate et in iudicio et in iusticia

et benedicent eum gentes ip̄m̄ lauda
bunt. Hec em̄ dicit dñs v̄ro iude et ha
bicatori hierlm̄. Nouate vobis nouale
et nolite serere sup̄ spinas. Circūcidim̄
dño. et auferte p̄putia cordū v̄top̄ v̄ni
iuda et hitatores hierlm̄. ne forte egre
diatur ut ignis indignatio mea et luccē
datur. et nō sit q̄ exinguat. Om̄nia autē
hec mala re niet. ppter maliciā cogitatō
nū v̄taz. Annūciare in iuda. et hierusalē
auditū facite. loq̄mini et canite tu
ba i terra. clamare fortiter et dicite. Co
gregamini et igrediamur ciuitates mu
nitas. leuate signū in sion. Conforta
mini nolite stare. qr̄ maluz ego adduco
ab aquilone et contritione magnā. Alcē
dit leo de cubili suo. et predo gentiuz se
leuauit. Egressus est de loco suo. vt po
nat terrā tuā in solitudinez. Ciuitates
tue vastabūtur. remanētes absq; habi
tatore. Sup̄ hoc accingite vos ciliis
plāgite et v̄lulate. qr̄ non ē auersa ira fu
toris dñi a vobis. Et erit in die illa di
cic dñs. p̄bit cor regis et cor principū. et
obstupescit sacerdotes. et p̄plexi cons
ternabuntur. et diri. Heu. heu. heu dñe
deus. Ergo ne decepisti p̄p̄lū istū et hie
rusalē dices. par erit vobis. Et ecce per
uenit gladius v̄sc̄ ad aiām. In tpe il
lo dicit p̄p̄lo huic et hierlm̄ ventus v̄tēs
in vijs q̄ sunt in deserto. v̄e filie populi
mei nō ad ventilandū et ad purgandū.
Spūs plenus ex his v̄eniet mihi. Et
nūc ego sed loquar iudicia mea cū eis.
Ecce q̄ si nubes ascendet. et q̄ si cēpestas
currus eius. Veloiores aquilis eq̄ illi
us. Cle nobis. qm̄ vastati sumus. La
ua a malicia cor tuū hierlm̄. vt salua fi
as. Uic̄ quo morabitur in te cogitatō
nes innoīe. Clor em̄ anūciatis a dan.
et notū facientis idolū de mōte effrām̄
Concitate gentes. Ecce audituz est in
hierusalem. custodes venire de terra lo
ginqua. et dare super ciuitates iuda vo
cem suam. Quasi custodes agroꝝ facti
sunt sup̄ eam in giro. quia me ad iracū
diam prouocauit dicit dominus. Cle
tue et cogitationes tue fecerunt lēctibi

Hieremias

Vsta malicia tua quia amara quia tetigit cor tuum. Clentrem meum ventre meum doleo. sensus cordis mei turbati sunt in me. Non tacebo. quoniam vocem buccine audiuit aia mea. clamorem pedum. Contrito sum contritionem vocata est. et vastata est omnis terra. Repetaverata sunt tabernacula mea. subito pelles mee. Tuncque videlicet fugientem. audiā vocem buccine. Quia stultus plus meus me non cognovit. Filii insipientes sunt. et recordes. Sapientes sunt ut faciant mala. bene autem facere nescierunt. Asper fram et ecce vacua erat et nihil. et celos et non erat lux in eis. Tuli montes et ecce mouebantur. et oes colles conturbati sunt. Intuitus sum et non erat homo. et omne volante celi recessit. Asper et ecce carmelus desertus. et oes urbes eius destructure sunt a facie domini et a facie ire furoris eius. Hec enim dicit dominus. Deserta erat omnis terra. sed tu consummatione non faciam. Lugebit terra. et merebitur celi desuper. eo quod locutus sum. Logitavi et non penituit me nec auersus sum ab eo. A voce equis. et miccentis sagittarum fugit ois ciuitas. Ingressi sunt ardua. et ascenderunt rupes. Uniuersae urbes derelictae sunt. et non habitat in eis homo. Tu autem vastata quid facies. Cum vestigis te coccino. cum ornata fueris monili aureo. et pinxeris fibro oculos tuos. frustra componeris. Contempsuerunt te amatores tui aiam tuam querentes. Vocem enim quasi parturientis audiui. angustias autem puerperae. Vox filie sion inter morientes expandentesque manus suas. Cale mihi. quia defecit anima mea propter interfectos.

V
c
circumite vias hierusalem et aspice et considerate et querite in plateis eius. an inueniatis virum facientem iudicium. et querentem fidem et propitius ero ei. quod si etiam vixit dominus dixerint. et hoc falso iurabunt. Domine oculi cui respiciunt fidem. Percussisti eos et non doloruerunt. attrivit eos. et renuerunt accipere disciplinam. Indurauerunt facies suas supra petram. et noluerunt reuerti. ego

autem dixi. Forsitan pauperes sunt et stulti ignorantes via domini et iudicium dei sui. Ibo ergo ad optimates et loquar eis. Ipsius enim cognoverunt viam domini et iudicium dei sui. Et ecce magis hi simul confregerunt iugum. rupecunt vincula. Idecirco percussit eos leo de silva. lupus ad resperata vastavit eos pardus vigilans super ciuitates eorum. Omnisque egressus fuerit ex eis capitur quod multe sunt prauricatores eorum. confortate sunt auersiones eorum. Super quod propitius tibi esse potero. Filii tui dereliquerunt me. et iurant in his qui non sunt deus. Saturauit eos et mechati sunt. et in domo meretricis luxuriabantur. Quia amatores in feminas. et emissarii facti sunt unusquisque ad uxorem primi sui hinnibat. Numquid super his non visitabo dicit dominus. et in gente tali non vici se aia mea. Ascendite muros eius et dissipate. consummationem autem nolite facere. Auserte pagines eius. quia non sunt deus. prevaricatione enim praevaricata est in me dominus israel et dominus iuda ait dominus. Ne ergauecum dominum et dixerunt. Non est ipse. neque veniet super nos malum. gladium et famem non videbimus. Prophete fuerunt in regnum locuti. et risum non fuit in eis. Hec genuenit illis. Hec dicit dominus deus exercitus. Quia locuti estis verbum istud. Ecce ego vero iba mea in ore tuo in ignem et plumbum istum in ligna. et vorabit eos. Ecce ego adducam super vos gentem de longinquo dominus israel ait dominus. Gentem robustam. gentem antiquam. gentem cuius ignorabis linguam. nec intelliges quod loquatur. Pharetra eius quasi sepulcrum patens uniuersi fortis. Et comedet segetes tuas. et panem tuum devorabit filios tuos et filias tuas comedet. gregem tuum et armata tua. et comedet vineam tuam et sicum tuam. et conteret urbes munitas tuas in quibus tu habes fiduciam gladio. Ut etiam in die illis ait dominus. non facias vos in consummatione. quod si dixeritis quare fecit dominus deus noster nobis haec omnia. dices ad eos. sicut dereliquistis me et servistis deo alieno in terra vestra.

Annunciate hec domui iacob. et auditum
facite in iuda dicentes. Audi popule stu-
te qui non habes cor. qui habentes oculos
non videntis. et aures et non auditis.
Ore ergo non timebitis ait dominus et a fa-
cie mea non dolebitis. Qui posuit are-
na terminum mari. precepit sempernū
quod non perirebit. et cōmouebūtur et non
poterunt. et intumescent fluctus eius et non
transibūt illud. Populo autē huic factus
est cor incredulū et exasperans. Recesse-
runt et abierunt. et non dixerunt in corde suo
Meruimus dominum deum nostrum quod dat no-
bis pluviā temporaneā et serotinam in
tempore. plenitudinē annue messis cui
fiodientem nobis. Iniquitates nostre
declinauerunt hec et peccata nostra. phibuer-
unt bonū a nobis. quod inueniunt sunt in po-
pulo meo impīi insidiates quasi auca-
pes. laq̄os ponentes et pedicas ad capiē-
dos viros. Sicut decipula plena auibō
sic domus eorum plene dolo. Ideo magni-
ficati sunt et ditati. incrassati sunt et im-
pinguati. et pterierunt sermones meos
peſſime. Causam vidue non iudicauerūt.
Causam pupilli non dixerunt et iudicium
pauperum non iudicauerūt. Numquid
super his non visitabat dicit dominus. aut super
gentē huiuscmodi non voleisceſt aia mea
Stupor et mirabilia facta sunt in terra
Prophetate prophetabat mēdaciū. et sacer-
dotes applaudebat manibus suis. et po-
pulus meus dilerit talia. Quid igitur
habet in nouissimo eius.

VI

Onfortamini filij beniamini in
medio hierusalem. et in thecu-
clangite buccina. et super bethaca-
ren leuate cornillū. quod malū visum est ab
aglone et contrito magna. Speciose et
delicate assimilati filii sion. et ad eam
venient pastores et greges eorum. Firerunt
in ea tentoria in circuītu. pascet unusquisque
eum qui sub manu sua sunt. Sancti
ficante super eam bellū. consurgite et ascen-
damus in meridie. Quod nobis aī decli-
nauit dies. quod longiores facte sunt vni-
bre vesperi. Surgite et ascēdamus in no-
cte. et dissipemus domus. quod hec dicit do-

minus exercituū. Cedite lignū eius. et
fundite circa hierusalē aggerē. Hec est
ciuitas visitatōnis. oīs calūnia ī medio
eius. Sicut frigidā facit cisterna aquā
suam. sic frigidā fecit malitiā suā. Inu-
q̄tas et vasitas audieſt in ea corā me sp.
infirmitas et plaga. Erudire hierusalē
ne forte recedat aia mea a te. ne forte po-
nam te desertam. terram inhabitabilem
Hec dicit dominus exercituū. Usq; ad race
mū colligent quasi in vinea reliquias
israel. Conuerte manū tuā quasi vīn-
demiatō ad cartallū. Qui loquitur. et quem
contestatūr ut audiatur. Ecce incircūcise
aures eorum. et audire non possunt. Ecce
verbū domini factum ē eis in obprobriū. et
non suscipiant illud. Idcirco furore domini
plenus sum. laboraui sustinēs. Effun-
de sup pulū foris. et sup conciliū iuue-
nū simul. Ut in eī cū muliere capietur
senex cū pleno dierū. Et transibunt do-
mus eorum ad alteros. agri et vroxes pari-
ter. quod extendā manū meā super habitā-
tes terrā dicit dominus. A minore q̄ppe usq;
ad maiorem oēs avaritie studet. et ap-
p̄hera usq; ad sacerdotē cūcti faciūt do-
lum. Et curabat contritionē filie popu-
li mei cū ignominia dicentes. par par.
et non erat par. Losi sunt quod ab omnia
tionē fecerunt quipotius confusione non
sunt confusi. et erubescere nescierunt.
Quāobrem cadet inter ruentēs. in tē-
rre vīficationis sic corruerūt dicit dominus.
Hec dicit dominus. State sup vias et vide-
te. et interrogate de semitis antiquis quod
sit via bona. et ambulate in ea. et inueni-
etis refrigerium animabus vestris. Et
dixerunt. Non ambulabimus. Et con-
stitui sup vos speculatores. Et dixi. Au-
ditorem tute. Et dixerunt. Non audi-
emus. Ideo audite gētes. et cognoscis-
te congregatio. quanta ego faciam eis.
Audi terra. Ecce ego adducam mala su-
per populum istum. fructum cogitatio-
num eius. quia verba mea non audie-
runt. et legem meam proiecerunt. Et
quid mihi thus de saba assertis et cala-
mū suave olentem de terra longinqua

Holocaustomata vestra non sunt accepta et victimae vices non placuerunt mihi. Propterea hec dicit dominus. Ecce ego dabo in populo isti tuinas. et ruet in eis pres et filii simul. vicini et primi peribunt. Hec dicit dominus. Ecce plus venit de terra aeronis. et gens magna surget a finibus terre. Sagittae et scutum arripiet. crudelis et non miserebitur. Tlor ei? quasi mare sonabit. et super equos ascendet perparati qui si vir ad pliū aduersum te filiationem. Aduiuimus famam eius. dissolute sunt manus nrae. Tribulatio apprehendit nos dolores ut perturcentem. Nolite exire ad agros. et in vinea ne ambuletis quoniam gladii inimici paucorum in circuitu. Filia populi mei accingere cilitio. et conspere cinere. Luctuz vniogeniti fac tibi planctum amar. quod repente veniet vastator super vos. Probatore dedi te in populo meo robustum. et scies et probabis vias eorum. Nescis isti principes declinantes. ambulantes fraudulenter. Es et ferrum vniuersi corrupti sunt. Defecit sufflatorium in igne. consumptum est plumbum. Frustra conflavit conflatorum malicie enim eorum non sunt consumpti. Argentum reprobum vocate eos. quia dominus proiecit illos.

VII

Erbum quod factum est ad hieremiam a domino dices. Sita in porta domus domini. et predica ibi verbuz istud et dic. Audite vobum dominum ois iuda qui ingredimini per portas has. ut adoratis dominum. Hec dicit dominus exercitum deus israel. Bonas facite vias veras et studia vera. et habitaboh robiscum in loco isto. Nolite confidere in verbis medacij. dicentes templum domini. templum domini. templum domini est. Quoniam si bnfideritis vias vestras et studia vera. si feceritis iudicium in viris et primis eis aduenient et pupillo. et vidue non feceritis caluniam. nec sanguinez innocentem effuderitis in loco hoc et post deos alienos non ambulaueritis in malu robismetipis. habitaboh robiscum in loco isto in terra qua dedi pribo vris a seculo et usq; in seculum. Ecce vos confiditis robis in sermonibus mendacij quod non

proderunt vobis. furari. occidere. adulterari. iurare medaciter. libare baalim: et ire post deos alienos quos ignoratis. Et venistis et statistis coram me in domo hac in qua inuocatum est nomen meum et dixistis liberati sumus. eo quod fecerimus omnes abuminaciones istas. Numquid ergo spuria latronum facta est domus ista. in qua inuocatum est nomen in oculis vestris. Ego ego sum ego vidi dicit dominus. Ite ad locum meum in silvam habita uit nomine meum a principio. et videte que fecerimus ei propter maliciam populi mei israel. Et nunc quod facistis oia opera hec dicit dominus. et locutus sum ad vos. mane consurgens et loquens. et non audistis. et vocauis vos et non credistis. faciam domini huic in qua inuocatum est nomen meum. et in quacum habetis fiduciam et loco quem dedi vobis et pribo vestris. sicut feci filo et preciam vos a facie mea sicut proieci omnes fratres vestros inuersum semem effraim. Tu ergo noli orare pro populo hoc. nec assumas per eis laudem et orationem et non observas michi. quod non exaudiatur te. Nonne vides quod isti faciunt in civitatibus iuda. et in plateis hierusalem. Filiij colligunt ligna et pres succendunt ignem. et mulieres conspergunt ad ipsam. et faciant placetas regine celi. et libent deus alienis. et me ad iracundiam prouocent. Numquid me ad iracundiam prouocant dicit dominus. Nonne ses metipos in profusione vultus sui. Ideo hec dicit dominus deus. Ecce furor meus et indignatio mea conflatur super locum istum super viros et super iumenta et super lignum regionis et super fruges terre. et succedetur et non extinguetur. Hec dicit dominus exercitum deus israel. Holocaustomata vestra addite victimis vestris et comedite carnes. quod non sum locutus cum pribo vestris et non precepisti eis in die qua eduxi eos de terra egypci de verbo holocaustatum et victimarum. sed hoc verbum precepisti eis dicens. Audite vocem meam et eror vobis deus et vos eritis mihi populus. et ambulate in omni via quam mandaui vobis ut bene sit vobis. Et non audierunt nec

inclinauerunt aures suā, sed abierunt in re-
luctatib⁹ et in prauitate cordis sui mali
facti⁹ sunt retrosum⁹ et nō in an. a die
q̄ ingressi sunt p̄es eoz de terra egypti
usq; in diē hāc. Et misi ad vos oēs ser-
uos meos p̄phetas p̄ diē cōsurgens di-
luculo, et mittēs, et nō audierūt me nec
inclinauerūt aures suā sed indurauerunt
ceruicē suaz. et peius opati sunt q̄ p̄es
ez. Et loqr̄is ad eos omnia verba hec
et nō audiēt te, et vocabis eos et no rūde-
bunt tibi. Et dices ad eos. H̄ec ē gens
que non audiuit vocem dñi dei sui, nec
recepit disciplinā. Periit fides, et abla-
ta ē de ore eoz. Tonde capillū tuū et pi-
ce, et sume in directū planctū. qz piecit
dñs et reliqt generationē furoris sui. qz
fecerunt filij iuda malū in oculis meis
dicit dñs. Posuerūt offendicula sua in
domo in qua inuocatū ē nomē meū ut
polluerent eam, et edificauerūt excelsa.
tophet que est in valle filij ennon ut in-
cenderent filios suos et filias suas igni
q̄ nō p̄cepi nec cogitaui in corde meo.
Ideo ecce dies venient dicit dñs. et nō
diceſ amplius tophet vallis filij enno
sed vallis interfectionis et sepelient in
tophet eo q̄ nō sit locus. Et erit morti-
cinū p̄pli huius i cib⁹ volucrib⁹ celi et
bestijs terre, et nō erit q̄ abigat. Et quie-
scere faciam de urbib⁹ iuda et de plateis
hierusalē vocē gaudij et vocē leticie, vo-
cem sponsi et vocē sponse. In desolaōne
em̄ erit terra.

VIII

A tpe illo ait dñs. et cident ossa
i regū iuda, et ossa principiū eius
et ossa sacerdotū, et ossa p̄pheta-
rū et ossa eoz q̄ habitauerunt hierlm de
sepulcris suis, et expandent ea ad sole et
lunam et oēm militiā celi q̄ dilexerunt
et quibus seruierūt et post q̄ ambulauerūt
et que quesierūt et adorauerūt. Ad col-
ligent et nō sepelient in sterquiliniū su-
per faciem terre erūt. Et eligent magis
mortē q̄ vitaz oēs q̄ residui fuerint de
cognitione hac pessima, in vniuersis lo-
cis que derelicta sunt, ad q̄ eieci eos di-
cit dñs exercituū. Et dices ad eos. H̄ec

dicit dñminus. Nūquid qui cadit non
resurget, et qui auersus est nō reuertet.
Quare ergo auersus est p̄p̄ls iste i hies-
rusalem auersione cōtentiosa. Appre-
henderūt mendaciū, et noluerūt reuer-
ti. Attēdi et auscultau. nemo qd bonu⁹
est loqui. Nullus est qui agat priam
sup peccato suo dicens. Quid feci, oēs
conuerſi sunt ad cursuz suū q̄si equus
impetu vadens ad prelūi. Milu⁹ i ce-
lo cognouit tempus suū, turtur et hi-
rudo et ciconia custodierūt tempus ad
uentus sui. p̄pus aut̄ meus nō cogno-
uit iudiciū dñi. Quō dicitis sapientes
nos sumus, et lex dñi nobiscuz ē. Clere
mendacium opatus est filius mendax
scribarū. Cōfusi sunt sapientes, pterri-
ti et capti sunt. Verbū em̄ dñi proie-
runt, et sapientia nulla est in eis. Pro-
pterea dabo mulieres eoz exter, agros
ez heredib⁹, qz a minimovsq; ad maxi-
mu⁹ oēs avariciā sequūtur, a p̄pheta v̄si
q; ad sacerdotē cūcti faciūt mendaciū.
Et sanabant cōtritiones filie p̄pli mei
ad ignominiā dicentes, par par, cū non
esset par. Confusi sunt qz aluminatio-
nem fecerūt, qnimo cōfusionē nō sunt
pzusi, et erubescere nescierunt. Idcirco
cadēt inter corruētes, in tpe visitatōis
sue corruēt dicit dñs. Cōgregās cōgre-
galvo eos ait dñs. Non est vua in vitib⁹
et sunt ficus in ficalnea, foliū defluit, et
dedi eis q̄ pretergressa sunt, quare sede-
mus. Conuenite et ingrediamur ciuita-
tem munitā, et fileamus ibi, qz dñs de-
noster filere nos fecit, et potū dedit no-
bis aquā sellis. Reccauiimus em̄ dño.
Expectauimus pacē et non erat lumen
tempus medele, et ecce formido. A dan-
auditus est fremitus equoz eius, a vo-
ce hinnitū pugnator̄ eius cōmota est
ois terra. Et venierunt et deuorauerunt
terrā et plenitudinē eius, et urbem et ha-
bitatores eius, qz ecce ego mittā robis
serpentes regulos quibus non est incan-
tatio, et mordebunt vos ait dñs. Dolor
fneus sup dolorem, in me cor meū me-
rēs. Ecce vox clamoris filie populi mei

Hieremias

de terra longinqua. Nūquid dñs nō est
in sion. aut rex eius nō est in ea? Quare
ergo me ad iracundiā p̄citauerūt in scul-
ptilis suis: et in vanitatis alienis? Trā-
sīt messis: finita est festas: et nos saluati-
non sumus. Sup contritione filie p̄pli
mei contrit⁹ sum et contristatus: stupor
obtinuit me. Nūquid resina non est in
galaad. aut medicus nō est ibi? Quare
iḡf nō ē obducta cicatrix filie p̄pli mei?

Eis dabit capiti meo **IX**

q aquam: et oculis meis fontē la-
chrymaz. Et plorav⁹ die ac no-
cte imperfectos filie p̄pli mei. Quis da-
bit me in solitudine diuersor⁹ viatoruz?
Et derelinquā p̄plm meū et recedaz ab
eis: qz oēs adulteri sunt et cetus p̄uari-
catorū: et extenderūt linguaz suā q̄si ari-
cum mendaci⁹: et nō veritatis. Confor-
tati sunt in terra: quia de malo ad malū
egressi sunt: et me nō cognoverūt dicit
dñs. Unusquisq; se a proxio suo custo-
diat: et in om̄i fratre suo nō habeat fidu-
ciā: qz oīs frater supplantās supplātabit
et oīs amicus fraudulenter incedet: et
vir fratre suū teridebit: et veritatē non
loquentur. Docuerunt enī linguaz suaz
loqui mēdaci⁹: vt inique ageret labora-
uerunt. Habitatio tua i medio dol: i do-
lo renuerūt scire me dicit dñs. Propte-
re rea hec dicit dñs exercitu⁹. Ecce ego cō-
flat⁹ et p̄halv eos. Quid enī aliud faci-
am a facie filie p̄pli mei. Sagitta vulne-
rans lingua eoz: dolū locuta est In ore
suo pacē cū amico suo loquit⁹: et occulte
ponit ei insidias. Nūquid sup his nō vi-
fitab⁹ dicit dñs: aut in gēte huiuscemo-
di nō vlciscer̄ aia mea. Sup mōtes as-
sumam fletū ac lamentū: et sup speciosa
deserti planctū: qm̄ incēsa sunt eo q̄ nō
fit vir p̄transiens: et nō audierūt vocez
possidentis. A volucre celi vsc̄ ad pecora
transmigraverūt et recesserūt Et da-
bo hierusalem in aceruos arene: et cubi-
lia draconū: et ciuitates iuda dabo in te-
solutionē eo q̄ nō fit habitator. Quis
ē vir sapiēs qui intelligat hoc: et ad quē
verbū oris dñi fiat vt annunciet istud;

quare perierit terra et exusta sit quasi dei-
sertū eo q̄ nō sit qui p̄trāseat? Et dixit
dominus. Quia dereliquerunt legem
mēā quā dedi eis: et nō audierūt vocez
mēā: et nō ambulauerūt in ea et abie-
runt post prauitatem cordis sui: et post ba-
alim quod didicerunt a patrib⁹ suis: id
circo hec dicit dominus exercitu⁹ deus
israel. Ecce ego cibalo populu istum ab
finthio et potum dabo eis aquā sellis: et
dispgam eos in gentibus quas nō no-
uerunt ipsi et patres eorum: et mittam
post eos gladiū donec consumant. Hec
dicit dominus exercitu⁹. Et templami-
ni et vocate lamentatrices et veniat et
ad eas que sapientes sunt mittite et p̄pe-
rent. festinēt et assumāt sup nos lamē-
tum Deducant oculi nostri lachrymas
et palpebre nostre defluant aquis: quia
vox lamētatiōis audita est de sion. Quō
vaſtati sum⁹ et confusi vhemēter. Quia
dereliquimus terram: qm̄ deiecta sunt
tabernacula nostra. Audite ergo mulie-
eres verbū dñi: et assumāt aures vestre
sermonem oris eius: et docete filias ve-
stras lamentum: et unaqueq; proximā
suam planctū: quia ascendit mors p fe-
nestrās vestras. ingressa est domos ve-
strarās dispidere puulos deforis iuuenies
de plateis. Loquere. Hec dicit dñs: Et
cadet morticinū boīs quasi sterlus sup
faciem regionis: et q̄si fētū post tergūz
metentis: et nō est qui colligat. Hec di-
cit dñs: Non glorief sapiens in sapien-
tia sua: et non glorief fortis in fortitudi-
ne sua: et non glorief dives in diuitiis
suis: sed in hoc glorietur qui gloriaſ sci-
re et nosse me quia ego sum dominus
qui facio misericordiam et iudiciū et iu-
sticiam in terra. Hec enim placent mi-
hi ait dñs: Ecce dies veniet dicit dñs.
et visitabo sup oēm qui in circūcisuz ha-
bet p̄eputū. sup egyptū: et sup iudā et
sup edom: et sup filios ammon: et super
moab: et sup omnes q̄ attonsi sunt i co-
mā habitantes in deserto: quia omnes
gentes habent p̄eputū. oīs aut̄ dom⁹
israel incircumcisi sunt corde.

X
t t

NB

a **V**idete verbum quod locutus est
dñs super vos domus israel **H**ec
dicit dñs: **J**uxta vias gentium
nolite discere: et a signis celi nolite me-
tuere quod timet gētes quod leges populi vas-
ne sunt. **Q**uiā lignum de saltu precidit
opus manus artificis in ascia: Argento et
auro decorauit illud: clavis et mallei co-
pegit ut non dissoluat. In similitudinē
palme fabricate sunt: et non loquuntur: por-
tata tollentur: quod incedere non valēt: Noli-
te ergo timere ea: quod nec male possit face-
re nec bñ. **N**on est similis tui dñe: magnus
est tu: et magnus nōmē tuū in fortitudine.
Quis non timebit te o rex gentium: Tuū
est enim decus. Inter cūctos sapiētes gé-
tium: et in vniuersis regnis eorū nullus
est similis tui. Pariter insipientes et fa-
tui probabunt. doctrina vanitatis eorum
gnū est. Argentū inuolutus de tharsis
affert: et aurū de ophir opus artificis et
manus erarij: hyacinthus et purpura iudicium
mentū eorum. Opus artificium vniuersa
hec: dñs autem deus eris. Ipse deus vi-
uens et rex sempiternus. Ab indignatione
ne eiū cōmouebit terra: et non sustinebūt
gētes et damnationē eius. Sic ergo di-
cetis eis. **D**ixi qui celos et terrā non fece-
rūt pereat de terra: et de his que sub ce-
lo sunt. Qui facit terraz in fortitudine
sua. preparat orbē in sapiētia sua et pru-
dētia sua extendit celos. ad vocē suā dat
multitudinē aquarū in celo: et eleuat ne-
bulas ab extremitatibꝫ terre. Fulgura in
pluviā facit: et educit ventū de thesauris
suis. **S**tultus factus est oīs hō a scien-
cia sua: cōfusus est artifex oīs in sculpi-
li: quoniam falso est quod confluuit: et non est
spūs in eis. Clana sunt et opus risu dignū.
In tpe visitatiōis sue pībūt. **N**on
est his similis pars iacob. Qui enim for-
mavit oīa. ipse est: et ista virga heredita-
tis eius: dñs exercitū nōmē illi. Con-
grega de terra cōfusionē tuā quod habitas
in obſidione: quod hec dicit dñs. Ecce ego
longe priuā habitatores terre in hac vi-
ce: et tribulatio eos ita ut non inueniantur
Ere mihi super contritione mea: pessima

plaga mea. **E**go autem dixi: Plane hec in-
firmitas mea est: et portab⁹ illā. Taber-
naculū meū vastatum est: oīs funiculi
mei dirupti sunt. Filii mei exierūt a me
et non subsistunt. Non est quod extēdit ultra
tentorū meū et erigat pelleas meas: quod
stulte egerūt pastores et dñm non quiescie-
runt. ppterēa non intellexerūt et oīs grec-
eoz disp̄sus est. **C**lor auditiōis ecce re-
nit et cōmotio magna de terra aq̄lonis
ut ponat ciuitates iuda solitudinē et ha-
bitacula draconū. **S**cio dñm quod non ē ho-
minis via eius: nec viri est ut ambulet
et dirigat gressus suos. **L**orripe me dñe
veruntur in iudicio et non in furore tuo:
ne forte ad nihil redigas me. Effunde
indignationē tuā super gētes quod non agno-
uerūt te: et super prouincias quod nōmē tuū
non inuocauerūt: quod comedērūt iacob et
deuorauerunt eū et cōsumperūt illum
et decus eius dissipauerunt. **XI**

Erbū quod factū est a dño ad hie-
remiā dices. Audite verba pa-
cti huius: et loquimini ad viros iu-
da: et ad habitatores hierusalē et dices
ad eos: **H**ec dicit dñs deus israel. **M**ales-
dictus vir quod non audierit verba pacti hu-
ius. quod precepi patribus vestris in die
quod eduxi eos de terra egypti de fornace fer-
rea dicens: **A**udite vocē meam et facite
oīa que precepi vobis: et eritis mihi in
p̄p̄lm et ego ero vobis in deū: ut suscite
iuramentū quod iurauit patribus vestris
daturū me eis terrā fluentē lacte et mel
le sicut ē dies hec: **E**t r̄ndi et dixi. Amē
dñe. **E**t dixit dñs ad me. **V**oluciferare oī-
nnia verba hec in ciuitatibꝫ iuda et for-
sa hierusalē dicens **A**udite verba pacti hu-
ius et facite illa: quia contestans conte-
status sum patres vestros in die quod edu-
xi eos de terra egypti usq; ad diez hanc.
Sane consurgens contestatus sum et
dixi: audite vocē meā et non audierunt
nec inclinauerūt aurez suā: sed abiērūt
vnuſquisq; in prauitate cordis sui ma-
li. **E**t indui sup eos oīa verba pacti hu-
ius. quod precepi ut facerent et non fe-
cerunt. **E**t dixit dñs ad me. **I**nveniā est

Hieremias

coniuratio in viris iuda et in habitato-
ribus hierusalem. Reuersi sunt ad iniq-
utes patrum suorum priores, qui noluerunt
audire verba mea. Et hi ergo abierunt post
deos alienos ut seruiret eis. Irritum fe-
cerunt dominus israel et dominus iuda pactum
meum quod per pugna cum pribris eorum. Quam
obrem haec dicit dominus. Ecce ego induca
super eos mala de quibus exire non poterit
et clamabunt ad me, et non eraudiā eos
Et ibunt ciuitates iuda et habitatores
hierusalem et clamabunt ad eos quibus
libant, et non saluabunt eos in tempe-
stis afflictionis eorum. Secundum numerum enim ciui-
tatum tuarum erunt diei cui iuda, et secundum numerum
rum viarum tuarum hierusalē posuisti aras consi-
fusionis aras ad libandum baalim. Tu
ergo noli orare pro populo hoc, et ne as-
sumas pro eis laudem et gloriam quia
non eraudiā in tempeste clamoris eorum ad
me in tempore afflictionis eorum. Quid est quod
dilectus meus in domo mea fecit scle-
ra multa. Numquid carnes sancte aufe-
rent a te malicias tuas in quibus gloria
ta es. Oliuā ubere, pulchra, fructiferam
speciosam vocavit dominus nomen tuum. Ad
rotem loquele grandis exaruit ignis in
ea, et cōbusta sunt frumenta eius. Et dominus
exercituum qui plantauit te locutus est su-
per te malum, pro malis domus israel, et
domus iuda que fecerunt sibi ad irritan-
dum me libantes baalim. Tu autem domine
demonstrasti mihi et cognoui tu ostendisti
mihi studia eorum, et ego quasi agnus mansuets
qui portat ad victimam. Et non
cognoui quod cogitauerunt super me cōsilia
dicentes, mittamus lignum in panem eius
et eradamus eum de terra viuentium, et no-
men eius non memorem amplius. Tu
autem domine sabaoth qui iudicas iuste et pro-
bas renes et corda, videam ultionem tuā
ex eis. Tibi essi revelari causam meā.
Propterea haec dicit dominus ad viros ana-
thon quod querunt aiam tuā, et dicunt. Non i-
pphetabis in nomine domini, et non morieris
in manib⁹ nūs. Propterea haec dicit domi-
nus minus exercituum. Ecce ego visitabo su-
per eos. Juuenes morientur in gladio, si

si eorum et filie eorum morietur in fame et
reliquie non erunt ex eis. Inducam enim
malum super viros anathor, annū visi-
tationis eorum.

XII

Vultus quidem tu es domine si dispu-
tem tecum, veruntur iusta loquar
ad te. Quare via impiorum perpe-
ratur. Ibi est oīb⁹ quod puericantur et iniq-
uitas agitur. Prosternunt eos et radice miserunt, per-
ficiunt et faciunt fructus. Prope es tu ori-
eorum et longe a renibus eorum. Et tu domine no-
sti me, vidisti me et perfecisti cor meum tecum
Congrega eos quasi gregem ad victimam,
et sacrificia eos in die occasionis.
Uigil q̄ lugebit terra, et herba omnis regio-
nis siccabitur propter maliciā habitantium
in ea. Consumptum est animal et volucere
quoniam dixerunt, non videbit nouissima nostra.
Si cuius pedibus currere lavastis, quoniam
contendere poteris cum equis, Cum autem
in terra pacis secura fueris quid facies
in superbia iordanis. Nam et fratres tui et
domus patris tui, etiam ipsi pugnauerunt
aduersum te clamauerunt post te plena
voce. Ne credas eis cum locuti fuerint tibi
bona. Reliqui domū meā dimisi her-
editatē meam. Dedi dilectā aiam me-
am in manū inimicorum eis. facta est mihi
hereditas mea quasi leo in silua. De-
dit contra me vocē, ideo odiui eā. Numquid
auis discolor hereditas mea mihi. Num
quid auis tincta per totū. Venite cōgre-
garni omnes bestie terre, proferate ad te
uoradū. Pastores multi demoliti sunt
vinea meā, conculcauerunt partes meā
Dederunt portionē meā desiderabile in
desertū solitudinis posuerunt eā in diffi-
cationem, luxuriantur super me. Desolatōne
desolata est omnis terra quod nullus est quod re-
coget corde. Super omnes vias deserti ve-
nerunt omnes vastatores terre, quia gladii
domini deuorabit ab extremo terrae usque ad
extremū eius. Non exceptus uniuersus carnem
seminauerunt triticū et spinas messue-
runt. hereditatē accepit, et non eis puderit
consuēdem a fructibus vīis propter iraz
furoris domini. haec dicit dominus aduersus omnes
vicinos meos pessimos qui tangunt her-

tū

reditatē quā distribui p̄plo meo israel.
Ecce ego euellā eos de fra sua. et domū
iuda euellā de medio eoꝝ. Et cū euulſe
ro eos cōuertar et miserebꝝ eoꝝ. et redu
cā eos vītū ad hēditatē suā. et vītū i ter
rā suaz. Ecce si erudit̄ didicerint vi
as pp̄lī mei ut iurent in noīe meo viuit
dñs sicut docuerūt pp̄lī mēn iurare in
baal. edificabuntur in medio pp̄lī mei.
Qđ si nō audierint. euellā gentē illam
euulfione et pditione ait dñs.

XIII
Ecce dicit dñs ad me. vade et pos
h fide tibi lūbare lineū. et pones
illud sup lūb̄s tuos. et in aquā
nō iſeres illud. Et possedi lūbare iurta
verbū dñi. et posui circa lūb̄s meos. Et
factus ē fmo dñi ad me secūdo dices:
Tolle lūbare qđ possedisti qđ ē circa lū
b̄s tuos. et surgens vade ad eufratē et
absconde illud ibi in foramie petre. Et
abi⁹ et abscondi illud in eufratē sicut p̄
cepit mihi dñs. Et factum ē post die
plurimos dixit dñs ad' me. Surge et
vade ad eufratē et tolle inde lūbare qđ
p̄cepi tibi⁹ abscodere illud ibi. Et abi⁹
ad eufraten et fodi. et tuli lūbare de loco
vbi abscoderam illud. Et ecce cōputru
erat lumbare. ita ut nulli vīlī aptum
esser. Et factuz est verbū domini ad me
dicens. Hec dicit dominus. Sic pu
trecere faciam supbiam iuda et supbiā
hierusalem multā. pp̄lī istuz pessimū.
qui nolūt audire vība mea et ambulant
in prauitate cordis sui. abieſtq̄ post te
os alienos ut seruirēnt eis et adorarent
eos. Et erūt sicut lūbare istud qđ nulli
vīlī aptū ē. Sicut em̄ adheret lūbare
ad lumb̄s vīti. Sic agglutinaui mihi
oēm dñm isrl' et oēm dñm iuda dicit
dñs ut essent mihi in pp̄lī et in nomē
clī laudē et in gloriā et non audierunt.
Dices ḡ ad eos ſimonē istū. Hec dicit
dñs deus israel. Omnis lagūcula im
plebit vīno. Et dicent ad te. Nunquid
ignoramus ar omnis lagūcula imple
bitur vīno. Et dices ad eos. Hec dicit
dñs. Ecce ego implebo oēs habitatores
terre huius et reges qui sedent de stirpe

david sup thronū eius. et sacerdotes et
prophetas et omnes habitatores hierlm̄
ebrietate. et disp̄gaz eos vīz a fratre suo
et patres et filios parit ait dominus. nō
parcam et non concedam. neq; misere
bꝝ vt non dispergam eos. Audite et au
rib⁹ p̄cipite nolite eleuari. qđ dominus
locutus est. Date dño deo vīo gloriam
anteq̄ cōtenberescat. et anteq̄ offendat
pedes vīi ad mōtes caliginosos. Expe
ccabitis lucem et ponet eam in vmbra
mortis et in caliginem. qđ si hoc nō audi
eritis in abſcōdo plorabit anima mea
a facie superbie. Plorans plorabit et de
ducet oculus meus lacrimam. qđ cap⁹
est ḡrex dñi. Dic regi et dñatrici. Humi
liamini sedete i terra qm̄ descendet de
capite v̄stro corona glorie v̄stre. Liui
tates austri clause sunt. et non est q̄ ape
riat. Translata est omnis iuda transmi
gratione perfecta. Lenate oculos v̄ros
et videte. qui venitis ab aquilone. Ubi
est ḡrex qui datus est tibi. pecus inclitū
tuū. Quid dices cū visitauerit te. Tu
em̄ docuisti eos aduersum te. et erudisti
in caput tuū. Nunquid non dolores ap
prehendent te quasi mulierē parturiē
tem. qđ si dixeris in corde tuo q̄ re v̄ne
rūt mihi hec. Prop̄f multitudinē iniq
tatis tue reuelata sunt verecūdiora tua
pollute sunt plāte tue. Si mutare pōt
ethiops pellem suam aut pardus vari
etates suas. v̄ros poteritis b̄ſfacere cū
didiceritis maluz. Et disseminalu eos
quasi stipulam que vēto raptatur i de
serto. Hec sors tua parsq; mensure tue
a me dicit dñs. qđ oblita es mei et confi
sa es in mēdacio. Unde et ego nudaui
femora tua h̄ faciē tuā. et apparuit igno
minia tua adulteria tua et hinnitus tu⁹
scelus fornicationis tue. Super colles
in agro vidi abominationes tuas. Cle
tibi hierlm̄. Non mūdaberis post me.
Uſciquo adhuc.

XIII
Clos factū ē vībū dñi adhiere
q miā de sermonib⁹ ſiccitat⁹. Lu
rit iudea et porte eius coruerūt
et obscurate sunt in terra et clamor hies

Hieremias

rusalem ascēdit. Maiores miserūt mi-
nores suos ad aquā. venerūt ad hauriē-
dum. Non inueniēt aquā. reportau-
runt vasa sua vacua. Confusi sunt et af-
flicti. et operuerunt capita sua ppter va-
stitatē terre. quia nō venit pluuiā in
terrā. Confusi sunt agricole operuerūt
capita sua. Nā et cetera in agro peperit et
reliquit. qz nō erat herba. Et onagri ste-
terūt in rupibz. traxerunt ventum qua-
si dracones. de ecerūt oculi eoz qz non
erat herba. Si iniquitates noſtre rñde-
rint nobis. dñe fac ppter nomē tuum.
qm multe sunt auerſiones nře. Tibi
peccauimus expectatio iſi. saluator nē
in tpe tribulationis. Quare qz si colon?
futurus es in terra. et quasi viator tecli-
nans ad manendū. Quare futurus es
velut vir vagus et fortis. qui nō potest
saluare. Tu aut in nobis es dñe. et no-
men tuū inuocatū est sup nos. ne dere-
linquas nos. Hec dicit dñs pplo huic
qz dilexit mouere pedes suos et nō queuit
et dño nō placuit. Nūc recordabif iniqui-
tatū eoz. et visitabif peccata eoz. Et di-
xit dñs ad me. Noli orare p pplo isto in
lonū. Cu ieiunauerint non exaudiam
preces eoz. et si obtulerint holocausto/
mara et victimas nō suscipiā ea. qm gla-
dio et fame et peste ego consumā eos. Et
dixi. A.a.a. dñe deus. Prophete dicunt
eis. Nō videbitis gladiū et famē non
erit in robis. sed pacē veram dedit rob
in loco isto. Et dixit dñs ad me. Falso
pphete yaticinat in noſte meo. Nō mis-
si eos. et nō pcepit eis neqz locutus sum
ad eos. Clitionem mendacē et diuina-
tionē fraudulentā et seductionem cor-
dis sui. pphetant robis. Idcirco hec di-
cit dñs de pphetis qui pphetant i noſte
meo quos ego nō misi. dicentes. gladiū
et famē nō erit in terra hac. In gladio
et fame cōlument. pplexi illi et populi q
bus pphetāt erunt proiecti in vīs hie-
rusalem p fame et gladio et non erit qui
sepeliat eos. ipi et uxores eoz. filii et filie
eoz. et effundam sup eos malū fūtū. Et
dices ad eos verbum istud. Deducant

oculi mei lacrimam per noctem et diem
et non taceant. quoniam cōtritione ma-
gna conſita est virgo filia populi mei.
plaga pessima rehenerēter. Si egressus
fuerō ad agros ecce occisi gladio. et si in
troiero in ciuitatez ecce attenuati fame
Prophete quoqz et sacerdotes abierūt
in terrā quā ignorabāt. Nūquid proiec-
tens abieciſti iudā. aut sion alē minata
ē anima tua. Quare ergo pcustiſi nos
ita ut nulla sit sanitas. Expectauimus
pacem et non est bonū. et tempus cura-
tionis et ecce turbatio. Logouim? do-
mine impietas noſtras. iniquitates
patrū noſtrop quia peccauim? tibi. Ne
des nos in obprobriū propter nomē tu
um neqz facias nobis ptumeliā. Soli
glorie tue recordare. ne irritū facias fe-
dus nobiscū. Nūquid sunt in sculptili
bus gentiū qui pluant. aut celi pñt da-
re imbrez nisi tu volueris. Nōne tu es
dominus deus noſter quem expectaui-
mus. Tu em̄ fecisti omnia hec. XV

E dixit dñs ad me. Si steterit
moiſes et samuel corā me. non
est aia mea ad pp̄lm istū. Ejce
illos a facie mea et egrediantur. qz si di-
xerint ad te. quo egrediemur. dices ad
eos. Hec dicit dñs. Qui ad mortē. ad
mortē. et qz ad gladiū ad gladiū. et qui ad
famē ad famē. et qz ad captiuitatem ad
captiuitatē. Et visitab sup eos quatuor
species dicit dñs. Gladiū ad occisio-
nem. et canes ad lacerandū. et volatilia
celi et bestias terre ad deuorandū et dissi-
pandū. et dabo eos in feruore vniuer-
sis regnis terre ppter manassen filium
esechie regis iuda super omnibz qz fecit
in hierlm. Quis em̄ miserabit tui hie-
rusalem. Aut quis contristabitur p te.
Aut quis ibit ad rogandū pro pace tua
Tu reliquisti me dicit dñs. retroſum
abisti. Et extendā manū meā sup te. et
interficiā te. Laboravi rogās. Et disper-
gam eos vnt ilabro in portis terre. In
terfeci et dispididi pp̄lm meū et tū a vīs
suis nō sunt reuersi. multiplicate sunt
mihi vidue eius super arenam maris.

Induxi eis super matrem adolescentis
vastatores meridie, nisi super ciuitates
repente terrorem. Infirmata est que per
terit septem, defecit anima eius. Occis
dit ei sol cum adhuc esset dies, consula
est et erubuit. Et residuos eius in gla
dium dabo in conspectu inimicorum me
orum. ait dominus. **V**e mihi m^{isericordia} mea
Quare genuisti me virum rixae, vi^{ta} di
scordie in vniuersa terra. **N**ō fenerauit
nec fenerauit mihi quisquam. Omnes ma
ledicunt mihi dicit dominus. **S**i nō reliqe
tue iⁿ bonū, si nō occurrerit tibi iⁿ tpe af
flictionis et in tpe tribulationis aduer
sum inimicū. **N**ūq^d federabis ferrum ni
ferro ab aquone et es. Divitias tuas et
thesauros tuos in direptione dabo gra
tis in oīb^{is} petis tuis et in oīb^{is} terminis
tuis. Et adducā inimicos tuos de ter
ra quā nescis. q^{uod} ignis succēsus ē in su
rōre meo et sup vos ardebit. Tu scis do
mine, recordare mei et visita me. et tue
re me ab his q^{uod} psequuntur me. Noli in
patia tua suscipe me. Scito q^m si sus
nui p te obprobriū. Inuenti sunt ser
mones tui et comedi eos. Et factū ē mi
hi vībū tuū in gaudiū et i leticiā cordis
mei, q^m inuocatū ē nomē tuū sup me.
d^{omi}n^s de exercituū. **N**ō sedi in cōcilio lus
dentū, et gloriatus sum a facie manus
tue. Solus sedebaz, q^m amaritudine
replesti me. Quare factus ē dolor me
ppetuus. et plaga mea despabilis renuit
curari. Facta ē mihi q^{uod} mēdaciū aqua
rū infideliz, propter hoc hec dicit dominus
Si cōuerteris cōuertā te, et ante faciē
meā stabis, et si sepaueris preciosum a
vili, q^{uod} os meuz eris. Convertetur ipi
ad te, et tu nō cōuerteris ad eos. Et da
bi te p^{ro}plo huic iⁿ my^z ereū fortē, et bella
būt aduersum te, et nō p^{ro}ualebūt, q^{uod} ego
recū sum ut saluē te et eruā te dicit dominus
Et liberalū te de manu pessimoz, et re
dimā te de manu fortū.

XVI

Tfactus ē vībūm d^{omi}nī ad me dī
cens. **N**ō accipias vxorez, et nō
erūt tibi filij et filie in loco isto.
Quia hec dicit dominus sup filios et filias q^{uod}

generant in loco isto, et sup matres eoz
que genuerūt eos, et sup p̄tes eorū te
quoz stirpe sunt nati in terra hac. **M**or
tibus egrotationū moriens. Non plan
genſ et nō sepelient in sterquiliniū sup
faciem terre erūt. Et gladio et fame co
sument et erit cadauer eoz in escamyo,
latilib^{us} celi et besijs terre. **H**ec enim dicit
d^{omi}n^s. Ne ingrediariis domū cōiuīj, ne
q^{uod} vadas ad plangendū, neq^{uod} cōsoleris
eos q^{uod} abstuli pacem meā a pplo isto di
cit dominus misericordiam et miserationes.
Et morientur grandes, et parui in ter
ra ista, non sepelient neq^{uod} plāgenſ et nō
se incidēt neq^{uod} calvitium fieri p eis. Et
nō frāgent inter eos lugenti panem ad
cōsolandū sup mortuo et nō dabūt eis
potū calicis ad p^{ro}solandū sup patre suo
et matre. Et domū cōiuīj non ingredi
aris ut sedeas cū eis et p^{ro}medas et bibas
q^{uod} hec dicit dominus exercituū deus israel.
Ecce ego auferā de loco isto in oculis ve
stris et in die b^{ea}tis vestris vocē gaudij et vo
cem leticie, vocem sponsi et voce spōse.
Et cū annūcianteris pplo huic oīa h^{ab}a
lēc, et dixerint tibi, q^{uod} locutus est dominus
sup nos omne malū grāde istud. Que
nostra iniquitas, aut quod peccatū nos
strū quod peccauimus d^{omi}nō deo nō, di
ces ad eos. **Q**uia dereliquerunt me p̄tes
vīti ait dominus, et abierūt post deos alienos
et seruierūt eis et adorauerūt eos et me
dereliquerunt, et legē meā nō custodieb^{er}t.
Sed et vos peius opati estis neq^{uod} p̄tes ve
rti. Ecce cīm ambulat vīusquisq^{ue} post
prauitatem cordis sui mali, ut me nō
audiat. Et cīcīa vos de terra hac in ter
ram quā ignoratis vos et p̄tes vīti, et ser
uetis ibi dīs alienis die ac nocte q^{uod} nō
dabunt robis reqem. Propterea ecce
dies veniet dicit dominus, et nō diceat ultra.
Vīuit dominus q^{uod} eduxit filios isrl^{ite} tra
egi p^{ri}ti, sed vīuit dominus q^{uod} eduxit filios israel
de terra aquilonis, et de vniuersis terris
ad quas eieci eos, et reducā eos in ter
ram suā quā dedi p̄ibī eorū. Ecce ego
mittā p̄scatores multos dicit dominus.
et p^{ro}scabūtur eos. Et post hec mittaz eis

Hieremias

multos venatores et venabunt eos de
omni monte et de oī colle, et de cauernis
petraz qz oculi mei sup om̄es vias eoz
Nō sunt abscondite a facie mea, et non
sunt occulta iniq̄ta eoz ab oculis meis
Et reddam primū duplices iniquita-
tes et peccata eoz, quia cōtaminauerūt
terrā meā in morticinis idoloz suoz, et
abominationib⁹ suis impleuerūt heres-
ditatem meā. Dñe fortitudo mea et ro-
bur meū, et refugū meū in die tribula-
tionis. Ad te gētes veniet ab extremis
terre et dicēt. Etere mēdaciuz possedēt
p̄es n̄i, vanitatē q̄ eis nō p̄fuit. Nun
qd faciet sibi hō deos, et ip̄i nō sunt dñi.
Idcirco ecce ego ostendam eis p̄service
hāc ostendam eis manū meā et virtutē
meā et sciet qz nomē mihi dñs. XVII

Eccatū iuda scriptū ē stilo fer-
reo in vngue adamatino exara-
tum sup latitudinē cordis eoz
et in cornib⁹ araz eoz. Cum recordati
fuerint filii eoz araz suaz, et lucor⁹ suoz
lignor⁹ frondentiu in montib⁹ excelsis,
sacrificantes in agro fortitudinem
tuam et oēs thesauros tuos in direptio-
nem daly, excelsa tua ppter peccata in
vniuersis finib⁹ tuis. Et relinquer⁹ so-
la ab hereditate tua quā dedi tibi. et ser-
uire te faciaz inimicis tuis in terra quā
ignoras. Q̄si ignez succēdisti in furore
meov̄q̄ i eternū ardebit. Hec dicit do-
min⁹. Maledictus hō q̄ confidit in ho-
mine, et ponit carnē brachiū suū, et a do-
mino recedit cor ei⁹. Erit em̄ q̄ si miri-
ce in deserto, et nō videbit cū venerit bo-
nū, sed habitabit in siccitate in deserto
in terra saluginis et inhabitabili. H̄i-
dictus vir qui confidit in dño, et erit do-
minus fiducia eius. Et erit quasi lignū
qd trāplantat̄ sup aquas, qd ad humo-
rem mittit radices suas, et nō timebit
cū venerit estus. Et erit foliū eius viri
de, et in tpe siccitat̄ nō erit sollicitum
nec aliquādo desinet facere fructū, pra-
uiū est cor homis et inscrutabile. Quis
cognoscet illud. Ego dñs scrutās cor et
probās renes, qui dō vnicuiq̄ iuxta vi-

am suam, et iurta fructū adiumentū
suaz. Perdit̄ souit que nō p̄perit. Fe-
cit diuicias et non in iudicio. In dimi-
nio diez suoz terelinquet eas, et in no-
uissimo suo erit insipiens. Soliū glo-
rie altitudinis a principio, locus sancti
ficationis nostre expectatio israel. Dñe
om̄es qui te terelinquit confundētur
recedentes a te in terra scriben̄t, qm̄ de
reliquerūt vñā aquaz viventū dñm.
Sana me dñe et sanabor, salutū me fac
et saluus ero, qm̄ ilaus mea tu es. Ecce
ip̄i dicūt ad me. Tibi est verbū dñi. Cle-
niat. Et ego nō sum turbatus te pasto
rem sequēs, et diem hois nō desiderau-
tu scis. Qd egressuz eli de labris meis,
rectum in conspectu tuo fuit. Non sis
mibi tu fortitudini, spes mea tu in die
afflictionis. Confundans qui me perse-
quuntur et non cōfundar ego, pauēat illi
et nō pauēa ego. Induc sup eos diē af-
flictionis, et nō dupli cōtritione conte-
re eos. Hec dicit dñs ad me, vade et sta
in porta filior⁹ p̄pli mei p̄ quā ingrediū-
tur reges iuda et egrediūtur, et in cūctis
portis hierusalem, et dices ad eos. Au-
dite verbum dñi reges iuda, et om̄is iu-
da, cunctiq̄ habitatores hierusalem, q̄
ingredimini per portas istas. Hec dicit
dñs. Custodite aias v̄tas, et nolite por-
tare pondera in die sabbati, nec infera-
tis p̄ portas hierolm et nolite ejcere one-
ra te tomib⁹ v̄ris in die sabbati, et om̄e
opus non facietis. Sanctificate diem
sabbati sicut p̄cepi p̄ib⁹ v̄ris. Et non
audierunt nec inclinauerūt aurem suā
sed indurauerunt ceruicem suaz ne au-
diren̄t me, et ne acciperent disciplinam.
Et erit si audierit̄ me dicit dñs, vt nō
inferatis onera p̄ portas ciuitatis hui⁹
in die sabbati, et si sanctificaueritis diez
sabbati ne faciat̄ in eo om̄e opus, in-
gredien̄t p̄ portas ciuitatis hui⁹, reges
et principes sedentes super soliuiz dāvid
et ascendentēs in currib⁹ et equis ipsi
et principes eoz viri iuda et habitatores
hierusalem, et habitabitur ciuitas hec ī
sempiternū. Et venient de ciuitatibus

iuda in circuitu hierlm et de terra benia
min et de capistris et de mortuis et ab
austo portantes holocaustum et victimam
et sacrificium et thus et inferent oblatorem
in domum domini. Hinc nō audieritis me
ut sacrificetis diem sabbati et ne porte
tis onus et ne inferatis per portas hieru
salē in die sabbati. succendā ignē in por
tis eius et deyorabit domos hierusalem.
et non extingue.

XVIII

Erbū quod factum est ad hie
remiam a domino dices. Surge et
descende in domum figuli. et ibi
audies voba mea. Et descendit in domum
figuli. et ecce ipse faciebat opus super rotā
et dissipatum est vas quod ipse faciebat
e luto manib⁹ suis. Conuersusq; fecit il
lus vas alter⁹. sicut placuerat in oculis
eius ut ficeret. Et factū est verbum do
mini ad me dicens. Numquid sicut figu
lus iste. non potero vobis facere domus
israel aut dominus. Ecce sicut lutū in manu
figuli. sic vos domus israel in manu mea
Repente loquar aduersum gentē. et ad
uersus regnum. ut eradicē et destruā et di
sperdazz illud. Si penitentiā egerit gēs
illa a malo suo quod locutus sum aduers
sus eā. agam et ego penitentiā super malo
quod cogitau⁹ ut facerez ei. et subito loqr
te gente et regno ut edificem et plantez
illud. Si fecerit malū in oculis meis ut
nō audiat vocē meā. penitentiā agā super
vno quod locutus sum ut ficerem ei.
Num ergo dic viro iuda et habitatori hie
rusalem dicens. Hec dicit dominus. Ecce ego
fingo contra vos malū. et cogito contrarios
cognitiones. Reuertat vniuersalē q; a via
sua mala et dirigite vias vestras et studia
vera. Qui dixerunt. Desperauimus. post
cognitiones emū nreas ibimus et vnuis
quisq; prauitatem cordis sui malisfacie
mus. Ideo hec dicit dominus. Interrogate
gentes. Quis audiuit talia horribilia.
q; fecit nimis virgo israel. Numquid defici
et de petra agri mix libani. aut euelli pñt
aque erupentes frigide et defluentes. q; oblitus
est mei populus meus frustra
libantes et impingentes in vñs suis et

in semitis seculi. ut ambularent per eas
in itinere non trito. ut fieret terra eorum
in desolationem et in sibilum sempiter
num. Omnis qui prefererit per eam. obstu
pescet. et mouebit caput suum. Sicut ve
tus vrens dispagam eos coram inimico
dorsum et nō facie ostendā eis in die per
ditionis eorum. Et dixerunt. Venite et co
gitem⁹ contra hieremiam cogitationes. nō
enī peribit lex a sacerdote neque consiliū
a sapiente. nec sermo a propheta. Venite
et percutiamus eum lingua. et non attenda
mus ad vniuersos famulos eius. Attē
de domine ad me. et audi vocē aduersariorū
meorum. Nunquid reddeſ pro bono malū.
q; foderūt fouē aīme mee. Recordare
q; steterim in cōspectu tuo ut loquerer
per eis bonū et auerterē indignationē tu
am ab eis. Propterea da filios eorum in fa
mē. et duc eos in manus gladij. Fiant
vroxes eorum absq; liberis et vidue et viri
earū interficiātur morte. iuuenes eorum
confodiātur gladio in prelio. audiatur
clamor de omnibus eorum. Adduces enī su
per eos latronem repente. quia foderūt
fouē am ut caperent me. et laqueos ab
sconderunt pedib⁹ meis. Tu autē domine
scis omne consiliū eorum aduersum me in
mortem. Ne p̄petieris iniqtati eorum. et
peccatum eorum a facie tua nō deleat. Fiant
corruentes in conspectu. in tpe furoris
tui abutere eis.

XIX

Hec dicit dominus. Glade et accipe la
buncula figuli testeam a seniori
rib⁹ populi et a seniorib⁹ sacerdo
tū. et egredere ad vallem filij ennoniq;
est iuxta introitum porte fictilis. et pre
dicabis ibi verba que ego loquor ad te.
et vices. Audite verbū domini reges iuda et
habitatores hierlm. Hec dicit dominus
exercitū deus israel. Ecce ego inducā
afflictionē super locū istū. ita ut oīs qui
audierit illam. tinniat aures eius eo q;
dereliquerint me. et alienū fecerint lo
cum istū et libauerint in eo dñs alienis
quos nescierunt ipsi et p̄es eorum et reges
iuda. et replenerunt locum istum san
guine innocentum et edificauerūt excel

Hieremias

sa baalim ad comburendos filios suos
igni in holocaustū baalim. que non pre
cepi. nec locutus sum nec ascenderunt
in cor meū. Propterea ecce dies veni
ent dicit dñs. et nō vocabis amplius lo
cus iste tophet et vallis filij enon. sed
vallis occisionis. Et dissipabo consiliū
iuda et hierelm in loco isto. et subuertam
eos gladio in aspectu inimicorum suorum. et
in manu querentiā aias eorum. et dabo cada
uera eorum escam volatilibi celi et bestiis
terre et ponā civitatem hāc in stupore et
in sibiliū. Omnis qui preterierit per eas
obstupescet. et sibilabit supnūversa pla
ga eius. Et cibabo eos carnibus filiis su
orum. et carnibus filiis suis. et unusquisque
carnes amici sui comedet in obsidione
et in angustia in qua concludēt eos ini
mici eorum et qui q̄rūt aias eorum. Et co
teres lagunculā in oculis virorum qui ibūt
tecum. et dices ad eos. Hec dicit dominus
nus exercituū. Sicut conterā p̄plūm istūz
et civitatē istam. sicut p̄terif vas fragili.
quod non potest ultra instaurari. Et in
tophet sepelientur. eo q̄ nō sit aliis los
cūs ad sepeliendū. Sicut faciā loco huic
ait dñs. et habitatorib⁹ eius ut ponā ci
vitatē istā sicut tophet. Et erūt domus
hierusalem et domus regū iuda sicut lo
cus tophet immūde. omnes domus in q̄
rū domatib⁹ sacrificauerūt omni militie
celi. et libauerūt libamina dñs alienis.
Clenit autē hieremias de tophet q̄ mise
rat eū dñs ad p̄plexandū. et stetit ī atrio
domus dñi. et dixit ad omnē populum.
Hec dicit dñs exercituum deus israel.
Ecce ego iudicam super civitatem hanc
et super omnes urbes eius vniuersa mala
q̄ locutus sum aduersum eam. quā in
durauerunt ceruicem suam ut non au
diren sermones meos.

XX

Audiuit phassur filii emmer
e sacerdos q̄ p̄stitutus erat prin
ceps in domo dñi hieremias p̄
plexantē fīdes istos. Et p̄cessit phas
sur hieremias p̄plexā. et misit eū in her
uum qđ erat in porta beniamim supio
ri in domo dñi. Cūq̄ illuxisset in crastī

nū. eduxit phassur hieremias de heruo et
dixit ad eū hieremias. Non phassur ro
cauit dñs nomē tuū sed pauroē vndiqz
qđ hec dicit dñs. Ecce ego dabo te in pa
uorem et omnes amicos tuos et corrūct
gladio inimicorum suorum. et oculi tui vide
būt. Et oēm iudā dabo in manu regis
babylonis. et traducet eos in babylonē et
percutiet eos gladio. Et dabo vniuersam
substantiā ciuitatis huius et omnē labo
rem eius omiqz preciū et cūctos thesau
ros regū iuda dabo in manu inimicorum
eorum et diripiēt eos et tolent. et ducent in
babylonē. Tu autē phassur et omnes habi
tatores domus tue ibitis in captivita
tem et in babylonē venies et ibi morierē
ibiqz sepelieris tu et oēs amici tui quib⁹
ppixeristi mendaciū. Seduxisti me do
mine et seductus sum. fortior me fuisti
et inualuisisti. Fact⁹ sum in derisum tota
die. Deus subsannabāt me qđ iā olim lo
quor vociferās iniqtatē et vastitatē cla
mito. Et factus ē mihi sermo dñi ī ob
probriū. et in derisum tota die. Et dixi.
Nō recordabor eius neqz loquar ultra ī
noie illius. Et factus ē ī corde meo q̄ si
ignis exestuās. claususqz in osib⁹ meis
et defeci ferre nō sustinens. Audiui eī
cōtumelias multoz et terrorē in cir
cumitu. psequimini et psequamur eu⁹.
ab oib⁹ viris q̄ erāt pacifici mei et custo
dientes latus meū si quo modo decipi
atur et pualeamus aduersus eū. et cōse
quamur vltionem ex eo. Deus autē me
cū est tanq̄ bellator fortis. idcirco qui p
sequitur. me cadent et infirmi erunt et
fundētur vhemēter. qđ non intellexe
rūt obprobriū sempiternū qđ nūq̄ de
lebit. Et tu dñe exercituū phator iusti
q̄ vides renes et cor. videam q̄so vltio
nem tuā ex eis. Libi eī reuelauī cām
meā. Lācate dño. laudate dñm qđ libe
ravit animā pauperis de manu malo
rū. Maledicta dies in qua natus sum.
Dies in qua peperit me m̄t mea. non fit
benedicta. Maledictus vir qui annū
ciavit patri meo dicens. natus est tibi
puer masculus. et q̄si gaudio letificauit

eū. **S**it hō ille vt sunt ciuitates quas
subuertit dñs i nō penituit eū. Audiat
clamorē mane. et v̄lulatū in tpe meridi
ano. q̄ non me interfecit a v̄lula vt fie
ret mihi m̄t̄ mea sepulcrū. et v̄lula eius
cōceptus eternus. **Q**uare de v̄lula e/
gressus sum vt viderē latrē et dolore.
et cōsumerētur in p̄fusione dies mei.

Erbū qđ factū ē ad **XXI**

v̄ hieremiam a dño. qñ misit ad
eū rex sedechias phassur filiuꝝ

melchies et sophoniā filiuꝝ maasie sacer/
dotē dicens. **I**nterroga p nobis dñm
qz nabuchodonosor rex babilonis p̄liaſ
aduersum nos. si forte faciat dñs nobis
scū fm̄ oia mirabilia sua. et recedat a no
bis. **E**t dixit hieremias ad eos. **S**ic di
cetis sedechie. **H**ec dicit dñs deus isra
el. Ecce ego cōuertā vasa belli q̄ in ma
nib⁹ v̄tis sunt et qbus vos pugnatis ad
uersum regē babilonis et chaldeos qui
obsident vos in circuītu muroꝝ. et con
gregabo ea in medio ciuitatis huius et
te bellato ego vos in manu extenta et in
brachio fortis et in surore et in indignatō
ne et in ira grandi. et p̄cutiam habitato
res ciuitatis huius. **H**oī es et bestie pe
stilētia magna moriēt. Et post h̄ ait dō
minus. dalo sedechiā regē iuda et suos
eius et p̄plim eius et q̄ derelicti sunt in ci
uitate hac a peste et gladio et fame in h̄ma
nu nabuchodonosor regis babilonis et
in manu inimicoꝝ eoz. et in manu que
rentium q̄iam eoz. et p̄cutiet eos in ore
gladij. et nō flecterē. nec pareat nec mise
rebitur. **E**t ad p̄plim hūc dices. **H**ec di
cit dñs deus. Ecce ego dō corā vobis vi
am vite et viam mortis. Qui habitaue
rit in vrbe hac. moriēt gladio et fame et
peste q̄ aut egressus fuerit et transfuge
rit ad chaldeos q̄ obsident vos. viuet et
erit ei anima sua quasi spoliuz. **P**osui
enī faciem meā sup ciuitatē hāc in ma
lū et nō in bonū ait dñs. In manu res
gio babilonis dabis. et exuret eam igni.
Et domui regis iuda. Audite v̄buꝝ dñi
domus dauid. **H**ec dicit dñs. Judicas
te mane iudiciū. et eruite vi oppressum

te manu calūniantis. ne forte egredia
tur vt ignis indignatio mea. et succeda
tur et non sit q̄ extinguat propter malu
tiā studior̄ v̄toꝝ. **E**cce ego ad te hīca
trice vallis solide atq̄ cāpēstris ait dñs
q̄ dicitis. q̄s p̄cutiet nos et quis ingre
dīet domus n̄tas. **E**t visitabo sup vos
iuxta fructū studiorū v̄toꝝ dicit dñs et
succendam ignē in saltu eius et deuora
bit oia in circumitu eius. **XXII**

Ec dicit dñs. **D**escende in dō
mū regis iuda. et loqueris ibi
verbū hoc et dices. **A**udi verbū
dñi rex iuda q̄ sedes sup solium dauid
tu et serui tuū et p̄plū tuū q̄ ingredimi
ni p̄ portas istas. **H**ec dicit dñs. **F**acite
iudiciū et iusticiam et liberate vi oppres
sum te manu calūniatoris. et aduenaz
et pupillū et viduā nolite contristare ne
q̄ opprimatis inq̄ et sanguinem inno
centem ne effundatis in loco isto. **S**i
enī facientis feceritis verbū istud igre
dient. p̄ portas domus huius reges se
dentes de genere dauid sup thronum
eius. et aſcedentes currus et equos ipi et
serui et p̄plū eoz. q̄ si nō audieritis vec
ba hec. in memetipso iuraui dicit dñs.
qz in solitudinē erit domus hec. **Q**uia
hec dicit dñs sup domū regis iuda. Ga
laad tu mihi caput libani. **S**i nō posue
ro te solitudinem. vrbes inhabitabiles
Et sanctificabo sup te interficientē vi
rum et arma eius. et succident electas ce
dros tuas et precipitabit in ignē. et per
transfibit gentes multe p̄ ciuitatē hāc
et dicet vnuquisq; primo suo. **Q**uare
fecit dñs sic ciuitati huic grandi. **E**t re
spondebunt. Eo q̄ dereliq̄int pactum
domini dei sui. et adorauerint deos alien
os et seruierint eis. Nolite flere mor
tuū. neq; lugeatis sup eum fletu. **P**laſ
gite eū qui egredit̄. quia non reuerte
tur v̄ltra. nec videbit terrā nativitatis
sue. **Q**uia hec dicit dñs ad sellū filium
iosie regem iuda qui regnauit pro iofia
patre suo qui egressus est de loco isto.
Non reuertetur huc amplius sed in los
co ad quem trāstuli cum ibi morietur

Hieremias

7 terram istam non videbit amplius. **T**el qui edificat domum suam in iusticia; 7 cena cula sua non in iudicio. Amicū suū oppri met frusta. 7 mercedem non reddet ei. Qui dicit edificalo mihi domum lat am. 7 cenacula spacioa q̄ apit sibi fenestras 7 facit laquearia cedrina, pingitq; sino pide. Nunquid regnabis. qm̄ confereas te cedro. **P**ater tuus nunquid non co medit 7 bibit 7 fecit iudicium 7 iusticiam tunc cū bñ erit ei. Judicavit cām pauperis et egeni in bonū suū. Nunquid nō ideo qz cognouit me dicit dñs. **T**ui oculi 7 cor ad auaritiam 7 ad sanguinem innocentē fundendū 7 ad caluniam et cursum mali opis. **D**ropterea hec dicit dñs ad ioachim filium ioseph regem iuda Non plangent eum 7 frater 7 soror non concrepabunt ei 7 dñe 7 incite. **S**epultura asini sepelief, putrefactus 7 projectus extra portas hierusalē. ascē de libanū 7 clama et in basan va vocem tuā 7 clama ad transeuntes, quia cōtri ti sunt omnes amatores tui. **L**ocutus sum ad te in abundantia tua dixisti, nō audiā. **H**ec est via tua ab adolescentia tua qz nō audisti vocē meā. **O**mnes pastores tuos pascet ventus. 7 amatores tui in captiuitate ibunt. **E**t tūc cōfunderis 7 erubesces ab oī malicia tua, que sedes in libano et nidificas in cedris. Quō cōgemuisti cū renissent tibi dolores q̄si dolores pturiētis. **G**ladio ego dicit dñs, qz si fuerit iechonias filius ioachim regis iuda anulus in manu dextera mea, inde euellam eum. **E**t dabo te in manu querentiū animā tuā. 7 in manu quo rū tu formidas facie. 7 in manu nabuchodonosor regis babilonis, et in manu chaldeoz. **E**t mittā te 7 matres tuam que genuit te in terrā alienā, in qua nati nō es sis. ibiq; moriemini. **E**t in terrā ad quā ipi leuant animā suam vt reuertant illuc, et non reuertentur. Nunquid vas fictile atq; cōtritum vir iste iechonias. Nunquid vas absq; oī voluptate. **Q**uare abiecti sunt ipi 7 semē eius et piecti in terrā quā ignorauerū

Terra terra terra audi sermonem dñi. **H**ec dicit dñs. scribe virū istū sterilem virum qui in diebus suis non prosperabif. **N**ec enim erit te semine eius vir q̄ sedes at super solium dauid, 7 potestatem has beat yltra in iuda.

XXIII

Epastorib; qui disp̄gunt 7 dilacerāt gregē pastue mee dicit dñs. **I**deo hec dicit dñs de? israel ad pastores q̄ pascūt p̄plū meum. **C**los disp̄sistis gregē meum 7 eiecistis eos 7 nō visitatis eos. **E**cce ego visita lo sup̄ vos maliciā studioꝝ v̄toꝝ ait dominus. **E**t ego p̄gregab⁹ reliquias gregis mei deomib; terris ad quas eiecero eos illic et conuertā eos ad rura sua et crescer̄t 7 multiplicabuntur. 7 suscitoꝝ sup̄ eos pastores 7 pascet eos. **N**on formidabunt yltra 7 nō pauebūt et nullus queret ex numero dicit dñs. **E**cce dies veniūt dicit dñs, 7 suscitoꝝ dauid gerimen iustuz 7 regnabit rex et sapiēs erit 7 faciet iudicium et iusticiam in terra. **I**n diebus illis saluabitur iuda, 7 israel habitabit cōfidenter. **E**t hoc ē nomē qd̄ vocabūt eū, dñs iustus noster. **D**rop̄ter hoc ecce dies veniunt dicit dñs, et non dicent yltra viuit dñs q̄ eduxit filios israel de terra egip̄ti, sed viuit dñs q̄ eduxit et adduxit semē domus isrl de terra aquilonis 7 de cūctis terris ad q̄s eiceram eos illic, 7 habitabunt in terra sua. **A**d p̄phetas. **C**ōtritū ē cor meū in medio mei, cōtremuerūt omnia ossa mea. **F**actus sum quasi vir ebrius, 7 q̄ si homo madidus avino, a facie domini 7 a facie verborum sanctoruz eius quia adulterijs repleta est terra, quia a facie maledictionis luxit terra, a refacta suns arua deserti. **F**actus est cursus eoz malus, 7 fortitudo eoz dissimilis. **D**rop̄eta nāq; 7 sacerdos polluti sunt, 7 in domo mea inueni malū eoz ait dñs. **I**d circo via eoz erit quasi lubricū in tenebris, impellētur eñ 7 corrueat in ea. **A**fforam eñ sup̄ eos mala, annū visitatio nis eoz ait dñs. **E**t i prophet; samarie vidi satuitatem, 7 p̄phetabāt in baal, et

decipiebat p̄p̄lm meū israel. Et in pro-
phetis h̄ierlm vidi similitudinem adul-
terantū et iter mendacij. Et conforta-
uerunt manus pessimor. ut nō conuer-
teretur vnuſquisq; a malicia sua. Faci i
sunt mihi oēs vt lodoma. et habitato-
res eius quasi gomorra. propterea h̄ec
dicit dñs exercituſ ad pphetas. Ecce
ego cibab̄ eos abſinthio. et potab̄ eos
seille. A pphetaſ em̄ h̄ierlm egressa est
pollutio ſup omnē terrā. H̄ec dicit dñs
exercituū. Nolite audire verba ppheta-
rū q; pphetat̄ vobis vt decipiāt̄ vos. vi-
fione cordis ſui loquūtur nō de ore do-
mini. Dicūt̄ his q; blaſphemāt̄ me locu-
tus ē dñs. pat etit̄ vob. et oīb̄ q; abulāt̄
in prauitate cordis ſui dixerūt̄. Non ve-
niat ſup vos malū. Quis em̄ affuit in
cōſilio dñi et vidit̄ et audiuit ſermonem
eius. Quis cōſiderauit verbū illius et
audiuit̄. Ecce turbo dñice indignatiōis
egredieſ. et tempeſtaſ erūpens ſuper ca-
put impior̄ vniat̄. Non reuertet furor
dñi vſq; dñ faciat. et vſq; dñ cōpleat co-
gitationē cordis ſui. In nouiſſimis di-
ebus intelligeriſ cōſiliū eius. Nō mit-
tebam pphetaſ. et ipi currebat̄. et nō lo-
quebar ad eos. et ipi pphetabat̄. Si ſte-
tiffent in cōſilio meo et nota feciffent
verba mea p̄plo meo. auertiffent vtiq;
eos a via ſua mala et cogitationib; ſuis
pessimis. Mutas ne deus e vicino ego
sum dicit dñs et nō deus delonge. Si oc-
cultabis viri abſconditis. et ego nō vide-
bo eū dicit dñs. Nūqd nō celū et terraſ
ego implebo dicit dñs. Audiui q; dixerūt
pphete pphetātes in nomine meo mē-
daciū atq; dicētes. Somniaui. somni-
auit. Cisq; quo iſtud eſt in corde prophe-
taꝝ vaticinantiū mēdaciū. et pphetaſ
tiū ſeductiones cordis ſui. Qui volūt
facere vt obliuſcat̄ p̄p̄ls meus nomis
mei. ppter ſomnia eoz q; narrat̄ vnuſ,
quiſq; ad p̄p̄m ſuū. ſicut obliiſti ſunt
p̄p̄s eoz nomis mei. ppter baal. Pro-
pheta q; habet ſomniū narret ſomniū.
et habet ſmonē meū. loqt̄ur ſmonē me-
um p̄p̄e. Quid paleis ad triticū dicit

dñs. Nūqd nō vba mea ſunt q;ſi ignis
dicit dñs. et q;ſi malleus cōterēs petra.
Propterea ecce ego ad pphetas ait do-
minus q; furantur vba mea vnuſq; a
primo ſuo. Ecce ego ad pphetas ait do-
minus q; affumūt linguas ſuas. et aūt̄
dicit dñs. Ecce ego ad pphetas ſomni-
antes mēdaciū dicit dñs q; nartauerūt
ea et ſeduxerūt p̄p̄lm meū in mendacio
ſuo. et i miraculis ſuis cū ego nō misiſ
ſem eos. nec mādaffem eis. q; nihil p̄p̄
fuerūt p̄plo huic dicit dñs. Si igiſ int̄
rogauerit te p̄p̄ls iſte vel ppheta aut fa-
cerdos dicens qđ ē onus dñi. dices ad
eos. vos eſtis on? M̄roijciām q; ppe vos
dicit dñs. Et ppheta et ſacerdos et p̄p̄ls
q; dicit onus dñi. viſitalo ſup virū illū
et ſup domū eius. H̄ec dicetis vnuſq; ſ
q; ad p̄p̄m et ad ſrēm ſuū. Quid rñdit
dñs et qđ locutus eſt dñs. Et onus dñi
vitra nō memorabit̄. q; onus erit vniſ
cuiq; ſmo ſuus. Et pueriſtis vba tei
piuentis dñi exercituū tei nī. H̄ec di-
ces ad ppheta. Quid rñdit tibi dñs. et
qđ locut? ē dñs. Si aut̄ on? dñi dixerit
eis ppter h̄ec dicit dñs. q; dixiſtis ſmo
nē iſtū onus dñi. et misi ad vos dicens.
Nolite dicere onus dñi. ppter ea ecce
ego tollā vos portās. et derelinquāt̄ vos et
ciuitatē quā dedi vob et pſib; vniſ a fa-
cie mea. et valo vos in obprobriū ſem-
piternū. et in ignominia eternā q; nūq;
obliuione delebitur.

XXIII

Stendit m̄ hi dñs. et ecce duo
o calathi pleni ſicus poſiti aī ſe-
plū domini poſtq; trāſtulit na-
bucidoноſor rex babilonis ieconiam
ſiliū ioachim regē iuda. et principes ei?
et fabrum et inclusorem de hierusalem et
adduxit eos in babylonem. Calathus
vnuſ ſicus lonas habebat nimis vt ſo-
lent ſicus eſſe primi temporis. Et cala-
thus vnuſ ſicus habebat malas nimis
que comedи non poterant. eo q; eſſent
male et dixit dominus ad me. Quid tu
vides hieremia. Et dixi. ſicus lonas:
lonas valde et malas. malas valde que
comedи non poſſunt. eo q; ſint male.

Hieremias

Et factum est verbū dñi ad me dices.
Hec dicit dñs deus israel. Sicut fucus
he bone sic cognoscā trās migrationem
iuda quā emisi de loco isto i terrā chal-
deorū in Ioniū. et ponā oculos meos sup
eos ad placandū. Et reducā eos in frā
hanc. et edificab̄ eos et nō testruam. et
plantabo eos et nō euellā et valbo eis cor
vt sciant me qz ego sum dñs. Et erūt
mibi in populi. et ego ero eis in deu; qz
reuerent ad me in toro corde suo. Et
sicut fucus pessime qz comedī nō pñt eo
qz sint male. hec dicit dñs. sic dalo sede
chiam regē iuda et principes eius et reli
quos de hierlm qz remāserūt i vrbe hac
et qz habitat in terra egypti. Et dalo eos
in vexationem afflictionemqz omnibz
regnis terre. in obprobriū et in pavlā et
in proverbiū et in maledictionem i vni
uersis locis ad quē eieci eos. et mittam
in eis gladium et famem et pestez donec
consumantur de terra quam dedi eis et
patribz eoz.

XXV

Erbū qd̄ factū ē ad hieremiaz

v de oī pplo iude in anno qrto io
achim filij iosie regis iuda ipse
est annus primus nabuchodonosor re
gis babylonis. Et locutus est hieremias
propheta ad oēm pp̄lm iuda. et ad vni
uersos habitatores hierlm dices. A ter
ciodecimo anno iosie filij ammō regis
iuda vsc̄ ad diem hanc. ipē est tertius
et vice simus annus. factum est verbuz
dñi ad me. et locutus sum ad vos de no
cte asurgēs et loquēs. et non audistis. et
misit dñs ad vos oēs seruos suos proph
etas asurgēs dñluculo mittēs qz et nō
audistis. neqz inclinastis aures vestras
vt audiret; cū diceret. reuertim̄ vnus;
quisqz a via sua mala. et a pessimis cogi
tationibz vris. et habitabitis in tra quā
redit dñs robis et patribz vestris a secul
lo et vsc̄ in seculū. Et nolite ire post te
os alienos vt seruiatis eis adoretisqz
eos neqz me iracūdiā prouocetis i ope
ribus manū vray. et non affligam vos
Et nō audistis me dicit dñs. vt me ad
iracūdiā prouocaretis in operibz ma

nuū vray in malū vestrum. Propterea
hec dicit dñs exercituū. Pro eo qz non
audistis verba mea. ecce ego mittam et
assumā vniuersas cognatōnes aq̄lonis
ait dñs. et nabuchodonosor regem ba
bilonis seruū meū. et adducā eos super
terrā istā et sup habitatores eius et sup
oēs natōnes qz in circumitu illius sunt
et interficiā eos et ponam eos in stupore
et in sibilum et in solitudines sempiter
nas. Herdamqz ex eis vocem gaudi et
vocem leticie. vocem sponsi et vocē spon
se vocē mole et lumē lucerne. Et erit v
niuersa terra eius in solitudinē et in stu
porem. et seruient om̄es gētes iste regi
babylonis septuaginta annis. Cūqz im
pleti fuerint septuaginta anni. visitabo
sup regem babylonis et sup gentem illā
dicit dñs iniquitatem eoz et sup terraz
chaldeorū et ponā illam in solitudines
semp iter nas. Et adducā sup terrā illā
oīa vba mea qz locutus sum contra eā.
om̄e qd̄ scriptū est in libro isto quecum
qz prophetauit hieremias aduersuz oēs
gentes. qz seruierūt eis cū essent gētes
multe et reges magni. Et reddā eis fm
opa eoz. et fm facta manū suaz. quia
sic dicit dñs exercituum deus isrl. Su
me calicem vini furoris huius de mas
nu mea et ppinabis de illo cūctis genti
bus ad quas ego mittā te et bibēt. et tur
babūtur et insaniēt a facie gladij quem
ego mittā inter eos. Et accepi calicē de
manū dñi. et ppinavi cūctis gentibz ad
qz misit me dñs hierlm et ciuitatibz iu
da et regibz eius et principibz eius ut da
rem eos in solitudinē et in stupore et in
sibiliū et in maledictionem sicut est dies
ista. Pharaoni regi egypti et seruis eius
et principibz eius et oī pplo eius. et vni
uersis generaliter. cūctis regibz terre
ausitidis. et cūctis regibz tre philistim
et ascalonis et gase et accaroni. asoti et re
liquis ydumee et moab et filijs ammon
et cūctis regibus tiri et vniuersis regi
bus sidonis et regibus terre insularū qz
sunt trās mare. et dedan et themā et hus
vniuersis qui attonsi sunt in comam

7 cūctis regib⁹ arabie. 7 cūctis regibus
occidētis q̄ habitat in deserto. et cūctis
regib⁹ gabri 7 cūctis regib⁹ elā et cūctis
regib⁹ medoz. cūctis qz regib⁹ aquilōis
deprope 7 delonge. yniculq; 7 frēm suū
7 oīb⁹ regnis terre q̄ super faciem eius
sunt. Et sesach biber post eos. Et dices
ad eos. **H**ec dicit dñs exercitū dñs isra
el. **B**ibite 7 inebriamini 7 vomite et ca
dite. neq; surgant a facie gladij quem
ego mittā inter vos. Cūq; noluerint ac
cipere calicē te manu tua ut bibant di
ces ad eos. **H**ec dicit dñs exercitū.
Bibentes biberis. Quia ecce in ciuita
te in qua inuocatū ē nomē meū ego in
cipio affligere 7 vos q̄ si innocētes 7 im
munes eritis. nō eriris immunes. Glas
dñi ei ego voco sup oēs habitatores terre
dicit dñs exercitū. Et tu pphetabis ad
eos oia vba hec. et dices ad eos. **D**ñs
de celo rugiet. 7 de habitaculo scro suo
dabit vocem suā. Rugiens rugiet sup
decorē suū. Celeuma q̄si calcantiū con
cinetur aduersus oēs habitatores ter
re. Peruenit sonitus vsc⁹ ad extrema
fre. qz iudiciū dño cū gentib⁹. Judicaf
iſe cū oī carne. Impios tradidi gladio
dicit dñs. **H**ec dicit dñs exercitū. Ec
ce afflictio egr edief de gente in gentez.
7 turlo magnus egredief a summitati
bus fre 7 erūt interfecti dñi in die illa a
summo fre vsc⁹ ad summū ei⁹. nō plā
genf. 7 nō colligēt neq; sepelienf. i ster
qlinio sup facie terre iacebūt. Ullulate
pastores 7 clamate. et aspgite vos cine
re optiates gregis. qz pplete sunt dies
v̄i vt interficiam̄. 7 dissipatōes v̄e. 7
cadetis q̄si vasa p̄iosa. Et pibit fuga a
pastorib⁹ 7 saluatio ab optiatib⁹ gregis
Glor clamoris pastor 7 v̄lulatus opti
matū greg⁹ qz vastauit dñs pascua eoz
7 cōticuet arua pacis a facie ire furor⁹
dñi. Dereliquit q̄si leo tabernaculū suū.
facta ē terra eoz in desolatōem. a facie
ire colub⁹ 7 a facie ire furoris dñi.

A principio regni   **XXVI**
i   ioachim filij iofie regis iuda sa
ctū es̄ verbū istud a dñi dices

Hec dicit dñs. **S**ta in atrio dom⁹ dñi
7 loqueris ad oēs ciuitates iuda de qui
bus veniūt ut adorēt in domo dñi. vni
uersos f̄mōnes q̄s ego mādaui tibi. ve
loquaris ad eos. Noli subtrahere verbū
si forte audiāt 7 cōuertāt vnuſquisq; a
via sua mala. 7 peniteat me mali quod
cogitaui facere eis. ppter maliciam stu
dior⁹ eoz. Et dices ad eos. **H**ec dicit
dñs. Si nō audieritis me ut abuletis
in lege mea quam tedi vobis. ut audia
tis fmōes fuoz meoz. pphetaꝝ q̄s ego
mis̄ ad eos de nocte cōsurgēs 7 dirigēs
7 nō audistis. dalv domū istā sicut filo
7 vrbē hāc dalv in maledictionē cūctis
gentib⁹ terre. Et audierunt sacerdotes
7 pphete et omnis ppls hieremiā lo
quentē vba hec in domo dñi. Cūq; cō
plesset hieremias loqns oia q̄ pceperat
ei dñs ut loqretur ad vniuersum pplm
apprehēderūt eū sacerdotes et pphete
7 oīs ppls dices. Morte morias. Qua
re pphetauit i noīe dñi dices. sicut filo
erit domus hec. 7 vrb̄s istā desolabitur
eo q̄ nō sit habitator. Et cōgregatus
ē oīs ppls aduersus hieremiā in domo
dñi. Et audierūt principes iuda verba
hec. 7 ascenderūt de domo regis i domū
dñi 7 sederūt in introitu porte domus
dñi noue. Et locuti sunt sacerdotes et
pphete ad principes 7 ad oēm pplm vi
cētes. Iudiciū mortis ē vīro huic quia
pphetauit aduersus ciuitatē istaz sicut
audistis aurib⁹ v̄is. Et ait hieremias
ad oēs principes 7 ad vniuersum pplm
dices. **D**ñs misit me ut pphetarem ad
domū istā 7 ad ciuitatē hanc oia vba q̄
audistis. Nūc ḡ lonas facite vias v̄as
7 studia v̄a. 7 audite vocē dñi. dei v̄i. 7
penitebit dñm mali qd̄ locut⁹ ē aduer
sum vos. Ego ait ecce in manib⁹ v̄is
sum. facite mihi qd̄ lvnū et rectū est in
oculis v̄estrīs. Ulerūtamen scitote 7 co
gnoscite. quia si occideritis me sanguis
nem innocentē tradetis cōtra vosmet
ipos. 7 contra ciuitatem istam 7 habita
tores eius. In veritate enim misit me
dñs ad eos. ut loquerer in aurib⁹ v̄is

Hieremias

omnia verba hec. Et dixerunt principes et
omnes populus ad sacerdotes et ad prophetas.
Non est viro huic iudicium mortis: quod in
nostrae domini regni locutus es ad nos. Sur
rexit ergo viri de senioribus terre et di
xerunt ad omnem ceterum populi loquentes. O mi
chael angelus morasthi fuit propheta in diebus ege
thie regis iuda et ait ad omnes populum iude
dicentes: hec dicit dominus exercituum. Hoc quasi
ager arabicus. et hierusalem in aceruum lapidatum
erit. et mors domus domini in excelsa siluaz
Hunquid morte condonavit cum ezechias
rex iuda et omnes iuda? Hunquid non timu
erunt dominum et deprecati sunt facie domini: et
penituit dominum mali quod locutus fuerat ad
uersum eos? Itaque nos facimus malum
grande iudeis nostris. Fuit quoque vir prole
tans in nostrarum domini prias filii semper de cari
athiarim: et prophetavit aduersus civitatem
istam. et aduersus terram hanc iuxta oiam ver
ba hieremie. Et audiuit rex ioachim et
omnes potentes et principes eius verba hec: et
quisquis rex interficeret eum. Et audiuit pri
as et timuit fugitque et ingressus est egyptum.
Et misit rex ioachim viros in egyptum
et heinathan filium acholov et viros cuius
eo in egyptum. Et eduxerunt priam de egypto
et adduxerunt eum ad regem ioachim. et
percussit eum gladio: et piecit cadaver eius
in sepulchris vulgi ignobilis. Igitur ma
nus achian filii sapha fuit cum hieremias
ut non traderetur in manus populi et i
terficerent eum.

XXVII

Principio regnum ioachim filij
iosie regis iuda factum est verbum
istud ad hieremiam a domino dicens
Hec dicit dominus ad me. Fac tibi vincula
et catenas et pones eas in collo tuo et mit
tes eas ad regem edom et ad regem mo
ab et ad regem filiorum ammon et ad regem ty
ri et ad regem sidonis in manu nunciorum qui
venerunt hierusalem ad sedechiam regem iuda et
precipies eis ut ad dominos suos loquantur
Hec dicit dominus exercituum de israel. Hec
dicetis ad dominos viros. Ego feci terram et
viros et iumenta quae sunt super faciem terre in
fortitudine mea magna: et in brachio meo
extento: et dedi eam ei qui placuit in oculis meis

Et nunc itaque ego dedi omnes terras istas in
manu nabuchodonosor regis babilonis
serui mei. Insuper et bestias agri dedi ei:
ut seruaret illi. Et seruient ei omnes gentes.
et filio eius et filio filii eius donec veniat temp
pus terre eius et ipius. Et seruaret ei gemitus
multe et reges magni. Hoc autem et reges
genu quod non fuerit nabuchodonosor regis
babylonis. et quoniam non curuerit
collum suum sub iugo regis babilonis: in gla
dio et in fame et in peste: visitabo super gen
tem illam ait dominus: donec consumam eos in ma
nu eius. Vos ergo nolite audire prophetas
vatos et divinos et somniatores et augures
et maleficos qui dicunt vobis non fuerit re
gi babilonis: quod mendacium prophetat vobis
ut longe faciat vos de terra vestra: et enciat
vos et pereatis. Porro gens quae subiec
rit cervicem suam sub iugo regis babilonis
et seruierit ei. dimittam eam in terra sua dicit
dominus et colet eam et habitabit in ea. Et
ad sedechiam regem iuda. locutus sum fratre
oia verba hec dicentes. Subiungite colla vestra
sub iugo regis babilonis: et seruite ei et populo eius: et viuetis. Quare morie
mini tu et populus tuus gladio et fa
me et peste: si locutus est dominus ad gentes qui sunt
re noluerit regi babilonis. Nolite audi
re vestra prophetarum dicentium vobis non fuerit
regi babilonis: quod mendacium ipsi loquuntur
vobis. Quia non misi eos ait dominus: et ipsi
prophetant in nomine meo mendaciter: ut enci
ent vos et pereatis tanquam prophetae qui va
ticinanter vobis. Et ad sacerdotes et ad
populum istum locutus sum dicentes: Hec dicit domi
nus. Nolite audire verba prophetarum
vatos qui prophetat vobis. Nolite ergo au
dire eos sed scrupule regi babilonis ut vi
uatis. Quare das hec ciuitas in solitudi
ne: Et si prophetate sunt: et est verbum domini in
eis: occurrat domino exercitu ut non veni
ant vasa quae terelicta fuerint in domo domini
et in domo regis iuda et in iherusalim: in
babylonem. Quia hec dicit dominus exercituum
ad columnas. et ad mare et ad bases et ad
reliquias vasorum quae remaserint in ciuitate hac

que non tulit nabuchodonosor rex babilonis cū transferret iechoniā filiū ioachī regē iuda te hierlm̄ in babilonē et omnes optiates iuda et hierlm̄. Quia dicit dñs exercituū de israel ad vasa que terelicta sunt in domo dñi et in domo regis iuda et hierlm̄. In babilonē trāsferent. et ibi erunt vscg ad diem visitationis sue dicit dominus. Et afferti faciam ea: et restitui in loco isto.

XXVIII

Tfactū est in anno illo in prim
e cipio regni sedechie regis iuda
in anno q̄rto. i mēse qnto: dixit
ad me ananias fili⁹ acur. ppheta de gaba
on in domo dñi corā sacerdotib⁹ et oī po
pulo dices. Hec dicit dñs exercituū de
isrl. Cōtrui iugū reg⁹ babilōis. Adhuc
duo anni dierū et ego referri faciā ad lo
cū istuz oīa vasa dñi q̄ tulit nabuchodonosor
rex babilonis de loco isto. et trans
stulit ea in babilonē. Et iechoniā filiuz
ioachim regē iuda et oēm trāsmigratio
nem iude q̄ ingressi sunt in babilonem
ego cōuertā ad locū istū ait dñs. Cōtes
rā enī iugū regis babilōis. Et dixit hie
remias ppheta ad ananias pphetā in ocul
sacerdotū et in ocul oīs pphli q̄ stabat i do
mo dñi: et ait hieremias ppheta. Amen
Hic faciat dñs. Huscitet dñs vba tua
q̄ prophetasti ut referant vasa in domū
dñi: et oīs transmigratio de babilone ad
locuz istū. Ueruntū audi verbū hoc qđ
ego loquor in aurib⁹ tuis. et in auribus
vniuersi pphli. Prophete qui fuerūt an
me et an te ab initio. et pphetauerūt sup
terras mltas et sup regna magna de pre
lio et de afflictioē et de fame. ppheta q̄ va
tincatus est pacē: cū venerit verbuz ei⁹
tūc scie ppheta quē misit dñs i veritate
Et tulit ananias propheta catenā de col
lo hieremie prophete: et cōfregit eā. Et
ait ananias in cōspectu oīs pphli dicens:
Hec dicit dñs. Si ɔfringā iugū nabu
chodonosor regis babilonis post annos
duos dier̄ d collo oīm gentiū. Et abijt
hieremias ppheta in viā suā. Et factū ē
vbi dñi ad hieremias postq̄ confregit a
nanias propheta catenā de collo hie;

mie prophete dices. Glade et dices ana
nie. Hec dicit dñs. Catenas ligneas cō
triuisti: et facies p̄ eis catenas ferreas:
qr̄ hec dicit dñs exercitum deus israel.
Iugū ferreū posui sup collū cunctarū
gentiū istaz vt seruāt nabuchodonosor
regi babilonis. et seruēt ei: insup et besti
as terre tedi ei. Et dixit hieremias pro
pheta ad ananiam prophetā. Audi anania
Nō misit te dñs: et tu cōfidere fecisti po
pulū istū in mēdacio. Idcirco hec dicit
dñs. Ecce ego mittā te a facie frē. Hoc
anno morieris. Aduersum enī dñm lo
cutus es. Et mortuus ē ananias ppheta
in āno illo. mense septimo. XXIX

Thec sunt vba libri q̄ misit hie
remias propheta de hierlm̄ ad
reliquias seniorū trāsmigratio
nis et ad sacerdotes et ad pphetas et ad
oēz pphli quē traduxerat nabuchodonosor
de hierlm̄ i babilōez; postq̄ egressus
est iechonias rex et dñia et eunuchi et pri
cipes iuda et hierusalē. et faber et inclu
sor de hierusalē i manu elasa fili⁹ saphā
et gamalie fili⁹ helchie quos misit sede
chias rex iuda ad nabuchodonosor regē
babilonis in babilonē dices. Hec dicit
dñs exercituū deus israel: oīm transmi
grationi quā trāstuli de hierusalē in ba
bilonē. Edificate domos et habitate et
plātate hortos et comedite fructū eozū.
Accipite uxores et generate filios et fili
as. et date fili⁹ vestris uxores et filias ve
stras date viris. et pariat filios et fili
as et multiplicabimini ibi: et nolite eē pau
ci numero et querite pacem ciuitatis ad
quā trāsmigrare vos feci et orate p̄ ea ad
dñm. qr̄ in pace illius erit par vos. Hec
dicit dñs exercituū deus israel. Nō vos
seducant pphete vestri qui sunt in mes
dio vestruū et diuini yti: et ne attēdat; ad
somnia vta q̄ vos somniatis qr̄ falso ipi
pphetant vobis in noīe meo: et non misi
eos dicit dñs. Quia hec dicit dñs: Luz
ceperint impleri in babilone septuagin
ta annū: visitabo vos et suscitaro sup vos
verbū meum bonuz: et reducam vos ad
locum istū. Ego enim scio cogitationes

Hieremias

quas cogito super vos dicit dominus. cogitationes pacis et non afflictionis. ut temor vobis finis et patientia. et inuocabitis me et viueris. et orabitis me et ego exaudiam vos. queritis me et inuenietis. Cum quiesceritis me in toto corde vestro inueniar a vobis ait dominus. Et reducam captiuitatem vestram et congregabo vos de vniuersis gentibus et de cunctis locis ad quod expuli vos dicit dominus. Et reuerti vos faciam de loco ad quem transmigrare vos feci. quod dixistis. Sulcabit nobis dominus prophetas in babylone. quod hec dicit dominus ad regem quod sedet super solium dauid et ad oem prophetam hystatorem urbis huius. ad fratres vestros quod non sunt egressi vobis in transmigratione. Hec dicit dominus exercitu. Ecce mittam in eos gladium et fame et pestem. et ponam eos quasi siccus malas quod comedunt non poterint. eo quod pestilence sint. et persequebor eos in gladio et in fame et in pestilentia. Et dabo eos in vexatione vniuersis regnis terre. in maledictione et in stupore et in sibilu et in obprobrium cunctis gentibus ad quas ego eleci eos eo quod non audierint verba mea dicit dominus. quem misi ad eos per seruos meos prophetas de nocte surgentes et mittentes. et non audistis dicit dominus. Tunc ergo audite verbum domini omnes transmigrationem quam emisi de hierusalem in babylone. Hec dicit dominus exercitu de israel ad achab filium chulie et ad sedechiam filium maasie quod prophetat vobis in nomine meo mendaciter. Ecce ego tradam eos in manu nabuchodonosor regis babylonis et percussio et eos in oculis vestris. Et assumet ex eis maledictio omnis transmigrationi iudeus quod est in babylone dicentium. Non te dominus sicut sedechiam et sicut achab quis frinxit rex babylonis in igne per eo quod fecerint stultitiam in israel et mechati sunt invixores amicorum suorum. et locuti sunt verbum in nomine meo mendaciter. quod non mandauit eis. Ego sum iudex et testis dicit dominus. Et ad semeiam neelamiten dices. Hec dicit dominus minus exercitum deus israel. Pro eo quod misisti in nomine meo libros ad oem populu quod est in hierusalem et ad sophoniam filium maasie sacerdotem et ad vniuersos sacer-

dotes dices. Dominus dedit te sacerdotes per iudeam sacerdote ut sis dux in domo domini super oem virum arreptum et prophetantem ut mittas eum in iherusalem et in carcere. Et nunc quod non increpasti hieremias anathomatice quod prophetat vobis. Qui super librum misit in babylone ad nos dicens. Longum est edificare domos et habitate et placentate hortos et predicite fructus eorum. Legit ergo sophonia sacerdos liberum istum in auribus hieremie prophete. Et factum est verbum domini ad hieremiam dices. Hec dicit dominus ad semeiam neelamiten. Pro eo quod prophetauit vobis semeias et ego non misi eum. et fecit vos confidere in medacio. idcirco hec dicit dominus. Ecce ego visitabo super semeiam neelamitem et super Iudeam eius. Non erit ei vir sedes in medio populi huius. et non videbit Iudeam quod ego faciam populo meo ait dominus quod puricationem locutus est aduersum dominum.

XXX

Ecce verbum quod factum est ad hieremiam a domino dices. Hec dicit dominus de Israel dices. Scribe tibi oia verba quod locutus sum ad te in libro. Ecce enim dies venient dicit dominus et conuertam conversione populi mei israel. et iuda ait dominus et conuertam eos ad fratrem quem dedi prius eorum et possidebunt ea. Et hec verba quod locutus est dominus ad israel et ad iudam. Quoniam hec dicit dominus. Glocem terroris audiui formido et non est par. Interrogate et videte si generat masculus. Quare ergo di offiis viri manus super librum suum quasi puritatis. et conuerte sunt vniuersae facies in aurigenae. Quod ergo magis dies illa nec est similis eius. sepulchri tribulationis est iacob. et ex ipso saluabitur. Et erit in die illa ait dominus exercitum conteram iugum eius de collo tuo. et vincula eius dirumpa. Et non dominus buntur ei amplius alieni. sed fuerit domino deo suo. et dauid regi suo quem suscitabo eis. Tu ergo ne timeas serue meus iacob ait dominus neque paukas israel quia ecce ego saluabo te de terra longinquaque. et semen tuum de terra captiuitatis eorum. Et reuertetur iacob et quiescet. et cunctis affluet Iudea et non erit quem formidet.

qñ tecū ego sum ait dñs vt saluem te
Faciam em̄ cōsummationem in cūctis
gentib⁹ in q̄b⁹ disp̄si te, te aut̄ nō facias
in consummationē. sed castigabo te in
iudicio. vt non tibi videaris innoxius.
qr̄ hec dicit dñs. **I**nsanabilis fractura
tua pessima plaga tua. Nō ē q̄ iudicet iu-
dicū tuū. ad alligandā curatōnē tuam
utilitas nō ē tibi. **O**ffices amatores tui
obliti sunt tui. tec̄q̄ nō querēt. **P**laga ei
inimici percussi te. castigatione crudeli.
Propter multitudinē iniquitatē tue du-
ra facta sunt peccata tua. quid clamas
sup stritione tua. **I**nsanabilis ē dolor
tu⁹. **P**rop̄ multitudinē iniquitatē tue
7 ppter dura p̄tā tua feci hec tibi. **P**ro-
pterea oēs q̄ comedūt te deuorabūtur
7 vniuersi hostes tui in captiuitatē du-
cētur. Et oēs q̄ te vastat̄ vastabūt cun-
ctosq̄ p̄datores tuos dabo in predam.
Qbducā em̄ cicatricē tibi. 7 a vulneri-
bus tuis sanalvo te dicit dñs. qr̄ electaz
vocaerēt te sion. hec ē d̄ nō hēbat requi-
rentē. **H**ec dicit dñs. Ecce ego conuer-
tam̄ puerisionem tabernaculoꝝ iacob. 7
tectis eius miserelox. Et edificabis ci-
vitas in excels⁹ suo et tēplū iuxta ordi-
nē suū fundabis. Et egredietur de eis
laus vixi ludentiū. 7 multi p̄lcalo eos
7 nō minuēt. 7 glorificabo eos 7 nō atte-
nuabūt 7 erūt filii ei⁹ sicut a principio.
7 cetus ei⁹ corā me pmanebit. Et visi-
talo aduersum oēs q̄ tribulat̄ eū. 7 erit
dur ei⁹ ex eo. 7 pr̄cepste medio ei⁹ p̄du-
cef. Et applicabo eum. 7 accedet ad me.
Quis em̄ iste ē q̄ applicet cor suum ut
appropinquet mihi ait dñs. 7 eritis mi-
hi in p̄lm. 7 ego ero rob in deum. Ecce
turbo dñi furor egrediēs pcella ruens
in capite impiꝝ conquiesceret. Nō auer-
tat iram indignationis dñs donec faci-
at 7 cōplete cogitationē cordis sui. In
nouissimo diez intelligetis ea.

Atpe illo dicit dñs. **XXXI**

i ero deus vniuersis cogitatio-
nib⁹ isrl. 7 ipi erunt mihi in p̄lm. **H**ec
dicit dñs. Inuenit ḡam in deserto po-
pulus q̄ remanserat gladio. Gladet ad

requiem suā israel. **L**ōge dñs apparuit
mihi. Et in charitate ppetua dilexi te.
ideo attraxi te miserās. Rursumq; edi-
ficabo te. 7 edificaberis vgo isrl. **A**dhuc
ornaberis timpanis tuis 7 egredieris i
choro ludentiu. **A**dhuc plantabis vine-
as in montib⁹ samarie. **P**lantabūt plā-
tantes. 7 donec t̄pus veniat non vindē-
miabūt. qr̄ erit dies in qua clamabunt
custodes in mōte effram. **S**urgite et
ascendamus in sion ad dñm dñi n̄m.
hec dicit dñs. Exultate in leticia iacob.
7 hinnite p̄ caput gentiū. psonate 7 ca-
nites dicite. **S**alua dñie p̄lm tuū reli-
quias israel. Ecce ego adducam eos de
terra aq̄lonis. 7 cōgregabo eos ab extre-
mis terre. inter quos erūt cecus 7 clau-
dos 7 pgnans 7 pariens simul. cer⁹ ma-
gnus reuertētiuz huc. In fletu veniet
7 in mia reducā eos. Et adducā eos p̄
corrētes aquaz in via recta 7 nō impin-
gent in ea. qr̄ factus sum israeli p̄ 7 ef-
fraim p̄mogenitus meus ē. **A**uditexer-
bū dñi gentes. 7 annūciate in insulis q̄
pcul sūnt 7 dicite. Qui disp̄sit isrl con-
gregabit eū. 7 custodiet eū sicut pastor
gregem suū. Redimet em̄ dñs iacob 7
liberabit eū de manu potētioris. Et re-
niēt 7 laudabūt in monte sion 7 cōflu-
ent ad bona dñi sup frumento. vino et
oleo 7 fetu pecoz 7 armētorū. eritq; aia
eoꝝ q̄si hortus irriguus. 7 vltra nō esu-
rient. **L**ūc letabif virgo in choro. iuue-
nes 7 senes simul. Et ouerā luctū eo-
rū i gaudiū 7 psolabz eos. 7 letificabo a
dolore suo. Et inebriabz aiam sacerdo-
tū pinguedine et p̄lus meus lonis ad
implebit ait dñs. **H**ec dicit dñs. **C**loz
in excels⁹ audita ē lamētatiōs luctus 7
fletus. rachel plorātis filios suos. 7 no-
lētis cōsolari sup eis. qr̄ non sunt. **H**ec
dicit dñs. Quiescat vix tua a ploratu
7 oculi tui a lacrimis. qr̄ ē merces peri-
tuo ait dñs. Et reuertētur de tra mimi-
ci. 7 est spes nouissimis tuis ait dñs et
reuertētur filii tui ad termios suos. au-
diens audiui effram trāmigrantem.
Castigasti me dñe 7 eruditus sum q̄si

Hieremias

inuenculus indomitus. Couerte me.
et couertar qz tu dñe deus meus. post
qz em cōuertisti me egi pñiam. et postqz
oñdisti mihi. pñfissi femur meū. Cōsu-
sus sum et erubui. qñi sustinui obpro-
briū adolescentie mee. Si filius bono-
rabilis mihi effram. si puer delicateus
qz exqz locutus sum de eo adhuc tecor/
dalvz ei. Idcirco perturbata sunt visce-
ra mea sup eū miserās miserebꝫ eius
ait dñs. Statue tibi speculā. pone tibi
amaritudines. Dirige cor tuū in viam
rectā. in q abulastū. Reuertere ergo isrl
reuertere ad ciuitates tuas istas. vñqz
quo delitqz dissolueris filia vaga. quia
creauit dñs nouū sup fram. semina cre-
cūdabit virū. Hec dicit dñs exercituū
te isrl. Adhuc dicēt vñbū istud in tra iu-
da et in vrbibꝫ eius cū cōuertero capti,
uitatē eoz. Hñdicat tibi dñs pulcritus
do iusticie mōs sc̄tūs. Et hñtabūt in eo
iudas et oēs ciuitates ei. simul agricole
et minantes greges. qz inebriaui aiam
lassam. et oēm aiam esuriente saturauit
Ideo qñi de somno suscitatus sum tvi
di et somn⁹ me⁹ dulcis mihi. Ecce dies
reniūt dicit dñs. et seminabo domū isrl.
domū iuda semine hoim et semie iumē-
toz. Et sicut vigilauit sup eos vt euell-
lerē et demoliter et dissipare et disperdere
et affligerē. sic vigilab⁹ sup eos vt edifi-
cem et plantē ait dñs. In dieb⁹ illis nō
dicent vltra. p̄es comedērūt vñā acer-
bam. et dentes filioz obſupuerunt sed
vñusquis qz in iniuitate sua morietur
Qis hō qui comedērit vñā acerbā ob-
ſupescēt dentes eius. Ecce dies reni-
ent dicit dñs et feriam domui isrl et do-
mui iuda fedus nouū. Nō fñm pactum
qđ pepigi cuz prib⁹ vñis in die q appre-
hendi manū eoz vt educerē eos de ter-
ra egipci. pactū qđ irrītū fecerūt. et ego
dñnatus sum eoz dicit dñs. sed hoc erit
pactū qđ feriam cū domo isrl. Post di-
es illos dicit dñs. dabo legē meā invi-
scerib⁹ eoz. et in corde eoz scribam eam
tereo eis in teū et ipi erūt mihi in pñlm
Et non docebit vltra vir proximū suū

et vir fratrē suū dicens. cognosce dñm.
Omnes em cognoscēt me a minimo
eoz vñqz ad maximū ait dñs. qz ppitiat
bor in qzati eoz et peccati eoz non me
morat amplius. Hec dicit dñs. qui
dat solē in lumine diei. ordinem lune et
stellaz in lumine noctis. q turbat mare
et sonat fluctus eius. dñs exercituū no-
mē illi. Si defecerint leges iste coram
me dicit dñs tūc et semen israel deficit
vt nō sit gēs corā me cūctis diebꝫ. Hec
dicit dñs. Si mēsurari poterūt celī sur-
sum et inuestigari fundamēta terre des-
orsum. et ego abiectā vñiuersum semen
isrl. ppter oia q secerunt dicit dñs. Ecce
dies venient dicit dñs. et edificabit ciui-
tas dño a turre ananehel vñqz ad portā
anguli. Et exhibit vltra normā mensu-
re in cōspectu eius sup collē gareb. et cir-
cūbit goatha et oēm vallē cadauez et ci-
neres et vñiuersam regionē mortis vñ-
qz. ad torrentē cedron et vñqz ad angulū
porte eoz orientalis. Hctm dñi nō euel-
etur. et nō destruet vltra in ppteruum.

Erbū qđ factū ē XXXII

v ad hieremias a dño in anno de-
cimo sedechie regis iuda. ipe ē
annus octauusdecimus nabuchodono-
soz. Tūc exercitus regis babylonis ob-
ſidebat hierusalem et hieremias pp̄leta
erat clausus in atrio carceris qui erat in
domo regis iuda. Clauerat em cū ſede
chias rex iuda dicēs. Quare vaticina-
ris dicēs. Iec dicit dñs. ecce ego dabo ci-
uitatē istā i man⁹ regis babylonis et capi
et eā et sedechias rex iuda nō effugiet de
manu chaldeoz sed tradet in man⁹ re-
gis babilōis. et loqtur os ei⁹ cū ore illi⁹
et oculi eius oculos illius videbūt. et in
babilonē ducet sedechiam. et ibi erit do-
nec visitē eū ait dñs. si autē dimicau-
ritis aduersum chaldeos nihil p̄ſperu-
habebitis. Et dixit hieremias. Factū ē
verbū dñi ad me dicens. Ecce ananehel
filius sellū patruelis tuus veniet ad te
dicens. Eme tibi agrū meu⁹ qui est in
anathbot. Tibi enim cōpetit ex propinqz-
tate vt emas. Et venit ad me ananehel

uuqz

filius patrui mei sicut in verbū dñi ad vesti
bulū carceris. et ait ad me. Posside ager
meū q̄ ē in anathōt in terra beniamin.
qz tibi sp̄erit hereditas et tu p̄inquis
es ut possideas. Intellexi aut̄ q̄ verbuz
dñi esset. Et emi agrū ab ananelē filio
patrui mei qui ē in anathōt. Et appen
di ei argentū septē stateres et decē argē
teos. et scripsi in libro et signavi et adhī
bui testes. Et appendi argentū in state
ra et accepi librū possessionis signatū et
stipulationes et rata et signa forinsecus
Et dedi librū possessionis baruch filio
neri filij maatīe in oculis ananelē pa
truelis mei et i oculis testiū qui scripti
erāt in libro emptōnis et in oculis oīm
iudeoz q̄ sedebāt in atrio carceris. Et
p̄cepi baruch coram eis dices. Hec di
cit dñs exercitū deus israel. Su me li
bros istos. librū emptionis hūc signa
tū et librū hūc qui aptus est. et pones il
los invase fictili ut p̄manere possint di
ebus multis. Hec emi dicit dñs ex exerci
tu deus isrl. Adhuc possidebunt dom
7 agri et vinee in terra ista. Et oraui ad
dñm postq̄ tradidi librū possessionis ba
ruch filio neri dices. Hec heu heu dñe
deus. Ecce tu fecisti celū et terrā in for
titudine tua magna et in brachio tuo ex
tentō. Non erit tibi difficile omne ver
bum qui facis miam in milibz. et reddis
iniqtatem patrū in signum filiorū eorū
post eos. Fortissime magne et potes do
minus exercitū nomen tibi magnus
p̄filio et incōprehensibilis cogitatu cui
oculi aperti sunt sup omnes vias filiorū
adam ut reddas vnicuiq̄ sicut vias suas
et sicut fructū ad inuentiōnū eius. Qui
posuisti signa et portenta in terra egipci
vsc̄ ad dīē hāc. et in israel et in homibz et
tibi fecisti nomen sicut est dies h̄c. Et
eduristi p̄līm tuū israel de terra egipci.
in signis et portētis et in manu robusta
et in brachio extēto et in terrore magno.
et dedisti eis terraz hāc quā iurasti p̄ibz
eoz ut dares eis terram fluentem lacte
et melle. et ingressi sunt et possederunt eā
Et non obedierūt vocī tue et in lege tua

non ambulauerunt. omnia que māda/
sti eis ut facerent nō fecerunt. et euene
runt eis omnia mala h̄c. Ecce munis
tiones extructe sunt aduersum ciuita
tem ut capiat. et vrbs data est in manū
chaldeoz et in manus regis babilonis.
q̄ preliatur aduersus eā a facie gladij et
famis et pestilentie et qcunq̄ locutus es
acciderunt ut tuīpe cernis. Et tu dicas
mihi dñe deus. eme agrū argento et ad
hīte testes. cū vrbs data sit in manus
chaldeoz. Et factū ē sibū dñi ad h̄icē
mīa dices. Ecce ego dñs deus vniuer
se carnis. Nunq̄d mihi difficile erit oē
verbuz. Propterea h̄c dicit dñs. Ecce
ego trāciā ciuitatem istā i manus chal
doez et in manus regis babilonis et ca
pientia et venient chaldei pliantes ad
uersum vrbem hāc. et succendēt eā igni
et cōburēt eā et domos in quartū domas
tibi sacrificabāt baal et libabant dñs ali
enis libamina ad irritandū me. Erant
emi filii isrl et filij iuda iugiter facientes
malū i oculis meis ab adolescētia sua
filij israel qui vsc̄ nūc exacerbāt me in
ope manū suaz dicit dñs. qz in furo
re et in indignatione mea fac et est mihi
ciuitas h̄c a die qua edificauerūt eā vsh
qz ad dīē istā q̄ auferet te cōspectu meo
pter malitiā filiorū israel et filiorū iuda
quā fecerūt ad iracūdiam me p̄uocātes
ip̄i et reges eoz et principes eoz et sacer
dotes et p̄plete eoz viri iuda et habita
tores hierlm̄. Et reterūt ad me terga
et non facies cum vocerē eos et erudirez
diluculo. et nollent audire ut acciperēt
disciplinam. Et posuerunt idola sua in
domo in qua inuocatū ē nomē meū ut
polliuerent eā. et edificauerūt excelsa ba
al que sunt in valle filij ennon ut initia
rent filios suos et filias suas moloch.
qd nō mandauit eis nec ascendit in cor
meū ut facerent abominationem hanc
et in peccatū deducerēt iuda. Et nūc p̄
pter ista h̄c dicit dñs deus israel ad ci
uitatē hāc. de qua vos dicitis q̄ trādāt
in manū regis babilōis i gladio et i fame
et in peste. Ecce ego congregab̄ os de

Hieremias

vniuersis terris ad quas eieci eos i su-
rore meo i in ira mea et in indignatione
grandi i reducā eos ad locū istū i habi-
tare eos faciā cōfidenter. i erūt mihi in
pplm i ego ero eis in deuz. Et dabo eis
cor vñi i viā vñā. vt timeant me vni-
uersis dieb̄ bñ sit eis et filijs eorū um-
post eos. Et feriā eis pactū sempiternū
i nō desinā eis bñfacere. i timorē meū
dabo in corde eoz vt nō recedāt a me i
letabz sup eis cū bñ eis fecero. Et plā-
tabz eos in terra ista in veritate in toto
corde meo et in tota aia mea. qz hec di-
cit dñs. Sicut adduxi sup pplm istum
oē malū h̄ grāde. sic adducā sup eos oē
bonū qd̄ ego loquor ad eos. Et posside,
būtur agri in tra ista de qua vos dicitis
q̄ deserta sit. eo q̄ nō remanserit hō et
iumentū. i dāta sit in manus chaldeoz
Agri emenf pecunia et scribenf in libro
i impriment signū et testis adhibebit in
terra beniamin et in circuītu hierlm. in
ciuitatibz iuda i in ciuitatibz mōtanis i
in ciuitatibz campestribz i in ciuitatibz
que ad austri sunt. quia cōuertā capti-
vitatem eoz ait dominus. XXXIII

Tfactū est verbū dñi ad hiere-
miā secūdo. cuz adhuc clausus
esset i atrio carceris dicēs. Hec
dicit dñs qui facturus ē i formaturus
illud i paraturus dñs nomē eius. Cla-
ma ad me i exaudiam te. i annuncialo
tibi grādia i firma q̄ nescis. Quia hec
dicit dñs deus isrl ad domos vrbis hu-
ius et ad domos regis iuda q̄ destructure
sunt i ad munitiones i ad gladiū veni-
entiū vt dimicēt cū chaldeis i impleat
eas cadaueribz bois quos pcessi in su-
rōre meo i in indignatione mea. absco-
des faciē meā a ciuitate hac ppter oēm
maliciā eoz. Ecce ego obducā eis cica-
tricē i sanitatē i curalv eos. i reuelabo
eis depecationē pacis i veritatis. Et cō-
uertā puerionē iuda i puerionē hie-
rusalem i edificalo eos sicut a pncipio
i emūdabo illos ab oī iniqtate sua in q̄
peccauerunt mihi. i ppicius ero cūctis
iniquitatibus eoz in quibz deliquerūt

mibi i spreuerūt me. Et erit mihi ī no-
men i in gaudiū i in laudem i in exuls-
tationē cūctis gentibz terre que audie-
rint omnia bona que ego facturus sum
eis. i pauebūt i turbabūt in vniuer-
sis locis i in oī pace quā ego faciam eis
Hec dicit dñs. Adhuc audiet i loco isto
qué vos dicitis esse desertū eo q̄ nō sit
hō nec iumentū in ciuitatibz iuda i fo-
ris hierlm q̄ desolate sunt absq̄ homie
i absq̄ hitatore i absq̄ pecore. vox gau-
diū i vox leticie. vox sponsi et vox sponsae
vox dicentū. cōfitemini dño exercitū
qm̄ bonus dñs. qm̄ in eternū mīa ei
i portantū vota in domo dñi. Reducā
enī puerionē terre sicut a principio di-
cit dñs. Hec dicit dñs exercitū. Ad
huc erit in loco isto deserto absq̄ hoie.
i absq̄ iumento. i in cūctis ciuitatibus
eius hitaculū pastorē i accubantiū gre-
gū in ciuitatibz mōtuosis i in ciuitati-
bus cāpestribz i in ciuitatibz q̄ ad austri
sunt i in terra beniamin i in circumitu
hierlm i in ciuitatibz iuda. adhuc transfi-
būt greges ad manū nūerātis ait dñs.
Ecce dies venient dicit dñs i suscito
vñbū bonū qd̄ locutus sum ad domum
isrl i ad domū iuda. In dieb̄ illis i in
tpe illo germe faciā dō germe iusti-
cie. i faciet iudiciū i iusticiam in terra.
In dieb̄ illis saluabit iuda. i israel ha-
bitabit cōfident. Et h̄ ē nomē qd̄ voca-
bunt eū. dñs iustus n̄. Quia hec dicit
dñs. Non interibit de vōvir qui sedeat
sup thronū domus isrl. i de sacerdotibz
i de leuitis nō interibit vir a facie mea
q̄ offerat holocausta i incendat sa-
crificiū i cedat victimas omnibz dieb̄.
Et factū ē vñbū dñi ad hieremiā dicēs.
Hec dicic dñs. Si ieritum potest fieri
pactū meū cū diez pactū meū cū nocte
vt nō sit dies i nor in tpe suo. i pactus
meum ieritum esse poterit cum dauid
seruo meo vt non sit ex eo filius qui re-
gnat in throno eius. i leuite i sacerdo-
tes ministri mei. Sicut enumerari nō
possunt stelle celi i metiri barene ma-
ris. sic multiplicabz semen dauid serui

mei. et leuitas missios meos. Et factū
ē verbū dñi ad hieremiam dicens. Nūqđ
non vidisti qđ plū hic locutus sit di-
cens. due cognatōes quas elegerat dō-
minus ab electe sunt. et p̄lī meū despe-
xerūt. eo qđ nō sit vltra gens coram eis.
Hec dicit dñs. Si pactū meū int̄ dīē et
noctē. et leges celo et terre non posui. eq̄
dem et semē iacob et dauid servi mei. p̄n-
ciam vt nō assumā de semine eius p̄n-
cipes seminis abraam et ysaac et iacob.
Reducā enim conuersionem eorum et
miserelvz eis.

XXXIII

Erbū qđ factū ē ad hieremiam

v a dño qđ nabuchodonosor rex
babylonis et oīs exercitus eius
vniuersaqz regna terre qđ erāt sub p̄tate
manus ei et oēs p̄lī bellabāt ḥ hierlm
et oēs vrbes ei dicens. Hec dicit dñs
deus isrl. Glade et loqre ad sedechiā re-
gē iuda et dices ad eum. Hec dicit dñs
Ecce ego tradā ciuitatē hāc in manus
regis babylonis. et succēdet eā igni. Et
tu nō effugies de manu eius. sed cōpre-
hensione capieris. et in manu ei trade-
ris. et oculi tui oculos regis babylonis
videbūt. et os eius cū ore tuo loquetur
et babilonē introlbis. Attamē audi ver-
bū dñi sedechia rex iuda. Hec dicit dñs
ad te. Nō morieris in gladio sed in pace
morieris. et km̄ obustiones patrū tuor
regū prior qđ fuerūt an te sic cōbūrent
te et ve dñe plāget te. qđ vñbū hoc ego lo-
cutus sum dicit dñs. Et locut⁹ ē hieremia
mias ppheta ad sedechiā regē iuda vni-
uersa vba hec in hierlm et exercitus re-
gis babylonis pugnabat ḥ hierlm. et ḥ
oēs ciuitates iuda qđ reliq⁹ erāt ḥ lachis
et ḥ asecha. Hec enim superant de ciuitatis
bus iuda vrbes munite. Clerbū quod
factū ē ad hieremiam a dño postqđ pcussit
rer sedechias fedus cū emi p̄lo in hie-
rusalē. pdicans vt dimitteret vñusqz
seruū suū vñusqz ancillā suam. he-
breū et hebreā liberos. et neqđ dñarent
eis. id est i iudeo et fratrē suo. Audieit
ergo omnes principes et vniuersus po-
pulus qui inierant pactū vt dimitte-

ret vñusqz seruū suū et ancillam su-
am liberos et vltra non dñarentur eis.
Audierūt igit̄ et dimiserūt. Et conuersi
sunt deinceps et retraxerūt seruos suos
et ancillas suas quos dimiserūt liberos
et subiugauerūt in famulos et famulas.
Et factū est verbum ad hieremiam a dō-
mino dicens. Hec dicit dñs deus isrl.
Ego pcussi fedus cuī p̄ib⁹ vñis in die
qđ eduxi eos de tra egypti de domo seruit-
utis dices. Cū cōpleti fuerint septem
anni dimittat vñusqz frēm suū he-
breū qđ venditus est ei. et seruiet tibi sex
annis et dimittes eū a te liberū. Et nō
audierūt p̄es vñi me. nec inclinauerūt
aurē suā. Et conuersi estis vos bodie et
fecistis. qđ rectū est in oculis meis vt p̄
dicaretis libertatē vñusqz ad ami-
cū suū et in istis pactū in cōspectu meo i
domo in qua inuocatū ē nomen meū
sup ea. Et reuerſi estis et cōmaculasti
nomē meū. et redixisti vñusqz suū
suū et vñusqz ancillā suam quos di-
miseras ut essent liberi et sue p̄tatis. et
subiugasti eos vt sint vobis servi et an-
cille. Propterea hec dicit dñs. Clos⁹ nō
audistis me vt predicaretis libertatem
vñusqz fratri suo et vñusqz ami-
co suo. Ecce ego predico libertatem ait
dñs ad gladiū. ad pestem et ad famē et
dat vobis in cōmotionem cūctis regnū
terre. Et dat vobis qđ p̄uicātur fed⁹
meū. et nō obseruauerūt verba federis
qbus assenſi sunt in cōspectu meo vnu-
lum quē cōciderūt in duas ptes et tran-
sierunt inter diuisiones eius. pncipes
iuda et pncipes hierlm. eunuchi et sacer-
dotes. et oīs plū terre qđ transierūt in
ter diuisiones vituli et dat eos in ma-
nus inimicorū suorū et in manus querē-
tium alam eoz. et erit morticinū eoz in
escā volatilib⁹ celi et bestijs terre. Et se-
dechiā regē iuda et pncipes eius dat
in manus inimicorū suorū et in manus
qrētiū aias eoz. et in manus exercituū
regis babylonis qui recesserunt a vobis.
Ecce ego precipio dicit dominus. tre-
ducam te in ciuitatē hanc et preliabun⁹

Hieremias

aduersum eam. et capient ea et incendent igni. Et ciuitates iuda dabo in solitudine eo quod non sit habitator. **XXXV**

Erbū quod factū ē ad hieremias
v a dño in diebū ioachim filij iosie regis iuda dicēs. Glade ad domū rechabitaz et loquere eis. et introduces eos in domū dñi in vnā exedraz thesauroz. et dabis eis bibere vinū. Et assumpti iechoniam filiū hieremie filij absame et frēs ei? et oēs filios ei? et vniuersam domū rechabitarū. et introduxi eos in domū dñi ad gasophilatiū filiorū anā filij iegedelie hōis tei. quod erat iuxta gasophilatiū principū sup thesauroz maasie filij sellum. qui erat custos vestibuli. Et posui coram filijs dom' rechabitaz cipros plenos vino et calices et dixi ad eos. Bibite vinū. Qui respondebit. Non bibemus vinū. quia ionadab filius rechab pater noster precepit nobis dicēs. Non bibetis vinū vos et filij vestri usq; in sempiternū. Et domū nō edificabitis et sementem non seretis. et vineas nō plātabitis nec habebitis. sed in tabernaculis habitabitis cūctis diebus vestris. ut viuatis diebus multis sup faciē terre in qua vos peregrinamini. Obediuimus ergo voci ionadab filij rechab p̄tis n̄i in oībū q̄ precepit nobis. ita ut nō biberemus vinū cunctis diebū nostris nos et mulieres n̄e filij et filie n̄e. et nō edificaremus domos ad habitandum. et vineā et agrū et sementē nō habuimus. sed habitauimus in tabernaculis et obedientes fuimus iuxta oīa q̄ precepit nobis ionadab p̄t n̄. Cū autē ascendisset nabuchodonosor rex babylonis ad terram nostrā. diximus. Glente et ingrediamur in hierlm a facie exercitus chaldeorū et a facie exercitus sirie et mansimus in hierlm. Et factum est verbum dñi ad hieremiā dicens. Hec dicit dñs exercituū deus israel. Glade et dic viria iuda et habitatoribū hierlm. Num quid non recipietis disciplinā ut obediatis verbis meis dicit dñs. Prevaluerunt sermones ionadab filij rechab q̄s

precepit filijs suis ut nō biberent vinū et nō biberūt usq; ad diē hāc. q̄ obedierunt p̄cepto p̄tis sui. Ego autem locutus sum ad vos de mane consurgens et loquēs. et non obedistis mihi. Omnesq; ad vos omnes seruos meos prophetas cōsurgēs diluculo. mittensq; et dicēs. Cōuertimini vnuſquisq; a via sua pessima et bona facite studia vīa. et nolite seq̄te os alienos neq; colatis eos. et habitabitis in terra quā dedi vobis et patribū vīis. Et nō inclinastis aurē vīam neq; audiistis me. Firmauerūt igit̄ filij ionadab filij rechab p̄ceptū p̄tis sui quod p̄ceperat eis. plus aut̄ iste non obediuit mihi. Idcirco hec dicit dñs exercituū deus israel. Ecce ego adducam super iudicium et super omnes habitatores hierusalem vnuersam afflictionem quā locutus sum ad illos et nō audierūt. vocavi illos et non responderūt mihi. Domui autē rechabitarū dixit hieremias. Hec dicit dñs exercituū deus isrl. Pro eo quod obediisti p̄cepto ionadab p̄tis vīi. et custodisti oīa mandata eius et fecisti vnuersa q̄ precepit vobis p̄pterea hec dicit dñs exercituū deus isrl. Nō deficit vir de stirpe ionadab filij rechab stans in cōspectu meo cūctis diebū. **XXXVI**

E factū ē in anno quarto ioachim filij iosie regis iuda. factū ē verbum hoc ad hieremiā ad dño dicens. Lolle volumē libri et scribes in eo oīa verba q̄ locutus sum tibi aduersus isrl et iudā et aduersum oēs gētes a die q̄ locutus sum ad te ex die iofie usq; ad diē hanc. si forte audiente domo iuda vnuersa mala q̄ ego cogito facere eis. reuertar vnuſquisq; a via sua pessima et p̄ptius ero iniqtati et petō eoz. Gocauit ergo hieremias baruch filiū nerie. et scripsit baruch ex ore hieremie oēs sermones dñi q̄s locutus ē ad eū in volumine libri. Et precepit hieremias baruch dicens. Ego clausus sum. nec valo ingredi domum dñi. Ingredere ergo tu et lege de volumine in quo scripsi u u iij

sti ex ore meo dha dñi audiente pplo in
domo dñi in die ieunij. insup 7 audien-
te vniuerso iuda qui veniunt de ciuitatis-
bus suis. Leges eis. si forte cadat ora-
rio eoꝝ in cōspectu dñi. 7 reuertat vnius
qſcq; a via sua pessima. qm̄ magn' furoꝝ
7 indignatio ē quā locutus est dñs ad
uersus pp̄lm hūc. Et fecit baruch fili-
nerie iuxta oia q̄ p̄cepit ei hieremias. p-
pleta. legēs ex volumine sermones dñi
in domo dñi. Factū aut̄ in anno qnto
ioachim filii iofie regis iuda. in mense
nono p̄dicauerūt ieuniū i cōspectu dñi
oi polo in hierlm 7 vniuerse multitudi-
ni q̄ cōfluxerat de ciuitatib; iuda in hie-
rusalē. Legitq; baruch ex volumine ser-
mones hieremie in domo dñi in gaso-
philatio gamarie filii saphan scribe i re-
stibulo superiori i introitu porte noue do-
mus dñi audiēte oi pplo. Cūq; audis;
micreas fili? gamarie filii saphan om̄ies
fmones dñi ex libro. descendit i domuz
regis ad gasophilatum scribe. Et ecce
ibi oēs p̄ncipes se debāt. elisama scriba
7 dalaias fili? semeie 7 helnathan filius
acholov 7 gamarias fili? sa phā 7 sedechi
as fili? ananie 7 vniuersi p̄ncipes. Et
nunciauit ei micreas oia vba q̄ audiuit
legentē baruch ex volumie in aurib; po-
puli. Misericordia itaq; oēs p̄ncipes ad ba-
ruch iudi filiū nathanie filii selemie fi-
lii chusū dicētes. Volumen ex q̄ legisti
audiēte polo sume in manu tua 7 veni
Tulit ḡ baruch fili? nerie volumē i ma-
nu sua. 7 venit ad eos. Et dixerūt ad eū
Sede et lege hec in aurib; nēis. Et le-
git baruch i aurib; eoꝝ. Igit cū audis-
sent oia vba obſtupuerunt vniusquisq;
ad primū suū 7 dixerūt ad baruch. Nū
ciare debemus regi oēs fmones istos.
Et interrogauerūt eū dicentes. Indi-
ca nobis. quō scripſisti om̄ies sermones
istos ex ore eius. Dixit aut̄ eis baruch.
Ex ore suo loq; baf qſi legēs ad me oēs
fmones istos. 7 ego scribebā in volumi-
ne attramēto. Et dixerūt p̄ncipes ad
baruch. Glade 7 abscondere tu 7 hiere-
mias. 7 nemo sciat vbi sitis. Et igrēſſi

sunt ad regem in atriu. Horro volumē
cōmendauerunt in gasophilatio elisa-
me scribe 7 nunciauerunt audiente re-
ge om̄es fmones. Visitq; rex iudi ut
sumeret volumē. q̄ tollens illud de ga-
sophilatio elisame scribe legit audiente
rege. 7 vniuersis principib; qui stabāt
circa regem. Rex aut̄ sedebat in domo
hyemali in mēse nono 7 posita erat aru-
la corā eo plena prunis. Cūq; legisset
iudi tres pagellas vel q̄tuor. scidit illud
scapello scribe et piecit in ignē qui erat
sup arulā donec cōsumereſ omne volu-
men igni q̄ erat in arula. Et nō timue-
runt neq; sciderūt vestimenta sua rex 7
oēs serui eius. q̄ audieſt vniuersos ser-
mones istos. Clerūtāmē helnathan et
dalaias 7 gamarias contradixerūt regi
ne abureret librū 7 nō audiuit eos. Et
p̄cepit rex hieremiel filio amalech 7 sa-
raie filio esriel 7 semeie filio abdekel 7
cōprehenderent baruch scribā 7 hiere-
mīa prophetam. Abscondit aut̄ eos do-
minus. Et factū est verbū dñi ad hiere-
miam prophetam postq; cōbussarat rex
volumen 7 sermones quos scripſerat
baruch ex ore hieremie dicēs. Rursum
tolle volumē aliud 7 scribe in eo oēs ser-
mones p̄ores qui erant in primo volu-
mine quod cōbussit ioachim rex iuda.
Et ad iacchim regē iuda dicēs. Hec di-
cit dñs. Tu cōbussisti volumē istud di-
cēs. Quare scripſisti in eo annūciās. fe-
stinus veniet rex babylonis. et vastabit
terrā hāc. 7 cestare faciet ex illa hominē
7 iumētū. Propterea hec dicit dñs de
contra ioachim regem iuda. Non erit
ex eo qui sedeat sup solitū dauid. 7 cada-
uer eius p̄ſcietur ad estū p̄ diem et ad
gelū per noctem. Et visitab' contra eū
7 contra semē eius 7 contra seruos ei?
iniquitates suas. 7 adducem super eos
7 sup habitatores hierlm 7 superviros
iuda omne malum quod locutus sum
ad eos. 7 non audierūt. Hieremias au-
tem tulit volumē aliud 7 dedit illud ba-
ruch filio nerie scribe. q̄ scripſit in eo ex
ore hieremie oēs fmones libri quē cō-

Hieremias

bussurat ioachim rex iuda igni et insup
a iditi sunt sermones multo plures an
tea q̄ fuerant.

XXXVII

T regnauit rex sedechias filius
e io sie pro iechonia filio ioachim
quē cōstituit regē nabuchodo/
nosor rex babilonis in terra iuda et non
obediuit ipse et serui eius, et p̄lusterre
verbis dñi q̄ locutus est in manu hiere
mie p̄phete. Et misit rex sedechias iu/
chal filiū semelie et sophoniā filiū ma/
sie sacerdotē ad hieremiam p̄phetā dices.
Ora p nobis dñm deū n̄ m. Hieremias
autē libere ambulabat in medio p̄pli.
Nō em̄ miserāt eū i custodiā carceris.
Igit̄ exercit⁹ pharaonis egressus ē d̄egi/
pto, et audiētes chaldei q̄ obsidebat hie/
rusalē huiuscemodi nūciū recesserunt
ab hierlm̄. Et factū est verbum dñi ad
hieremiam p̄phetam dices. Hec dicit do/
min⁹ deus ist⁹. Sic dicetis regi iuda q̄
misitros ad me interrogandū. Ecce ex/
eritus pharaonis qui egressus est ro/
b in auriliū reuetuetur in terram suazin
egiptū, et redient chaldei et bellabūt h̄ci
uitatē hāc, et capient eam et succendent
igni. Hec dicit dñs. Nolite decipe aias
vias dicētes, euntes abibūt et recedēt
a nobis chaldei, q̄ nō abibūt. Sed et
si p̄cesseritis oēm exercitū chaldeorū q̄
preliantur aduersum vos et terelicti fu/
erint ex eis aliqui vulnerati, singuli de/
tentorio suo p̄surgēt, et incendēt ciuita/
tem hanc igni. Ergo cū recessisset exer/
itus chaldeorū ab hierlm̄, ppter exerci/
tū pharaonis egressus ē hieremias de/
hierlm̄ ut iret in terrā beniamin et di/
uidereret ibi possessionē in p̄spectu ciuiū.
Cūq̄ puenissz ad portā beniamin erat
ibi custos porte p̄vices noīe hierias fi/
lius selemie filiū amanie et apprehendit
hieremiam p̄phetā dices. Ad chaldeos p/
fugis. Et r̄ndit hieremias. Falsum est,
nō fugio ad chaldeos. Et non audiuit
eū sed cōprehēdit eū hierias hieremiam
et adduxit eū ad p̄ncipes. Quāobrem
irati p̄ncipes contra hieremiam, censum
eū miserūt in carcerē qui erat in domo

ionathan scribe. Ipse enim prepositus
erat sup carcerē. Itaq̄ ingressus ē hie/
remias in domū laci et in ergastulū, et se/
dit ibi hieremias diebū multis. Tūtēs
autē sedechias rex tulit eū, et interrogas/
uit eum in domo sua abscondite, et dixit
Putas ne ē sermo a domino. Et dixit
hieremias. Est. Et ait. In manus re/
gis babilonis traderis. Et dixit hie/
remias ad regem sedechias. Quid pecca/
ui tibi et seruis tuis et p̄plo tuo. q̄ misi/
sti me in domū carceris. Elbi sunt pro/
pice v̄i qui prophetabāt robis et dices/
bant non veniet rex babilonis sup vos
et sup terram hanc. Nūc ergo audi ob/
secro dñe mi rex. Glaleat dēpcatio mea
in cōspectu tuo, et ne me remittas in do/
mū ionathē scribe ne moriar ibi. Prece/
pit ergo rex sedechias ut tradereb̄t hie/
remias in vestibulū carceris et dareb̄t ei
torta quotidie panis, excepto pulmēto
donec cōsumerentur omnes panes de/
ciuitate. Et mansit hieremias in vesti/
bulo carceris.

XXXVIII

Eldiuit autē saphacias fili⁹ ma/
dian et hiedelas filius phassur
et iuchal fili⁹ selemie et phassur
filius melchie fñdes q̄s hieremias lo/
q̄bas ad oēm p̄pli dices. Hec dicit do/
minus. Quicq̄ manserit in ciuitate
hac moriet gladio et fame et peste qui au/
tem profugerit ad chaldeos viuet et erit
anima eius sospes et viuens. Hec dicit
dñs. Tradendo tradetur ciuitas hec in
manu exercitus regis babilonis, et capi/
et eam. Et dixerūt p̄ncipes regi. Ro/
gamus ut occidas hō iste. De idustria
em̄ dissolut manus virorū bellantiū q̄
remanserunt in ciuitate hac, et manus
vniuersi p̄pli loquens ad eos vniuersa
verba hec. Siqdem hō iste non querit
pacē p̄plo huic sed malū. Et dixit rex se/
dechias. Ecce ipse in manib⁹ his ē. nec
em̄ fas est robis quicq̄ negare. Tule/
runt ergo hieremiam et proicerunt eū
in lacum helchie filiū amelech qui erat
in vestibulo carceris, et submiserunt
hieremiam in funib⁹ in lacum in quo

non era aqua sed lutū. Descendit ita
q̄ hieremias in cenū. Audiuuit autē ab
demelech ethiops vir eunuchus q̄ erat
in domo regis. q̄ misserent hieremiam
in lacū. Porro rex sedebat in porta ben
iam. Et egressus ē ab demelech te do
mo regis. et locutus ē ad regez dicens.
Dñe mi rex male fecerūt viri isti oia q̄
cūq̄ pptererūt h̄ hieremiam pphetā mit
tentes eū i lacū ut moriat ibi fame. nō
sunt eī panes vltra in ciuitate. Pre
cepit itaq̄ rex ab demelech ethiopi di
ces. Tolle tecū hinc triginta viros. et le
ua hieremiam pphetā de lacu ante q̄ mo
riat. Assumptis ḡ ab demelech secū vi
ris ingressus ē domuz regis q̄ erat sub
cellario et tulit inde veteres pānos et an
tiq̄ q̄ pputruerāt et submisit ea ad hie
remiam i lacū p funiculos. Dixitq̄ abde
melech ethiops ad hieremiam pphetam.
Non veteres pānos et hec scilla et pu
trida sub cubito manū tuaz. et sup fu
nes. Fecit ḡ hieremias sic. Et extraxer
ūt hieremiam funib. et edurerunt eū de
lacu. Mansit autē hieremias in vestibulo
carceris. Et misit rex sedechias et tu
lit ad se hieremiam pphetā ad ostiū tertium
qd̄ erat i domo dñi. Et dixit rex ad hie
remiam. Interrogo ego te f̄monē ne ab
scodas a me aliqd. Dixit autē hieremias
ad sedechiam. Si annūciavero tibi
nūqd nō interficias me. Et si cōfiliū
dedero tibi. non me audies. Jurauit ḡ
rex sedechias hieremie clā dices. Ciuit
dñs q̄ fecit nob̄ aīam hāc. si occidero te
et si tradidero te in man' viroz istorū q̄
qrunt aīam tuā. Et dixit hieremias ad
sedechiam. Hec dicit dñs exercitū deus
isrl. Si pfectus exieris ad pncipes re
gis babilonis. viuet aīma tua et ciuitas
hec nō succēdet igni. et saluus eris tu et
domus tua. Si autē nō exieris ad prin
cipes regis babilonis. tradetur ciuitas
hec i man' chaldeoz et succēdet eā igni
et tu nō effugies de manu eoz. Et dixit
rex sedechias ad hieremiam. Sollicitus
sum ppter iudeos q̄ trāssugeūt ad chal
deos. ne forte tradar in manus eoz et

illudāt mihi. Rūdit autē hieremias et di
xit ei. Nō te tradēt. Audi q̄so vocem dñi
quā ego loquor ad te. et bñ tibi erit. et vi
uet aīa tua. q̄ si nolueris egredi. iste est
sermo quem ostendit mihi dñs. Ecce
omnes mulieres que remanserūt in do
mo regis iuda. eduentur ad pncipes
regis babilonis. et ip̄i dicent. Seduxer
ūt te et preualuerunt aduersum te viri
pacifici tui. temerarerūt te in ceno et i lu
brico pedes tuos. et recesserunt a te. Et
omnes vxores tue et filij tui eduentur
ad chaldeos. et nō effugies manus eoz.
led in manu regis babilonis capieris.
et ciuitatē hāc comburet igni. Dixit ers
go sedechias ad hieremiam. Nullus sciet
verba hec. et nō morieris. Si autē audie
rint pncipes q̄ locutus sum tecum et
venerint ad te. et direrint tibi. indica no
bis quid locutus sis cū rege ne celes et
nō interficiemus et qd̄ locutus ē tecū
rex. dices ad eos. Prostrati ego p̄ces
meas corā rege. ne me reduci iuberet i
domū ionathan et ibi morerer. Cleneāt
ergo oēs pncipes ad hieremiam et inter
rogauerūt eū. Et locutus est eis iuxta
omnia verba q̄ precepit ei rex. Et cessa
uerūt ab eo. Nihil em̄ fuerat auditum
Māsit vero hieremias in vestibulo car
ceris vsc̄ ad diem quo capti est hieru
salem. Et factum est ut caperetur hie
rusalem.

XXXIX

anno nono sedechie regis iuda
a mense decimo venit nabucbo
donosor rex babilonis et oīs ex
ercitus ei ad hiersale et obsidebat eā
Undecimo autem anno sedechie men
se quarto. quinta mensis. aperta est ci
uitas. et ingressi sunt omnes pncipes
regis babilonis et federūt in porta me
dia. neregel sereser semegar nabursarsa
thim. rapsaces neregel sereser rebmag
et oēs reliq̄ pncipes regis babilonis.
Cūgvidisset eos sedechias rex iuda. et
omnes viri bellatores. fugerūt et regressi
sunt nocte de ciuitate per viam horti re
gis et per portam que erat inter duos
muros. et egressi sunt ad viam deserti.

Hieremias

Persecutus est aut̄ eos exercitus chaldeor̄ et apprehenderūt sedechiā in campo solitudinis hierichontine. et captū ad duxerūt ad nabuchodonosor regē babilonis in reblatha q̄ ē in terra emath. et locutus ē ad eum iudicia. Et occidit rex babilonis filios sedechie in reblatha i oculis eius. et oēs nobiles iuda occidit rex babilonis. Oculos q̄z sedechie eru it. et virxit eū ḡpedib⁹ ut duceref in babilonē. Domū q̄z regis et domū vulgi succederūt chaldei igni et murū hierlm subuerterūt. Et reliqas poplī q̄ remāserant in civitate. et pfugos q̄traffugerāt ad eū et supfluos vulgi q̄ remanserant trāstulit nabusardan mḡ militū in babilonē. et de plebe pauper̄ q̄ nihil penit⁹ habebat. dimisit nabusardā mḡ militū in frā iuda et dedit eis vineas et cister nas in die illa. Precepāt aut̄ nabucodonosor rex babilonis de hieremia. nabusardan mḡo militum dicens. Tolle illū et pone sōp eū oculos tuos. nihilq̄ ei mali facias. sed ut voluerit sic facies ei. Sifit ḡ nabusardā princeps militie et nabu et selban et rapsaces et neregel et sereser et rebmag et oēs optimates reḡ babilonis. miserūt et tulerūt hieremias de vestibulo carceris. et tradiderūt eum godolie filio aichā filij saphan ut intra ret in domū et h̄itaret in p̄lo. Ad hieremias aut̄ factus fuerat fmo dñi cū clausus esset in vestibulo carceris dices. vade et dic abdemelech ethiopi dices. hec dicit dñs exercituū de israel. Ecce ego inducā sermones meos super civitates hanc in Malū et non in bonū. et erunt in cōspectu tuo in die illa. et liberalo te in die illa ait dñs. Et nō traderis in manus viroꝝ quoſtu formidas sed eruēs liberalo te et gladio nō cades. sed erit tibi anima tua in salutem q̄r i me habuisti fiduciam ait dñs.

XL

Ermo q̄ factus ē ad hieremias
a dño postq̄ dimissus est a na busardā mḡo militie de rama q̄n tulit eū vincū catenis i medio oīm qui migrabat de hierlm et iuda et ducei

bantur in babilonē. Tollens ergo p̄ni ceps milie hieremias dixit ad eū. Dñs deus tu? locutus ē malū sup locū istuz et adduxit et fecit dñs sicut locutus est q̄r peccasti dñs et non audistis vocem eius. et factus est vol i sermo hic. Nūc ergo ecce solui te hodie de catenis que sunt in manib⁹ tuis. Si placet tibi vt venias meū in babilonē veni et ponam oculos meos sup te. Si aut̄ displiceret tibi venire meū in babilonem. reside. Ecce omnis terra in cōspectu tuo ē. qđ elegeris et quō placuerit tibi ut vadas illic pge. et meū noli venire sed habita apud godoliam filiū aichā filij saphan quem prorsuit rex babilonis ciuitatis iude. Habita ergo cū eo in medio populi. vel quocūq̄ placuerit tibi ut vadās vade. Dedit quoq̄ ei mḡ militie cibaria et munuscula et dimisit eū. Venerat aut̄ hieremias ad godoliā filiū aichā in masphat. et habitauit cum eo in medio populi q̄ relictus fuerat i terra. Cū q̄ audissent omnes principes exercit⁹ q̄ disp̄si fuerant per regiones ipi et socii eorū q̄ prefecisset rex babilonis godoliam filium aicham terre et q̄ cōmen dasset ei viros et mulieres et paruulos et de pauperib⁹ terre qui non fuerant trāslati in babilonem. venerunt ad godoliam in masphat et hismael filius nathanie et iohannan filius caree et ionathan et sareas filius thenometh et filij offi. q̄ erant de nethophati et iechonias filius maachati ipsi et viri eorum. Et iurauit eis godolias filius aicham filij saphan et comitibus eorum dicens. Nolite timere seruire chaldeis. Habitate in terra et seruite regi babilonis. et bene erit vobis. Ecce ego habito in masphat ut respondeā p̄cepto chaldeor̄ qui mittūtur ad nos. Clos autez colligite vīndemiam et messem et oleum et condite in vasis vestris. et manete in vrbibus vestris quas tenetis. Sed et omnes indei qui erant in moab. et in finib⁹ amon et in idumea et in ynuersis regi nibus. audit⁹ q̄ dedisset rex babilonis

reliquias in iudea et quod populus set super eos
godoliam filium aicham filium saphan reuersi
sunt in qua oea iudei de universis locis
ad quod fugerat et venerunt in terra iuda
ad godoliam in masphat et collegerunt vi-
num et messem multam nimis. Iohannan
autem filius caree et osies principes exerci-
tus quod dispersi fuerant in regionibus. vene-
runt ad godoliam in masphat. et dixerunt
ei. Scito quod bahalis rex filiorum amon mi-
sit hismael filium nathanie perutere animam tuam. Et non credidit ei godolias fi-
lius aicham. Iohannana autem filius caree di-
xit ad godoliam seorsum in masphat lo-
quens. Hic et percutiam hismael filium nathanie
nullo scientia ne interficiat animam tuam
et dissipetur oea iudei quod congregati sunt
ad te. et peribunt relique iuda. Et ait godol-
ias filius aicham ad iohannam filium caree.
Noli facere vobis hunc. Falsum enim tu loqui-
ris de hismael.

XLI

e T factum est in mense septimo. re-
nit hismael filius nathanie filius
elisama de semine regali et optimus rex.
et decem viri cum eo ad godoliam filium aicham
in masphat. et comedenter ibi panes in
masphat. Surrexit autem hismael filius
nathanie et decem viri qui cum eo erant et percus-
serunt godoliam filium aicham filium sapham gla-
dio. et interficerunt eum quemque percepserat rex
babylonis frater. Omnes quoque iudeos qui
erant cum godoliam in masphat et chaldeos
qui repti sunt ibi et viros bellatores per-
cussit hismael. Sedo autem die postquam occi-
derat godoliam nullo adhuc scientia vene-
runt viri de sicalem et de silo et de samaria
octoginta viri rasi barba et scissis vesti-
bus et squalentes et munera et thus habe-
bant in manu ut offerrent in domo domini.
Egressus ergo hismael filius nathanie in oc-
cursum eorum de masphat. incedens et pro-
ratis ibat. Cum autem occurrisset eis. dixit ad
eos. Venite ad godoliam filium aicham. qui
cum venissent ad medium ciuitatis. inter-
fecit eos hismael filius nathanie circa me-
diū laci ipse et viri qui erant cum eo. Decem
autem viri repi sunt inter eos qui dixerunt ad
hismael. Noli occidere nos. quod habemus?

thesauros in agro frumenti et hordei et
olei et mellis. Et cestauit et non interfecit
eos cum fratribus suis. Lacus autem in quae pie-
cerat hismael oea cadauerayiroz quos
percussit propter godoliam. ipse est quem fecit
rex asa propter baasha rege uram. ipm reple-
vit hismael filius nathanie occisis. Et
captiuas duxit hismael oea reliquias populi
qui erant in masphat filias regis et universi-
sum populi qui remanserant in masphat. quod
premedauerat nabuwarda princeps militi-
tie godolie filio aicham. Et cepit eos his-
mael filius nathanie et abiit ut trasiret
ad filios amon. Audivit autem iohannam fi-
lius caree et oea principes bellatorum qui
erant cum eo oea malum quod fecerat hismael
filius nathanie et assumptis universis vi-
ris perfecti sunt ut bellaret aduersus his-
mael filium nathanie. et inuenient eum ad
aque mulitas qui sunt in gabaon. Cumque dissi-
set ois plus qui erat cum hismael. iohannam
filius caree et universos principes bellato-
rum qui erant cum eo letati sunt. Et reuersus
est ois plus quem cepit hismael in mas-
phat. reuersusque abiit ad iohannam filium
caree. Hismael autem filius nathanie fu-
git cum octo viris a facie iohannam. et abiit
ad filios amon. Tulerat ergo iohannam filius
caree et oea principes bellatorum qui erant cum eo.
Universas reliquias vulgi quas reduxe-
rant ab hismael filio nathanie de mas-
phat. postquam percussit godoliam filium aicham
fortes viros ad pliū. et mulieres et pueri
et eunuchos qui reduxerat de gabaon.
et abiierunt et sedebant pegrinantes in cha-
naan qui est iuxta bethleem ut pergerent et
introirent egipciū a facie chaldeorū. Tu-
meabant enim eos. quia percusserat his-
mael filius nathanie godoliam filium
aicham quemque proposuerat rex babylonis in
terra iuda.

XLII

e T accesserunt oea principes bel-
latorum et iohannam filium caree.
et ieronias filius osie et reliquum vulgus a
paruo vobis ad magnū. dixeruntque ad hie-
remiam prophetam. Cadat oratio nostra
in aspectu tuo et ora pro nobis ad dñm
vnum tuum pro universis reliquis istis

Hieremias

quia derelicti sumis pauci te pluribus
sicut oculi tui nos intuerentur et annunciet
nobis dominus de tuus viam per quam regamus. et
vobis quod faciamus. Dixit autem ad eos hiero-
remias prophetas. audiui. Ecce ego oro ad
dominum deum vestrum secundum vobis vestra omnia. omnes vobis
quodcumque renderit mihi indicabolo vobis nec
celabo vos quocumque. Et illi dixerunt ad hiero-
remiam. Sic dominus inter nos testis veritatis
et fidei. si non iuxta omnes vobis in quo misericordia
te dominus deus tuus ad nos. sic faciemus
sive bonum est sive malum. Vobis domini dei nostri
ad quem mitimur te obediemus ut bene sit
nobis cum audierimus vocem domini dei nostri.
Cum autem completi essent decem dies. factum est
verbum domini ad hieremiam. Elocavitque ioseph
hannan filium caree et oes principes bellatorum
qui erant cum eo et vniuersum populum a
minimo usque ad magnum. et dixit ad eos
Hec dicit dominus deus israel. ad quem misericordia
mea ut persisterez preciis viis in prospectu
eius. Si quiesceretis maleritis in terra hac.
edificabo vos et non destruam plantabo et
non euellam. Nam enim placatus sum super
malo. quod feci vobis. Nolite timere a fa-
cie regis babilonis quez vos pauidi for-
midatis. Nolite metuere eum dicit dominus.
quod vobiscum suus ego ut saluos vos faciam et
erua de manu eius. et dabo vobis misericordiam
et miserationem vestram. et habitate vos faciam in terra
vestra. Si autem vixeritis vos. non habitabit
mus in terra ista. nec audiemus vocem domini
dei nostri dicentes. neque sed ad terram egypti
pergemos ubi non videbimus bellum et clausum
gozem tubae non audiemus. et fame non sus-
stinebimus. et ibi habitabimus. propter hoc
nunc audite verbum domini reliqua iuda. Hec
dicit dominus deus exercituus deus israel. Si
posueritis faciem vestram ut ingrediamini
egyptum et intraueritis ut ibi habitetis
gladius quem vos formidatis. ibi compelli-
det vos in terra egypti. et fames per quae es-
tis solliciti adherebit vobis in egypto et ibi
moriemini. Desque viri qui posuerint fa-
ciet suam ut ingrediatur egyptum ut habi-
tent ibi morietur gladio et fame et peste.
Nullus de eis remanebit nec effugiet a
facie mali quod ego afferam super eos. quod hec

dicit dominus exercituus deus israel. Sicut con-
flatus est furor meus et indignatio mea
super habitatores hierusalem. sic et flabis indignatio
mea super vos cum ingressi fueritis egyp-
tum. et eritis in iustificandis et in stupore
et in maledictis et in obprobriis et nequa-
quam ultra videbitis locum istum. Clerbi do-
mini super vos reliqua iuda. Nolite intra re egyptum. Scientes scientias quae obtestata-
sum vobis hodie. quae deceperistis alias ve-
stras. Vos enim misericordia mea ad dominum te-
num nesciis. dicentes. Ora pro nobis ad
dominum deum nostrum. et iuxta oiam quocumque dire-
xit tibi dominus deus noster. sic annuntia nobis
et faciemus. Et annuntia vobis hodie
et non audistis vocem domini dei vestri super unius
uerbis per quibus misericordia mea ad vos. Nunc
ergo scientes scientias. quae gladio et fame et
peste moriemini in loco ad quem voluistis
intrare ut habitaretis ibi.

XLIII

Accum est autem cum complexisset hiero-
remias loquens ad populum unus
versus sermones domini dei coram
per quibus misericordia eum dominus deus eorum ad illos
os oiam secunda iuxta. dixit asarias filius osie
et iohannan filius caree et omnes viri
superbi dicentes ad hieremiam. Nenda
cum tu loqueris. Non misericordia te dominus deus
noster dicens. ne ingrediāmini egyptum
ut habitetis illuc. sed baruch filius ne-
rie incitat te aduersum nos. ut tradat
nos in manus chaldeorum et interficiat
nos et traduci faciat in babilonem. Et
non audiuit iohannan filius caree et oes
principes bellatorum et vniuersus popu-
lus vocem domini ut manerent in ter-
ra iuda. sed tollens iohannan filius ca-
ree et vniuersi principes bellatorum. unus
versus reliquias iuda qui reverteri fu-
erant de cunctis gentibus ad quas fue-
rant ante dispersi ut habitarent in ter-
ra iuda. viros et mulieres et parvulos
et filias regis et omnem animam quam res-
liquerat nabucardian princeps militie
cum godolia filio aicham filio saphan. et
hieremiam prophetam et baruch filium
nerie. et ingressi sunt in terram egypti.
quia non obedient vocis domini. Et

venerūt vscg ad taphnis. Et factus est sermo dñi ad hieremiam in taphnis dices. Sume tibi lapides grādes in manu tua et abscondes eos in cripta qē sub muto lateritio in porta domus pharaonis i taphnis cernētib⁹ viris iudeis. et dices ad eos. Hec dicit dñs exercitū de⁹ isrl. Ecce ego mittā et assumā nabu chodonoior rege babilonis suū meū. et ponā thronū eius sup lapides istos q̄ abscondi et statu et solū iutū super eos. Veniesq; peccat̄ terrā egypti. q̄s i mortem i morte. et q̄s in captiuitate i captiuitate. et q̄s in gladio i gladio. Et succendet ignē i delubris deorū egypti et comburēt ea et captiuos ducet illos. Et amicis terra egypti sicut amicis pastoꝝ pallio suo et egredieſ inde in pace. Et p̄teret statuas domus solis q̄ sunt i terra egypti. et delubra deorū egypti comburēt igni.

XLIII

v Ebdū qđ factū ē ad hieremiam et ad oēs iudeos q̄ hitabant in terra egypti hitantes in magdalo et in taphnis et in mēphis et in tra phatures dicēs. Hec dicit dñs exercitū de⁹ israel. Glos vidisti oē malū istud qđ ad duxi sup hierlm et sup oēs v̄bes iuda. et ecce deserte sunt et nō ē in eis habitatoꝝ ppter malitiā quā fecerūt vt me ad iracūdiā prouocaret. et irent et sacrificarent et colerent deos alienos q̄s nesciebat et illi et vos et patres v̄ti. Et misi ad vos oēs seruos meos prophetas de nocte cōsurgēs mittēs q̄d dices. Nolite facere v̄cbū abominationis huiuscmodi. Et nō audierūt nec inclinauerūt aurē suā vt quererētur a malis suis et nō sacrificaret dijs alienis. Et plata ē indigatio mea et furoz me⁹. et successa ē i ciuitati iuda et plateis hierlm. et v̄se sunt i soliditudinē et vastitatē fm viē hanc. Et nūc hec vicit dñs exercitū de⁹ isrl. q̄re vos facitis maluz grāde⁹ aias v̄ras vt intereat ex rob⁹ vir et mulier puulus. et lactēs de medio iude. nec relinqitur v̄bis q̄cōz residuū puocātes me in opib⁹ manuū v̄cap⁹ sacrificādo dñs alienis in

terra egypti. in quā ingressi estis vt habiteris ibi et dispereatis. et sitis in male dictionem et in obprobriū cunctis gentibus tre. Nūqd oblita estis mala patrū v̄tor⁹ et mala regū iuda et mala v̄xoz eos rū et mala v̄ta et mala v̄xoz v̄cap⁹ q̄ sece rute in tra iuda et in regionib⁹ hierlm. Nō sunt mūdati vscg ad diē hāc et non timuerūt et nō ambulauerūt in lege domini et in p̄ceptis meis q̄ dedi corā rob⁹ et corā p̄tib⁹ v̄ris. Ideo hec dicit dominus exercitū deus israel. Ecce ego ponam faciē meā in robis in malū. et dispam oēm iudaz. Et assumā reliqās iudei q̄ posuerūt facies suas vt ingredere tur terrā egypti et hitaret ibi. et plumentur oēs in terra egypti et cadēt in gladio et in fame. Consumēt a minimo vscg ad maximū. in fame et gladio morietur. et erūt in iusurandū et in miraculū et in maledictionem et in obprobriū. Et visitalo sup hitatores terre egypti. sicut visitauit hierlm in gladio et fame et peste et nō erit q̄ effugiat et sit residuus de re liquijs iudeorū. q̄ vadūt vt p̄egrinetur i terra egypti et reuertatur in terram iuda. ad quā ipi eleuāt aias suas vt reuertantur vt habitet ibi. Nō reuersetur nisi qui fugerint. Rūdetur autē hieremie oēs viri sciētes q̄ sacrificarent v̄iores eorū dijs alienis et vniuerse mulieres q̄ rū stabat multitudō grādis. et oīs plūs habitantū in terra egypti in phatures dicentes. Hermonē quem locutus es ad nos in noī dñi non audiēmus ex te sed faciētes faciem⁹ om̄e v̄bū qđ egressi dieſ de ore n̄o. vt sacrificemus regine celi. et libemus ei libamina sicut fecim⁹ nos et p̄res n̄i reges n̄i et principes nostri. in v̄rbib⁹ iuda et in plateis hierlm. et saturati sum⁹ pamb⁹ et bñ nobis erat malūq; nō vidimus. Ex eo autē tpe quo cessauimus sacrificare regie celi et libare ei libamina. indiguum⁹ om̄iib⁹. et gladio et fame cōsumpti sumus. q̄ si nō sacrificamus regine celi. et libamus ei libamina. nunquid sine viris nostris sacrificamus ei placental ad colendum eam

Hieremias

et libamia ad libandū. Et dixit hie-
mias ad omnē p̄plū aduersum viros et
aduersum mulieres et aduersus vniuer-
sam plebem q̄ r̄nderat ei verbū dicens
Nūqđ nō sacrificiū qđ sacrificasti i ci-
vitatib⁹ iuda et in plateis hierusalē vos
et p̄es v̄i. reges v̄i et principes v̄i et
p̄lus fr̄. hor̄ recordatus ē dñs et ascē-
dit sup̄ cor eius. Et nō poterat dñs v̄l-
tra portare ppter maliciā studior̄ v̄toꝝ.
et ppter alvinationes q̄s fecisti. et facta
ē tra v̄a in desolationē et in stupore et in
maledictū. eo q̄ nō sit hitator sicut est
dies h̄c. Propterea q̄ sacrificaueritis
idolis et peccaueritis dño et nō audieris
vocē dñi et in lege et in p̄ceptis et i te-
stimonijs eius nō abulaueritis. idcirco
euenerūt mala h̄c. sicut est dies h̄c
Dixit aut̄ hieremias ad omnē p̄plū. et
ad vniuersas mulieres. Audite v̄bū do-
mini oīs iuda q̄ es̄is i terra egypti. Hec
inqt̄ dñs exercituū de' isrl dices. Tlos
et v̄tores v̄a locuti es̄is ore v̄to. et ma-
nib⁹ v̄is implestis dicētes. Faciamus
vota n̄a q̄ r̄ouimus vt sacrificem⁹ re-
gime celi et libem⁹ ei libamia. Implestis
opa v̄a et op̄e ppterastis ea. Ideo audi-
te verbū dñi oīs iuda q̄ hitatis in terra
egipti. Ecce ego iuraui in nomine meo
magno ait dñs. q̄ neq̄s v̄ltra vocabis
nomē meū ex ore oīs viri iudei dicētis
viuit dñs deus in oī terra egypti. Ecce
ego vigilabo sup̄ eos in malū et in bonū. et
sument̄ oīs viri iuda q̄ sunt in tra egi-
pti gladio et fame donec p̄itus sumā-
tor. Et q̄ fuderint gladium. reuertetur
de terra egypti in terrā iuda viri pauci.
et scient oīs reliquie iuda ingredientium
terrā egypti vt habitēt ibi. cu? fmo cō-
pleaf me?. an illoꝝ. Et h̄ v̄b̄ signuz ait
dñs q̄ visitē ego sup̄ vos in loco istoꝝ
sciatis q̄ vere cōplebūf fmones mei h̄
vos in malū. Hec dicit dñs. Ecce ego
tradā pharaonē ephree regem egypti i
manu inimicor̄ eius et in manu q̄rētū
animā illius. sicut tradidi sedechiā re-
gem iuda i manu nabuchodonosor re-
gis babylonis inimici sui et q̄rentis ani-

mat̄ eius:

XLV

Erbū qđ locutus ē hieremias
v̄ ppter ad baruch filiū nerie cū
scripsisset verba hec in libro ex
ore hieremie anno q̄rto ioachim filij io-
sie regis iuda dices. Hec dicit dñs de'
isrl ad te baruch. v̄insti. Ule misero mi-
hi q̄m addidit dñs dolorē dolori meo.
Lab̄zau in gemitu meo et req̄em non
inueni. Hec dicit dñs. sic dices ad eū.
Ecce q̄s edificaui ego destruo. et q̄s plā-
taui ego euello. et vniuersam terrā hāc.
Et tu q̄ris tibi grādia. Noli q̄rere. q̄z eis
ce ego adducā malū sup̄ oēm carnē ait
dñs. et dalv̄ tibi aīam tuā in salutem in
omnib⁹ locis ad quecūq̄s prexeris.

Vlod factū est verbū XLVI

q̄ dñi ad hieremiam ppteram con-
tra gētes. Ad egyptū. aduersus
exercitū pharaonis nechao reḡ egypti.
q̄ erat iuxta flumē eufratē in charcha-
mis quē percussit nabuchodonosor rex
babylonis in q̄rto anno ioachim filij io-
sie regis iuda. Prepare scutū et clipeū et
pcedite ad bellū. Jūgite eōs. et ascendī
te eōtes. state in galeis. polite lanceas.
induite vos loricas. Quid igitur. Clidi
ipos. pauidos et terga vertentes fortēs
eōꝝ celos. Fugerūt cōciti. nec respereūt
Terror vndiq̄s ait dñs. Non fugiet ve-
lor. nec saluari se putet fortis. Ad aqlo-
nē iuxta flumē eufratē victi sunt et ru-
erūt. Quis est iste q̄ quasi flumē ascen-
dit et veluti fluvioꝝ intumescit gurgi-
tes eius. Egipt⁹ flumis instar ascēdit
et velut flumia mouebūt fluctus ei⁹
et dicet. Ascendēs opiam trām pdā ci-
tatē et habitatores eius. Ascendite eōs
et exultate in currīb⁹. et procedat fortēs
ethiopie et libie tenētes scutū et lidjari,
ripiētes et iaciētes sagittas. Dies autē
ille dñi dei exercituū dies vltionis. vt
sumat vndictā de inimicis suis. Deuo-
rabit gladius et saturabitur. et inebria-
bitur sanguine eorum. Vlictima enim
domini exercituum in terra aquilonis.
iuxta flumē eufraten. Ascende in gala-
d. et tolle resīnam virgo filia egypti.

Frustra multiplicas medicamina. sanitas nō erit tibi. Aliudierūt gentes ignominia et vulnus tuus repleuit terrā. Quia fortis impegit in fortem et ambo pariter cōciderūt. Tercerū qđ locutus est dñs ad hieremiam prophetā sup eo qđ veni- turus esset nabuchodonosor rex babi- lonis et p̄cessurus tam egypti. Annūci ate egypto et auditū facite i magdalo et relonet i mēphīs et i taphnīs dicite. sta et p̄pa te qđ deuorabit gladius ea qđ p̄cir cumitū tuū sunt. Quare cōputruit for- tis tu?. nō fecit. qm̄ dñs subuertit eū. Multiplicauit ruētes. ceciditqđ vir ad primū iūū. Et dicēt. Surge. et reuer- tamur ad p̄l'm nēm et ad terrā nativi- tatis a facie gladii colubē. Clocate nos men pharaonis regis egypti. tumultū adduxit t̄pus. Cuius ego inq̄t rex. dñs exercituū nomē eius. qm̄ sicut tabō in mōtib⁹ et sicut carmelus in mari vejet. Clasa trāsmigratōis fac tibi habitatrix filia egypti. qđ mēphīs i solitudine erit et deseretur et inhabibilis erit. Clitula ele- gās atz formosa egyptus. stimulator ab aqlone vejet ei. Mercenarij qđ ei? qđ ver- sabātur in medio ei?. qđ sicut saginati versi sunt et fugēt simil. nec stare potue- rūt. qđ dies intersectionis eoz veit sup eos. t̄pus visitationis eoz. Vox ei? qđ si- eris sonabit. qm̄ cū exercitu p̄perabunt et cū securib⁹ veniēt ei. Quasi cedētes ligna succiderūt salti ei⁹ ait dñs qui supputari nō pōt. Multiplicati sunt su- per locustas. et nō ē eis nūerus. Confusa est filia egypti. et tradita in manus p̄pli aqlonis dicit dñs exercituū. deus israel Ecce ego vīsitatione sup tumultū alexan- drie et sup egyptū et sup deos ei? et sup re- ges eius et sup pharaonē et sup oēs qui fidūt in eo. et dabo eos in manus qren- tiū aīam eoz. et in manus nabuchodo- nosor regis babilonis et in manus suo- riū ei?. Et post hec hitabīf sicut diebus pristinis ait dñs. Et tu ne timeas ser- ue mens iacob. et ne paureas israel. quia ecce ego saluū te faciā de longinquō. et i emen tuū te terra captiuitatis tue. Et

revertetur iacob et requiescat et p̄spera- bitur. et nō erit qui exterreat eu⁹. Et tu noli timere serue meus iacob ait dñs. qđ tecū ego sum. qđ ego cōsumā cūctas gentes ad quas eieci te. Te vero nō cō- sumā sed castigabo te in iudicio nec qđ si innocentē parcam tibi.

XLVII

Vid factū ē verbū dñi ad hie- remiam prophetā palestinōs. aū, qđ p̄cuteret pharao gasan. Hec dicit dñs. Ecce aq̄ ascendent ab aqlone et erūt quasi torres inmundās et operiēt terrā et plenitudinē eius. urbem et habi- tatore eius. Clamabūt homines et vul- lūt oēs habitatores frē a strepitu pō- pe armorū et bellatorū eius a cōmotione qđrigaz eius. et multitudine rotaz illi?. Nō rei p̄xerūt p̄es filios manib⁹ disso- lutis. p̄ aduētu diei in qđ vastabunt oēs philistijm. et dissipabūt tirus et fidon cū oībus reliquis auxilijs suis. Depopu- latus ē em̄ dñs palestinōs reliquias i- sole cappadotie. Venit caluitū sup ga- san. conticuit ascalon. et reliq̄e vallis ea- rū. Usq̄ quo concideris. O mucro do- mini. usq̄ quo nō quiesces. Ingredere in vaginā tuaz. refrigerare et file. Quō q̄escet cū dñs p̄cepit ei. aduersus asca- lonē et aduersum maritimas eius regi- ones. ibiēg cōdixerit illi.

XLVIII

O moab. Hec dicit dñs exerci- a tuū deus israel. Ve super nabo qm̄ vastata ē et confusa. Capta est cariathiarim confusa est foris et tre- munt. Non est vltra exultatio in moab contra esebōn cogitauerūt malū. Veni- te et dispdamus eam de gēte. Ergo fili- ens cōticesces seq̄turgz te gladiis. vox clamoris de oronaim vastitas et contri- tio magna. Contra est moab. annūci ate clamorē puulis eius. Per ascensuz em̄ luct̄ plorās ascēdet in fletu. qm̄ in descensu oronaim hostes vulnū cōtri- tionis audiebt. Fugite saluāte animas vestras. et eritis quasi mirice in deserto Pro eo em̄ qđ habuisti fiduciā in muni- tionibus tuis et in thesauris tuis. tu qđ capieris. Et ibit chamos in trāsimigra-

Hieremias

tionem: sacerdotes ei^r et principes eius simul. Et veniet predo ad oēm urbem et urbs nulla saluabit. Et pibūt valles et dissipabunt campesaria: qm̄ dixit dñs. Date florem moab: qz flores egredier. et ciuitates eius deserte erūt et inhabita biles. Maledictus q̄ facit opus dñi frau dulenter. et maledictus q̄ phibet gladi um suū a sanguine. Fertilis fuit moab ab adolescētia sua. et requieuit in secib⁹ suis. nec transffusus ē de vase invas et in transmigrationem nō abiit. Idcirco p̄ mā sit gustus ei^r in eo: et odor ei^r non est imutatus. Propterea ecce dies veniūt dicit dñs et mittā ei ordinatores et stra tores laguncularū et sternent eū et vasa ei^r exhauriēt lagūculas eorū collident. Et cōfundēt moab a chamos sicut cō fusa est tom⁹ israel a bethel i q̄ habebat fiduciā. Quō dicitis. fortes sum⁹: et viri robusti ad preliadū. Glastata ē moab et ciuitates illius succēderunt. et electi iu uenes eius descendēt i occisione zait rer dñs exercitū nomen eius. Prope est interit moab ut veniat. et malum ei^r wlociter accurret nimis. Cōsolamē eū oēs q̄ estis in circūitu ei^r. et vniuersi q̄ satis nomē eius. dicte. Quomō cōfra cta ē virga fortis: baculus glorio sus: Descēde de glia et sede in siti habitatio filie dybon: qm̄ vastator moab ascendet ad te: dissipabit munitōes tuas. Invia sta. et pspice habitatio aroer. Interro ga fugientē et ei q̄ euafit: dic qd accidit. Cōfusus est moab qm̄ victus est. Ellul late et clamate annunciate in arnon qm̄ vastata est moab. et iudicium venit ad terrā campestrē sup elon et sup iasa et sup mephat et sup dybon et sup nalo et sup domū deblataim et sup cariathaim et sup bethgamul et sup bethmaon et sup carioth et super losra. et sup oēs ciuita tes terre moab q̄ longe et ppe sunt. Ab scissum est cornu moab et brachii ei^r cō tritū ait dñs. Inebriate eum: qm̄ dñm erect⁹ est. Et allidet manū moab in vomitu suo. et erit in terisum etiam ipse. Fuit enī in terisum tibi israel: q̄ si

inter sues repperisses eū. Propter ver ba ergo tua q̄ aduersum illa locutus es: captiuus duceris. Relinquite ciuitates et habitate in petra habitatores moab. et estote quasi colūba nidificās in summo ore foraminis. Audiuius superbi am moab. Supbus est valde. Sublitatē ei^r et arrogantia et supbia et altis tudinē cordis ei^r ego scio ait dñs. Jactātiā ei^r eo q̄ nō sit iuxta eā virt⁹ eius nec iuxta qd poterat conata sit facere. Ideo sup moab euilabo et ad moab vniuersam clamalv: ad viros muri fictilis lamentā tes. De plāetu iacer plozalb tibi vinea sabama. Dropaginestue transierūt ma re: vscg ad mare iacer puenerunt. Sup messem tuā et vindemiā tuā p̄do irruit. Ablata est leticia et exultatio de carmelo et de terra moab. et vinū de torcularib⁹ sustuli. Nequaq̄ calcator vne sollicituz celeuma cātabit. De clamore ezelon vſ q̄'eleale et iasa vederūt vocē suā a segor vscg ad oronam vitulā cōternantē. aq̄ vero nemrim pessime erūt. Et aufer de moab ait dñs offerentē in excelsis et sa crificantē dijs eius. Propterea cor meū ad moab q̄si tibia eis resonabit. et cor meū ad viros muri fictilis dabit so nitū tibiarū: qz plus fecit q̄z potuit idcir co perierūt. Omne enī caput caluicium et oēs barba rasa erit. In cūctis manib⁹ colligatio. et sup omne dorsum cilitium. Et sup oia tecta moab et in plateis ei^r oēs plane: qm̄ cōtrui moab sicut vas inutile ait dñs. Quō victa est et vlu uerunt: Quō deiecit ceruicē moab et cō fusus est: Eritq̄ moab in terisum. et in exempluz omnib⁹ in circūitu suo. Hec dicit dñs. Ecce q̄si aqua volabit. et exten det alas suas ad moab. Capta est carioth: et munitionēs cōprense sunt. Et erit cor fortū moab in die illa sicut cor mulieris parturientis. Et cessabit mo ab esse populus: qm̄ cōtra dominū glo riatus est. Pauoz et souea et laqueus super te o habitatoz moab ait dominus. Qui fugerit a facie paurois cadet in fo ueam. et qui conscenderit de souea cas

pietur laqueo. Adducā enīm sup moab
annū visitatōis eoz ait dñs. In vmbra
eselon stererūt de laqueo fugietes, quia
ignis egressus est de eselon. et flamma
de medio seon. et deuorauit pte moab et
verticē filiorū tumultus. Ue tibi moab.
Pepercisti pple chamos qz pprehēsi sūc
filii tui et filie tue in captiuitatē. Et cōs
uertā captiuitatē moab i nouissimis die
bus ait dñs. Hucusq; iudicia moab.

D filios āmon. Hec **XLIX**
a dicit dñs. Nunqđ nō filii sunt
israel: aut heres non est ei. Cur
igis hereditate possedit melchō gad et po
pulus ei? i vrbib; eius hitauit. Ideo ecce
dies veniūt in te: dicit dñs. et auditū fa
ciā sup rabbath filiorū ammō tremitū p
li. Et erit i tumulū dissipata: filieq; ei?
igni succendens. et possidebit israel pos
sessores suos ait dñs. Ullula esebo: qm̄
vastata est hai. Clamate filie rabba ac
tingite vos cilitijs. Plagite et circuite p
sepes. qm̄ melchon in transmigrationē
duces. sacerdotes ei? et pncipes ei? simul
Quid glariis i vallib;. Defluit vallis
tua filia delicata: q cōfidebas in thesau
ris tu;s: et dicebas. Quis veniat ad me
Ecce ego inducaz sup te errorē ait dñs
deus exercituū ab oib; q sūt in circuitu
tuo. et disp gemini singuli a cōspectu re
stro: nec erit q p̄gredet fugietes. Et post
hoc reuerti faciā fugietes et captiuos fi
liorū āmon ait dñs. Ad idumeā. Hec di
cit dñs exercituū. Nunqđ non vltra est
sapiētia in themā. Perit p̄filiū a filijs.
Inutilis facta est sapia eorū. Fugite et
terga vertite. descēdite in voragine habi
tatores dedan: qm̄ pditionē esau adduxi
sup eū. tps visitatōis ei? Si vinde
miatores eius venissent sup te: nō relin
quissent racemū. si fures in nocte rapu
issent q sufficeret sibi. Ego vero discoos
perui esau: reuelauit abscondita eius et ce
lari nō poterit. Elastū est semen eius
et fratres eius et vicini eius et nō erit.
Relinque pupilos tuos. et ego faciam
eos viuer e. et vidue tue i me sperabit
qz hic dicit dñs. Ecce quib; nō erat iudi

cius iūt biterēt calicē. bibentes bibent
et tu qfī innocens relinquas. Nō eris
innocens: sed bibens bibes. Quia p me
metipm iurauit dicit dñs: q in solitudi
nē et in obprobriū et in desertū i in ma
ledictionē erit hostia: et oēs ciuitates ei?
erūt in solitudines sempiternas. Audi
tū audini a dño et legat ad gentes mis
sus sum. Cōgregamini et venite cōtra
eā. et cōsurgam in preliū. Ecce enī par
vulū dedi te in gentib; cōtemptibile in
ter hōies. Arrogātia tua decepit te i sup
bia cordis tui: qui habitas i caueris pe
tre. et apprehēdere interis altitudinem
collis. Cū exaltaueris quasi aqla nidum
tuū. inde detrahaz te dicit dñs. Et erit
idumea deserta. Ois qui trāsibit per eā
stupebit. et sibilabit sup oēs plagas ei?
sicut subuersa est sodoma et gomorra i
vicine eius ait dñs. Nō habitabit ibi vir
et nō incolet eā filius hōis. Ecce qfī leo
ascēdet te superbia iordanis ad pulchritudi
nem robustā: qz subito currere faciā euz
ad illam. Et quis erit electus quē ppo
nam ei. Quis enī similis mei. Et quis
sustinebit me. Et quis est iste pastor q
resistat vultui meo. Propterea audire
cōfiliū dñi qd innt de edom. et cogitati
nes eius quas cogitauit de habitatori
bus themā. Si nō deiecerint eos puuli
gregis nisi dissipauerint cū eis habita
culū eoz. A roce ruine coruq; cōmota est
terra: clamor in mari rubro auditus est
voce eius. Ecce qfī aqla ascēdet i euo
labit. et expādet alas suas sup bosrā. Et
erit cor fortū idumee in die illa. qfī cor
mulieris p̄turiētis. Ad damascū. Cōfū
sa est emath et arphat. quia auditū pessi
mū audierūt. Turbati sunt in mari. p̄e
sollicitudine quiescere nō potuit. Disso
luta eū damascus: versa est in fugā tre
mor apprehendit eā. Angustia et dolores
tenuerūt eam quasi parturiente. Quod
dereliquerūt ciuitatē laudabile vrbē le
ticie. Ideo cadent iuuenes ei? in plateis
eius. et oēs viri p̄li cōticescent in die il
la ait dñs exercituū. Et succendā ignem
in muro damasci i deuorabit menia be-

Hieremias

nadab. Ad cedar et ad regna asor: q̄ per-
cussit nabuchodonosor rex babylōis. Hec
dicit dñs. Surgite et ascēdite ad cedar
et vastate filios orietis. Tabernacula eo-
rum et greges eoz capiēt; pelles eoz et
oīavasa eoz et camelos eoz tollēt sibi et
vocabūt; sup eos formidinē in circūitu
eius. Fugite abite v̄hemēter: in voragi-
nibus sedete qui habitatis asor ait dñs.
Inīst enī ūros nabuchodonosor rex ba-
bylonis ūfiliū et cogitauit aduersus vos
cogitatōes. Eōsurgite et ascēdite ad gē-
tem quietā et habitantē cōfidenter ait
dñs. Nō ostia nec v̄ctes eis: soli habi-
tāt. Et erūt camelī eoz in direptionē: et
multitudo iumentoz in predā. Et dis-
gam eos in oēm ventū q̄ sūt attōsi ī co-
mā. et ex oī ūfinio eoz adducā interitus
super eos ait dñs. Et erit asor ī habitacu-
lū draconū: deserta v̄sc̄ in eternū. Non
manebit ibi vir: nec incolat eā fili⁹ hoīs.
Qđ factū est verbū dñi ad hieremiā p̄/
pheta aduersus elā in p̄ncipio regni se-
dechie regis iuda dicēs. Hec dicit dñs
exercitū. Ecce ego cōtingā arcū elā et
sumā fortitudinē eoz et inducā sup elam
quattuor ventos a quatuor plagis celē et
ventilato eos in oēs vētos istos: et non
erit gens ad quā nō pueniāt. pfugi elā.
Et pauere faciā elam corā inimicis su-
is. et in cōspectu querentiū aīam eoz.
Et adducā sup eos malū: iram furorū
mei dicit dñs. Et mittā post eos gladiū
donec cōsumā eos et ponā soliū meū in
elam. et perdā inde reges et p̄ncipes ait
dñs. In nouissimis aut diebus reuerti
faciā captiuos elā dicit dñs.

L
Erbū qđ locut⁹ ē dñs de baby-
lone et de terra chaldeoz in ma-
nu hieremie p̄phete. Annuncia-
te in gentib⁹ et auditū facite. Leuate si-
gnū: p̄dicate et nolite celare. Dicite. La-
pta est babylon. confusus est bel: vici⁹ est
marodach. Confusa sunt oīa sculptilia
eoz: supata sunt idola eoz. Qm̄ ascen-
det p̄tra eam gens ab aquilone: q̄ ponet
terā eius in solitudinē et nō erit q̄ ha-
bitet in ea ab hoīe v̄sc̄ ad pecus. Et mo-

ti sunt et abierūt. In dieb⁹ illis et in tpe
illo ait dñs. venient filii israel ipi et filii
iuda simul. Ambulātes et flentes p̄pera-
būt; et dñm deū suū querēt. In sion in
terrogabūt viā. huc facies eoz veniēt. et
apponētur ad dñm federe sempiterno
qđ nulla obliuione telebis. Hec pditus
factus est p̄plis meus: pastores eoz sedu-
xerūt eos: secerūtqz vagari in mōtibus.
De mōte in collē transierūt: oblii sunt
cubilis sui. Q̄dēs q̄ inuenierūt comedē-
runt eos: et hostes eoz dixerūt. Nō pec-
caimus p̄ eo q̄ peccauerūt dño decori
iusticie et expectationi patriū eoz dño.
Recedite de medio babylonis. de terra
chaldeoz egredimini. et esto q̄ si hedi
an̄ greges. Qm̄ ecce ego suscitalo et ad-
ducā in babylonē ūgregatōz gentiū ma-
gnarū de terra aq̄lonis. et p̄parabuntur
aduersus eā: et inde capieſ. Hagitta ei?
q̄si viri fortis interfectoris: nō reuertet
vacua. Et erit chaldea in predā: oēs va-
states eā replebunt ait dñs. Qm̄ exul-
tatis: et magna loquimi diripiētes heres-
ditatē meā: qm̄ effusi estis sic vituli sup
herbā: et mugilis sicut tauri. Qđfusa ē
mater v̄ta nimis. et adeq̄ta pulueri que
genuit vos. Ecce nouissima erit in gens
tib⁹. et deserta inuia et arēs. Ab ira dñi n̄
habitabit: sed redigēt tota in solitudinē.
Q̄is q̄ trāsibit p̄ babylonē stupebit. et si
bilabit supnūlis plagis ei?. Prepara-
mini ū babylonē p̄ circumitū. Q̄dēs qui
tendit is arcū debellate eā: nō p̄catis ias-
culis q̄r dño peccauit. Clamate aduers-
sus eā. Ubiqz dedit manū. Ceciderunt
fundamēta ei?. destruci sunt muri eius;
qm̄ vltio dñi est. Ultionē accipite de ca-
Sicut fecit facite ei. Dispdite satorē de
babylone: et tenentē falce in tpe messis
a facie gladij colubē. Unusqz ad p̄plm
sūt cōuertet. et singuli ad terrā suā fu-
gient. Hec dispersus israel: leones eice-
runt eū. Primus comedit eū rex assur-
iste nouissim⁹ exossauit eū nabuchodo-
nosor rex babylōis. Propterea hec dicit
dñs exercitū deus israel. Ecce ego v̄si-
tabo regē babylonis et terrā ei⁹ sicut vi-

sitani regē assur. et reducā israel ad habitaculū suū. Et pascef carmel⁹ ⁊ basan et in mōte effraim ⁊ in galaad saturabit aia eius. In dieb illis et in tpe illo ait dñs: quereſ iniqtas isrl. et nō erit ⁊ pecatū iuda ⁊ nō inuenief. qm̄ p̄tius ero eis quos reliquero. Sup terrā dñantū ascende. et sup habitatores eius vista. Dissipa et interfice q̄ post eos sunt ait dñs: et fac iurta oia que precepi tibi. Tlor belli in terra: et contricio magna. Quō cōtractus est et cōtritus malleus vniuerse terre. Quōversa est in desertū babylon i gētib. Illaqueauit te ⁊ capta es babylon ⁊ nesciebas. inuenta es ⁊ aprehēſa qm̄ dñm puocasti. Aperuit dñs thesauruz suū et p̄tulit vasa ire sue. qm̄ opus est dño deo exercituū in terra chaldeoz. Glenite ad eā ab extremis finib⁹: aperite vt exeat qui cōculcēt eā. Tollite de via lapides et redigite in aceruos et interficite eā: nec sit quicq̄ reliquum. Dissipate vniuersos fortēs eius: descendent in occisionē. Gle eis q̄ venit dies eoz: tps visitatiōis eoz. Tlor fugentū ⁊ eoz qui euaserūt de terra babylonis ve annunciat in fion vltionē dñi tei nostri vltionē templi eius. Annunciate in babylonē plurimis, oib⁹ qui tendūt arcū. Cōsistite aduersus eā p gyru: et nullus euadat. Reddite ei s̄m opus suū: iurta oia q̄ fecit. facite illi: qz h̄ dñm erecta est aduersum sanctū isrl. Idcirco cadēt iuuenes ei⁹ in plateis eius. et oēs viri belatōres eius pticescent i die illa ait dñs Ecce ego ad te supbe dicit dñs deus exercituū: qz veniet dies tuus tps visita tionis tue. Et cadet supb⁹ et corruet. et nō erit qui suscitetur. Et succendā ignē in vrbib⁹ ei⁹. et deuorabit oia in circūtu eius. Hec dicit dñs exercituū. Calum niam sustinent filij israel et filij iuda simul. Oēs qui ceperūt eos tenēt nolūc dimittere eos. Redemptor eoz fortis: dñs exercituū nomē eius. Judicio de fendet causam eoz: vt exterreat terrā ⁊ cōmoueat hitatores babylonis. Gladi⁹ ad chaldeos ait dñs. et ad habitatores

babylonis ⁊ ad principes et ad sapiētes eius. Gladius ad diuinos ei⁹ qui stulti erunt. Gladius ad fortes illius: q̄ time bunt. Gladius ad equos eius ⁊ ad cure⁹ eius ⁊ ad oēvulgus qđ est i medio eius et erūt quasi mulieres. Gladius ad thesauros eius q̄ diripient. Siccitas super aquas eius erit et arescēt: qz terra scul̄ ptiliū est: et i portētis gloriant. Propterea habitabūt dracones cū satyris vicarijs et habitabūt in ea strutiones. Et nō inhabitabūt ultra vscg in sempiternū. nec extrueſ vscg ad generationē ⁊ generatio nē. Sicut subuertit dñs sodomā et gomorrā ⁊ vicinas eius: ait dñs. Nō hababit ibi vir. et nō incoleat eā filius h̄is. Ecce p̄lā reiet ab aq̄lone ⁊ gēs magna et reges multi p̄surgēt a finibus terre. Arcū et scutū appre hēdet: crudeles sūt et immisericordes. Tlor eoz quasi mare sonabit. et sup eq̄s ascendēt sicut vir patatus ad preliū cōtra te filia babylō. Audiuīt rex babylonis famā eoz et dissolute sunt man⁹ eius. Angustia appre hēdit eū: dolor q̄si parturientē. Ecce quasi leo ascēdet de supbia iordanis ad pulchritudinē robustā. qz subito currere faciāt eū ad illā. Et q̄s erit electus quē p̄ponā ei: Quis ei similis mei. et q̄s susinebit me. Et q̄s est iste pastor qui resistat vuln̄ meo. Propterea audite cōsiliū dñi qđ mētē cōcepit aduersum babylonē. et cogitatōnes eius quas cogitauit super terrā chaldeoz. Nisi detraxerit eos par uili gregū nisi dissipati fuerit cū ipfis habitaculū eoz. A voce captiuitatis babylonis cōmota ē terra. et clamor inter gētes auditus est.

b Ec dicit dñs. Ecce ego suscito sup babylonē ⁊ sup habitatores ei⁹ q̄ cor suū leuauerūt h̄ me q̄si ventū pestilentē. et mittā in babylonē vētis latōres ⁊ vētilabūt eā. Et demolient terram eius: qm̄ venierūt sup eā vndiq̄ in die afflictōis eius. Nō cēdat q̄ tēdit ar cū suū. et nō ascendet loricatus. Nolite parcere iuuenib⁹ eius: interficite omnē militiā eius. Et cadēt interficti in terra.

Hieremias

chaldeoz et vulnerati in regionibz eius.
Qm̄ non fuit viduatus israel et iuda a
dño deo suo dño exercituū. Terra autē
eoz repleta ē delicto a sancto israel. Fu
gite de medio babylonis vt saluet vnus
quisq; aiaz suā. Nolite tacere sup inqui
tate ei? qm̄ tps vltionis eius ē dño. vi
cissitudinē ipse retribuet ei. Calix aure
us babylon in manu dñi inebriās oēm
terā. De vino ei? biberūt gētes et ideo
cōmote sunt. Subito cecidit babylon et
cōtrita est. Clulate sup eā: collite resi
nā ad dolorē ei? si forte sanet. Curaui
mus babylonē: et nō est sanata. Derelin
quam? eā. et eam? vnuſq; in terrā suā
Qm̄ puenit vſq; ad celos iudiciū eius:
et elevatuz est vſq; ad nubes. Protulit
dñs iusticias nēas: venite et narrem? in
sion opus dñi dei nēi. Aciuite sagittas et
implete pharetras. Suscitauit dñs spi
ritū regū medorū. et ī babylonē mens
ei? est vt pdat eā. Qm̄ vltio dñi ē: vltio
cēpli sui. Sup muros babylonis leua
te signū: augete custodiā. Leuate custo
des: pparate insidias. qz cogitauit dñs et
fecit quecūq; locutus est ī hitatores ba
bylonis. Que habitas sup aq; multas
locuplet i thesauris. venit finis tu? peda
lis p̄cōsitionis tue. Juravit dñs exercitu
um p̄ aiā suā: qm̄ repleto te h̄ibz q̄si
bruchū: et sup te celeuma cantabif. Qui
fecit terrā in fortitudine sua et p̄parauit
orbē in sapia sua. et prudētia sua extēdit
celos. Dāte eo roce: multiplicant aq; in
celo. Qui leuat nubes ab extremo terre
fulgura in pluviā fecit: et pduxit ventos
de thesauris suis. Stult? factus est oīs
hō a scia: cōfusus est oīs cōflator i scul
ptili. qz mēdar est cōflatio ei?: nec est spi
ritus in eis. Vlana sunt opaz risu digna
in tpevisitatōis sue pibūt. Nō sicut hec
ps iacob: qz qui fecit oīa ipē ē et isrl' sce
ptrū hereditat? ei? dñs exercituū nomē
eius. Collidis tu mihi vasa belli. et ego
collidā in te gentes: et disperdā in te re
gna. Et collidā in te equū et equitē ei? et
collidā in te currū et ascensorē eius et col
lidā in te virū et mulierē. Et collidā in

te senē et puerū. et collidā in te iuuenē
et virginē. Et collidā in te pastorē et gre
gē ei? et collidā i te agricolā et iugales ei?
Et collidā in te duces et magistratus: et
reddā babylōi et cūcti habitatoribz chal
dee oē malū suū qđ fecerūt in sion i ocu
lis v̄ris ait dñs. Ecce ego ad te mōs pe
stifer ait dñs q̄ corrupis vniuersaz terrā
Et extendā manū meā sup te. et euoluā
te de petris. et valo te in montē cōbustio
nis. Et nō tollet te te lapidez i angulū.
et lapidē in fundamento. sed pditus in
eternū eris: ait dñs. Leuate signū in ter
ra. clangite buccina in montibz. Sancti
ficate sup eā gētes: annūciate ī illā regi
bus ararath mēni et asceneq; numerate
ēa tapſar. Adducite equū q̄si bruchū
aculeatū. Sanctifcate ī eā gentes. res
ges medie: duces ei?. et vniuersos ma
gistrat? eius. cunctaq; terrā ptatis eius
Et cōmouebif terra et turbabit: qz evi
gilabit ī babylonez cogitatio dñi vt po
nat terrā babylonis desertā et inhabita
bile. Lessauerūt fortes babylōis a p̄lio:
habitaueūt in p̄sidis. Deuoratū est ro
bur eoz. et facti sunt q̄si mulieres. In
censa sūt tabernacula ei?: triti sunt ve
ctes ei?. Currēs obuiā currēti veniet et
nūci? obuius nunciāti vt annūciet regi
babylōis qz capta est ciuitas ei? a sumo
vſq; ad summū: et vada p̄occupata sūt
et paludes incēse sunt igni et viri bellati
ores turbati sunt. Quia hec dicit dō
minus exercituū de? isrl'. Filia babylōis
q̄si area. tps triture ei?. Adhuc modicū
et velet tps messonis ei?. Comedit me
deuorauit me nabuchodonosor rer baby
lonis. Reddit me q̄si vas inane. Absor
buit me q̄si draco: repleuit ventrē suum
teneritudine mea: et eiecit me. Iniqui
tas aduersum me. et caro mea sup baby
lonē dicit hitatio siō. et sanguis me? sup
hitatores chaldee dicit hierlm. Propte
rea hec dicit dñs Ecce ego iudicalo: cām
tuā et vlciscar vltionē tuā. et desertū fa
ciā mare ei?. et siccā vēnā ei?. et erit ba
bylon in tumulos. hitatio draconū. stu
por: et sibil? eo q̄ nō sit hitator. Simul

ut leones rugiet, excutiet comas veluti
catuli leonum. In calore ei^r ponā pot^r eo/
rū: et inebriab^r eos ut sopianē et dormiat
sommū sempiternū. et nō p^rurgat^r: dicit
d^rns. D^reducā eos q^rsi agnos ad victimā
et q^rsi arietes cū hecis. Quō capta est se
sach: et p^rprehensa est inclita vniuersit^r ter
re. Quō facta est in stupore babylon in/
ter gentes. Ascēdit sup babylonē mare
multitudine fluctuū ei^r opta est. Facte
sunt ciuitates ei^r i stupore: terra inhabi/
tabilis et deserta terra in q nullus habi/
tet. nec trāfier p eā filius hōis. Et vīsita
to sup bel in babylone: et ejiciā q^r absor/
buerat de ore eius et non cōfluent ad eā
vltra gētes. Siquidē et murus babylo/
nis corruet. Egregimini de medio eius
ppl^s meus ut saluet vnuſq^sz aiam suā
ab ira furoris d^rni. Et ne forte mollescat
cor vīm. et timeatis auditū qui audies
in terra. Et veniet i anno auditio et post
hūc annū auditio et iniquitas in terra:
et d^rnator sup d^rnatorē. Propterea ecce
dies veniūt et visitab^r sup sculptilia ba/
bylonis et oīs terra eius cōfundet. et v/
niuersi intersecti ei^r cadēt in medio ei^r.
Et laudab^rnt sup babylonē celi et terra et
oīa que in eis sunt. q^r ab aquilonie venis/
ent ei p^rdones: ait d^rns. Et quō fecit ba/
bylon ut caderet occisi in isrl. sic de ba/
bylone carent occisi in vniuersa terra.
Qui fugistis gladiū. venite: nolite stare
Recordamini pcul d^rni. et hierlm ascen/
dat sup cor vestī. Cōfusi sum: qm au/
diuimus obprobriū. Operuit ignomi/
nia facies nreas: q^r venerūt alieni super
sanctificationē dom^r d^rni. Propterea ec/
ce dies veniūt ait d^rns. et visitab^r super
sculptilia babylōis. et in oī terra ei^r mu/
giet vulneratus. Si ascenderit babylō
in celū et firmauerit in excelso robur suū
ad me venient vastatores eius ait d^rns.
Ebor clamoris de babylone et p^rtritio ma/
gnā de terra chaldeoz: qm vastatūt d^r
minus babylonē et pdidit ex ea vocē ma/
gnā. et sonab^rnt fluctus eoz quasi aque
multe. Dedit somnū vox eoz q^r reit sup
cād est sup babylonem predo. Et appre

bensi sunt fortes eius et emarcuit arcus
eoz: q^r fortis vltor d^rns reddēs retribu/
et. Et inebriab^r pncipes eius et sapien/
tes eius duces eius et magistratus eius
et fortes eius. Et dormient somnū sem/
piternū. et nō expurgant^r ait rex d^rns
exercituū nomē eius. Hec dicit d^rns ex/
ercituum. Murus babylonis ille latissi/
mus suffosione suffodiet. et portae eius
excelse igne cōburent et labores pplos ad
nihili et gentiū in ignē erūt: et disper/
bunt. Verbū q^r p^rcepit hieremias ppbe/
ta saraie filio nerie filio māsie cū p^rge/
ret cum sedechia rege in babylonē in an/
no quarto regni ei^r. Saraias autē erat
princeps ppbeitie. Et scripsit hieremias
oē malū q^r venturū erat sup babylonē
in libro uno: oīa verba hec q^r scripta: fūng
cōtra babylonē. Et dixit hieremias ad
saraia. Cū veneris in babylonē et vides/
ris et legeris oīa verba hec: diccs. Dñe tu
locutus es ē locū islū ut dispderes eū
ne sit q in eo habitet ab hoie vscq ad pe/
cū: et vt sit ppetua solitudo. Cūq cō/
pleueris legere librū istū: ligabis ad eū
lapidē et pncies illū in mediū eufraten
et dices. Sic submergef babylō et nō cō/
surget a facie afflictōis quā ego adduco
sup eā: et dissoluef. Hucusq verba hie/
remie.

LII

f Ilius viginti et vī annī erat
sedechias cū regnare cepisset. et
vndecim annīs regnauit in hierlm. Et
nomen m̄fis ei^r amithal: filia hieremie
de lobna. Et fecit malū in oculis d^rni iu/
xta oīa q fecerat ioachim: qm furor d^rni
erat in hierlm et in kuda vscq p^rce/
ret eos a facie sua. Et recessit sedechias
a rege babylonis. Factū est aut in anno
nono regni ei^r in mense decimo: decima
die mēfis. venit nabuchodōros rex ba/
bylonis ipē et oīs exercitus eius aduer/
sus hierlm: et obsederūt eā. et edificau/
rūt ē a munitōes in circuitu. et fuit ci/
uitas obseissa vscq ad vndecimū annum
regni sedechie. Mēse aut quarto nona
die mēfis obtinuit famē ciuitatē. et nō
erant alimēta pplo terre. Et dirupta est

Hieremias

ciuitas et oēs viri bellatores eius fuge-
runt enerūtq; de ciuitate nocte p; viā por-
te q; est inter duos muros et dicit ad hor-
um regis chaldeis obſidentib; vrbē in
gyro et abiērūt p; viā q; ducit in heremū
Persecutus est aut̄ chaldeor̄ exercitus
regē, et apprehenderūt sedechie in deser-
to qd̄ est iuxta hiericho, et oīs comitat̄
et diffugit ab eo. Lūq; cōprehendissent
regē adduxerūt eū ad regē babylonis in
reblata q; est in terra emath. et locutus
est ad eū iudicā: Et iugulauit rex baby-
lonis filios sedechie in oculis ei?. sed et
oēs p̄ncipes iuda occidit in reblata. Et
oculos sedechie eruit et vngit eū cōpedi-
bus. Et adduxit eū rex babylonis in ba-
bylonē et posuit eū in domo carceris u-
q; ad diē mortis sue. In mēse aut̄ quin-
to: decima mensis, ip̄e est annus nonus
decimus nabuchodonosor regis babylo-
nis, reit nabuçardā p̄nceps militie qui
stabat corā rege babylonis in hierusalē
et incēdit domū dñi et domum regis et
oēs domos hierim, et omnē domū ma-
gnā igne cōbussit, et totū murū hierim
p; circuitū destruxit cūctus exercit̄ chal-
deorū qui erat cū magistro militie. De
paupib; aut̄ p̄pli et de reliquo vulgo qd̄
remāserat in ciuitate et de p̄fugis q; trāſ-
fugerat ad regē babylonis, et ceteros de
multitudine trāſtulit nabuçardan p̄n-
ceps militie: de paupib; vno terre reliqt
nabuçardan p̄nceps militie vinitores et
agricolas. Colūnas q; ereas q; erant in
domo dñi et bases et mare eneū qd̄ erat
in domo dñi cōfregētūt chaldei: et tule-
rūt oēs eorū in babylonē. Et lebete et
creagras et psalteria et phialas et morta-
riola et oīa vasa ereas q; in ministerio fue-
rūt, tulerūt et hydrias et thymiamateria
et vrceos et pelues et cādelabra et morta-
ria et cyathos. Quotquot aurea aureas et
quotquot argētea argētea. Tulit magi-
ster militie colūnas duas et mare vnu et
vitulos duodecim ereos q; erāt sub basi-
bus: q; fecerat rex salomō in domo dñi.
Nō erat pondus eris oīm horū vasor̄.
De colūnis aut̄: decē et octo cubiti altis;

tudinis erāt in columnā vna, et funicus/
lus duodecim cubitorū circulabat eam.
Horro grossitudo ei? quattuor digitor̄
et intrinsecus caua erat: et capitella sua
vtracq; era. Altitudo capitelli vni? qn̄
q; cubitor̄, et retiacula et malogranata
sup coronā in circuitu. oīa etnea et fuerūt
malognata nonagīta sex depēdētia et oīa
malogranata centū retiaculis circunda-
ban;. Et tulit magister militie faraī sa-
cerdotē primū et sophonā sacerdotē se-
cundū et tres custodes vestibuli. Et de
ciuitate tulit eunuchū vnu q; erat p̄posi-
tus sup viros bellatores, et septē viros
de his q; videbat facē regis q; inuēti sūt
in ciuitate, et scribā p̄ncipē militū q; p̄ba-
bat tyrones, et sexaginta viros de p̄plo
terre q; inuēti sūt i medio ciuitatis. Tu-
lit aut̄ eos nabuçardā mḡ militie et du-
xit eos ad regē babylōis i reblata. Et p̄-
cussit eos rex babylonis et infecit eos in
reblata in terra emath. Et trāſla? ē iu-
da de terra sua. Ille est p̄pls quē trāſtu-
lit nabuchodonosor. In anno septimo
iudeos tria milia et vigintitres. In an-
no octauodécimo nabuchodonosor trāſ-
tulit de hierim aīas octingētas triginta
duas. In āno viceſimotercio nabucho-
donosor trāſtulit nabuçardā magister
militie aīas iudeor̄ septingētas q; dragē
taq; q; ḡ aīe q̄tuor milia sexce-
te. Et factū est in triceſimoseptimo an-
no trāſmigratiōis ioachim regis iuda duo
decimo mēle viceſima quinta mēſis: ele-
uavit euilmerodach rex babylonis ipso
anno regni sui caput ioachim regis iude
et eduxit eū de domo carceris, et locutus
est cū eo bona. Et posuit thronū eius su-
per thronos regū q; erāt post se in baby-
lone et mutauit vestimenta carceris ei?.
et comedebat panē corā eo up cunctis
dieb; vite sue. Et cibaria ei? cibaria p̄pe
tua dabans ei a rege babylonis statuta
p; singulos dies: vſq; ad diē mortis sue
cunctis dieb; vite eius.

Sequunt̄ Threni. i. lamentationes
Hieremie q; cynoth hebraice inscribit̄.

Lfactū est postq̄ in captiuitatē
e redactus est isrl. et hierlm̄ de/
serta est, sedis hieremias ppheta
fles et plāxit lāmetatōe hac i hierlm̄. t a/
maro aio suspiras et eulās dixit. Aleph
Clomō sedet sola Capl'm I
ciuitas plena pplo. Facta est
q̄ si vidua dn̄a getiū: pnceps
puinciarū facta est sub tribu
to. Beth. P̄loras plorauit in nocte: et la
chryme ei in marillis eius. Nō est q̄ cō
solef eā: ex oībo chartis ei. D̄es amici ei
spreuerūt eā: et faci sunt ei inimici. Hy
mel. M̄igravit iudas ppter afflictionē et
multitudinē seruicūt. H̄itauit inter gē
tes nec inuenit requie. D̄es psecutores
eius apprehenderūt eā inter angustias.
Deleth. Gl̄e sion lugent eo q̄ nō sint q̄
veniat ad solennitatē. D̄es poete ei de/
structe sacerdotes ei gemētes. Virgines
ei squalide: et ipa oppresa amaritudine
H̄e. Facti sunt hostes ei in capite: inimi/
ci ei locupletati sunt qz dñs locut̄ ē sup
eā ppter multitudinē iniquitatū eius.
Paruuli ei ducti sunt in captiuitatem
an faciē tribulatis. Gau. Et egressus ē
a filia sion oīs tecorei. Facti sunt pnci/
pes ei velut arietes nō inueniētes pa/
scua. et abierūt absq̄ fortitudine an faciē
subsequēris. qai. Recordata est hierlm̄
diep afflictōis sue. et puaricationis oīm
desiderabilii suoq̄ q̄ habuerat a diebus
antiquis: cū caderet pplos ei in manu bo/
stili: et nō esset auriliator. Ciderūt eam
hostes et derisept sabbata ei. H̄eth. Nec
catū peccauit hierusalē; ppter ea instabi/
lis facta est. D̄es q̄ glorih cabat eā spre/
verūt illā qz videt̄ ignominia ei. Ipa
aut gemēs et pueris retrosum. Leth.
H̄ordes eius in pedibus eius. nec re/
cordata ē finis sui. Deposita ē rebemen/
ter n̄ h̄is psolatoz̄. Gl̄e dñe afflictōis
meā qm̄ erect̄ ē inimic̄. Joth. Manū
suā misit hostis ad oīa desiderabilia ei.
qz vidit gētes ingressas sanctuarū suū
de q̄b pcepas ne intraret i ecclesiā tuā
Caph. Dis pplos eius gemēs: et querēs
panē. Dederūt p̄ciosa qz p cibō ad refo

cillandā aīaz. Gl̄e dñe i p̄sidera: qm̄ fa/
cta sum vilis. Lamech. Q̄ vos oēs q̄ trā/
ficiis p̄ viā attēditer videte si esi dolor si
cut dolor meus. Qm̄ vindemianit me
vt locut̄ ē dñs in die furoris sui. Nem
D̄e excuso misit ignē in ossib⁹ meis et
erudiuit me. Expādit rete pedib⁹ meis:
cōuertit me retrosum. Posuit me te/
solatā: tota die metrore coſectam. Nun.
Ḡigilauit iugū iniquitatū mearū i ma/
nu eius. cōuolute sunt et imposite collo
meo. Inſirmata est virt̄ mea: dedit me
dñs in manu de qua nō potero surgere.
Samech. Abſtulit oēs magnificos me
os dñs de medio mei: vocauit aduersuz
me tps vt cōtereret electos meos. Cor/
cular calcauit dñs viginis filie iuda. Syn
Idcirco ego plorās et oculus meus de/
ducēs aqz: qz lōge factus est a me cōſol/
lator cōuertenſ aīaz meā. Facti sunt fi/
lij mei pditi: qm̄ inualuit inimic̄. H̄e.
Expādit ſiō man⁹ suas. nō est q̄ cōsolef
eā. M̄adauit dñs aduersum iacob i cri/
cūtu ei hostes eius. Facta ē hierlm̄ qm̄
polluta mēſtruis int eos. H̄ade. Just̄
ē dñs: qz os ei ad iracundia p̄vocauit.
Audite obſecro vniūsi pp̄li: et videte wo/
lorē meū. Virgines mee et iuuenes mei
abierūt i captiuitatē. Loph. Vocaui a/
micos meos: et ipi deceperūt me. Sacer/
dotes mei et ſenes mei i vrbe cōſumpti
sunt: qz q̄ſierūt cibū ſibi vt refocillaret̄
aſas suas. Res. Gl̄e dñe qm̄ tribuloz
cōcurbat̄ ē vēter mei. Subuersuz eſſ
cor meū in memetip̄a qm̄ amaritudine
plena ſuz. Foris interficit gladi. et domi/
mori ſilis ē. Syn. Audierūt qz ingemi/
ſco ego. et nō est q̄ cōsolef me. D̄es inimi/
ci mei audieſt malū meū: letati ſunt qm̄
tu fecisti. Adduristi diē pſolatoz̄. et fiſt
ſiles mei. Thau. Ingrediat̄ oē malū eo
rū corā te et deuindemia eos ſicut vnde
miasti me ppter iniquitates meas. Jul/
tieni gemitus mei et cor meū merēs.

Aleph II
q̄ texit caligine in furore ſuo dñs
filia ſion: piecit de celo terram
inclītam iſrael, et nō eſt recordatus ſca

Threni Hieremie

belli pedū suorū in die furoris sui. Beth
p̄cipit aut̄ dñs nec p̄p̄: cit̄ oia spe
cosa iacob: destruxit in furore suo, munis
tiones virginis iuda. et deiecit terram.
poluit regnum et principes eius. Gy
mel lōfcegit in ira furoris sui oē cornu
israel: auertit retrosum dexterā suā a fa
cie inimici: et succedit in iacob q̄si ignē
flamme deuorat̄ in gyro. D̄leth. Te
tendit arcum suum quasi inimicus: fir
mauit dexterā suām quasi hostis et occi
dit omne qđ pulcrū erat visu in taber
naculo filie sion: effudit quasi ignē indi
gnationē suā. H̄. Factus est dñs velut
inimicus p̄cipit aut̄ israel. P̄cipit aut̄
oia menia ei. dissipauit munitiones ei
et repleuit in filia iuda humiliatū et hu
miliatā. Clau. Et dissipauit q̄si horum
tentorū suū demolit̄ est tabernaculuz
suū. Oblivioni tradidit dñs in siō festi
vitatē et sabbatū: et in obprobriū et in ini
dignationē furoris sui regē et sacerdotē
lax. Repulit dñs altare suū: maledixit
sacrificatiōni sue. tradidit in manu inim
icū muros turriū ei. Tocē tederūt i
tomo dñi: sicut in die solēni. H̄. Co
gitavit dñs murū filie sion: terendit fu
niculū suū et nō querit manū suā a p̄di
tione. Luxitq̄ antemurale: et murus pa
riter dissipatus est. Leth. Desire sūt in
terra porre eius: p̄didit et p̄trivit rectes
eius: regē ei et p̄ncipes eius in gētib⁹.
Nō est lex: et p̄phete ei nō inueniūt vi
sionē a dño. Ioth. Sederūt in terra:
cōtīcuerūt senes filie sion: cōsperserunt
anere capita sua: accincti sūt cilitijs. Ab
iecerūt in terra capita suavgines hieru
salē. Caph. defecerūt p̄ lachrymis oculi
mei cōturbata sunt viscera mea. Effu
sum est in terra iecur meū sup p̄tritōz fi
lie p̄pli mei cū deficeret puulus et lactēs
i plateis oppidi. Lamech. Ōtib⁹ uis̄di
perūt. vbi est triticū et vitū. cū deficerēt
q̄si vulnerati i plateis ciuitatis. cū exha
larēt aias suas i sinu matrū suaz. Ōlem
Lui cōparalo te: vel cui assimilalo te fi
lia hierlm. Lui ereq̄lo te et cōsolalor te
virgo filia siō. Ōagna ē enī velut mare

cōtritio tua. q̄s medebis tui. Nun. Pro
phete tui viderūt tibi falsa et sulta nec
aperiebat iniquitatē tuā: vt te ad penitē
tiā puocaret. Ciderunt aut̄ tibi assum
ptiones falsas et ejectiones. Samech.
Plauerūt sup te manib⁹ oēs transeun
tes p̄ viā: sibilauerunt et mouerūt capita
sua sup filiā hierlm. h̄ecine est v̄rba di
centes p̄fecti decoris: gaudiū v̄iu erſe ter
re. P̄de. Aperuerūt sup te os suū oēs in
imici tui: sibilauerūt et tremuerūt dēti
bus suis et dixerūt: deuorabim⁹. En̄ ista
est dies quā expectabam⁹. inuenim⁹ vi
dimus. Ayn. Fecit dñs q̄ cogitauit: cō
plevit sermonē suū quē p̄cepit a dieb⁹
antiq̄s. Destruxit et nō p̄pcit. et letifica
uit sup te inimicū et exaltauit cornu bo
stū tuoz. Hade. Clamauit cor eoz ad
dñm. sup muros filie siō. Deduc q̄si cor
rentē lachrymas p̄ diē et noctē nō des
requiētib⁹: neq̄ taceat pupilla oculi tui.
Coph. Cōsurge lauda in nocte in p̄ncip
io vigiliarū. effunde sicut aquā cor tuū
an̄ p̄spectū dñi. Leu⁹ ad eū manus tuas
p̄ a p̄a puulorū tuorū q̄ fame pereūt in ca
pite oīm cōpitoz. Res. Clide dñe et cō
sidera: quē vindemiaueris ita. Ergo ne
comedēt mulieres fructuz suū puulos
ad mensurā palme. Si occidis in san
ctuario dñi sacerdos et p̄beta. Syn. Ja
cuerūt in terra foris puer et senex: virgi
nes mee et iuvenes mei ceciderūt in gla
dio. Interfecisti in die furoris tui: p̄cū
fisti nec miseri⁹ es. Thau. Glocasti quasi
ad diē solēnē q̄ terrorēt me te circūitu
et nō fuit in die furoris dñi q̄ effugeret
et relinqueret. Quos educaui et enutri
ui inimicus meus p̄lumpsite eos.

Go vir vidēs Aleph III
e paupertatē meā in virga indi
gnationis eius. Aleph. Ōlem
nauit et adduxit in tenebras et nō in lu
cem. Aleph. Tm̄ in me vertit: et querit
manū suam tota die. Beth. Cletustam
fecit pellem meam et carnem meam:
contrivit ossa mea. Beth. Edificauit in
gyro meo. et circundedit me felle et labo
re. Beth. In tenebris collocauit me

quasi mortuos sempiternos. Gymel.
Circuedificauit aduersum me ut nō ei-
grediar aggrauauit cōpedem meū. Gymel.
Sed et cū clamauero et cū rogaue-
ro:exclusit orationē meā. Gymel.
Con-
clusivias meas lapidibz q̄dris:semitas
meas subuertit. Deleth. Ursus infidi-
ans fact⁹ est mihi leo in abscondito. De-
leth. Semitas meas subuertit et cōfre-
git me:posuit me desolatā. Deleth. Te-
tendit a: cū suū: et posuit me q̄si signū ad
sagittā. He. Misit in renibz meis filias
pharetre sue. He. Fact⁹ sum in derisum
oi pplo meo.canticū eoz tota die. He.
Repleuit me amaritudinibz inebriauit
me ab sinthio. Clau. Cōfregit ad nūez
tentes meos:cibauit me cinere. Clau.
Et repulsa est aia mea:oblitus sum bo-
norū. Clau. Et dixi.periit finis meus:et
spes mea a dñō. Cay. Recordare paupera-
tis et transgressionis mee:absinthij et fel-
lis. Cay. Memoria memorero. et tabe-
scet in me aia mea. Cay. Dec recolens in
corde meo ī deo sperabo. Heth. Miseri-
cordie dñi qz nō sum⁹ cōsumpti:qz non
defecet miserationes ei⁹. Heth. Noui di-
luculo:mīta est fides tua. Heth. Mars
mea dñs:dixit aia mea. ppter ea expecta-
bo eū. Teth. Bon⁹ est dñs sp̄tātibz ī eū
aie q̄renti illū. Teth. Bonū est p̄solari
cū silentio salutare dñi. Teth. Bonū est
viro cū portauerit iugū ab adolescentia
sua. Joth. Edebit solitari⁹ et tacebit:
qz leuavit se sup se. Joth. Ponet ī pul-
vere os suū: si forte sit spes. Joth. Da-
bit p̄cutienti se marillā.saturabit obpro-
brijs. Laph. Quia nō repellit in semipi-
ternū dñs. Laph. Quia se abiecit et mi-
serebitur: s̄m multitudinē misericordia
rū suarū. Caph: Non enī humiliavit ex
corde suo:et abiecit filios homīm. Lamech
Uit cōtereret sub pedibus suis oēs vin-
ctos terre. Lamech. Ut declinaret iudi-
cium viri in cōspectu vultus altissimi.
Lamech. Ut puereret hoiez in iudicio
suo: dñs ignorauit. Nem. Quis est iste
qui dixit ut fieret. dñs nō iubete. Nem
Ex ore altissimi nō egredienſ nec mala-

nec bona Nem. Quid mīrmurauit ho-
mo viuens:vir pro peccatis suis. Nun.
Scrutemur vias nīas. et q̄ramus et re-
uertamur ad dñm. Nun. Leuemus cor-
da nostra cū manibz ad dñm in celos.
Nun. Nos iniq⁹ egim⁹ et ad iracundia p̄-
uocam⁹: idcirco tu inexorabilis es. Sa-
mech. Operuisti in furore et p̄cussili⁹
occidisti nec p̄pcisti. Samech. Oppos-
sisti nubem tibi:ne trāseat oratio. Sa-
mech. Eradicatiō et abiectionē posui-
sti me. in medio pplo. She. Aperuerūe
sup nos os suū oēs inimici. She. For-
mido et laqueus facta est nobis vatici-
natio et p̄tritio. She. Divisiones aqua-
rū deduxit oculus me⁹: in p̄tritōe filie po-
puli mei. Ayn. Oculus meus afflictus ē
nec tacuit:eo q̄ nō esset req̄es. Ayn. Do-
nec respiceret et videret deus de celis.
Ayn. Oculus me⁹ depredat⁹ est aiaz me
am in cūctis filiabz vrbis mee. Sade.
Tlenatōe ceperūt me q̄si auem inimici
mei gratis. Sade. Lapsa est in lacū vi-
ta mea et posuerūt lapidē sup me. Sa-
de. Inundauerūt aq̄ sup caput meū di-
xī:peri. Coph. Inuocauit nomen tuum
dñe: de lacu nouissimo. Coph. Cloē me
am audisti:ne auertas aurem tuā a sin-
gultu meo et clamoribus. Coph. Appro-
pinquisti in die q̄si vocauit te: dixisti. ne
timeas. Res. Judicasti dñe causam aie-
mee: redemptor vite mee. Res. Cidisti
dñe iniqtatē illoꝝ aduersum me. iudica-
iudiciū meū. Res. Cidisti ī oēm furore:
vniversas cogitationes eoz aduersuz me
syn. Audisti obprobriū eoz dñe: oēs
cogitationes aduersum me. Syn. Labia
insurgentia mihi et meditaciones eoz
aduersum me tota die. Syn. Sessionē
ez et resurrectionē eoz vide: ego sum
psalmus eoz. Thau. Reddes eis vicem
dñe: iurta opa manu ū suaz. Thau. Da-
bis eis scutū cordis. latrē tuū. Thau.
Persequeris in furore et conteres eos
sub celis dñe. Aleph III

Quō obscuratū est aurū muta-
q tus est color optimus: dispersi
sunt lapides sanctuarij tui in

Threni Hieremie

capite oīm platearū. Beth. Filii sion in
elyci et amicti auro primo. quō reputati
sunt in vasa testea: opus manū figuli.
Gymel. Sed et lamie nudauerūt mam
mā lactauerunt catulos suos. Filia p̄pli
mei crudelis: q̄si strutio in deserto. De
leth. Adhescit lingua lactetis ad palatuz
eius in siti. puuli petierūt panē: et non
erat q̄ frangeret eis. Ne. Qui r̄seban
tur voluptuose interierūt in vijs. q̄ nu
trieban in croceis amplexati sunt ster
cora. Clau. Et maior effecta est iniqtas
filie p̄pli mei pctō sodomoꝝ: q̄ subuersa
est in momēco et nō ceperūt in ea man
ay. Candidiores naçarei eius niue: mi
tidiores lacte: rubicundiores elvre anti
quo sapp̄iro pulciores. Beth. Deni
grata est sup carlones facies eoz. et nō
sunt cogniti in plateis. Adhescit cuius eoz
ossib⁹: aruit et facta est q̄si lignū. Leth.
Melius fuit occisis gladio q̄ interfecit
fame: q̄si isti extabuerunt cōsumpti: a
sterilitate terre. Ioth. Manus mulierū
misericordiū coixerunt filios suos: facti
sunt cibi earū in p̄tritione filie p̄pli mei
Laph. Cōpleuit dñs furorē sui effudit
irā indignatōis sue. Et succendit igneꝝ
in sion et devoravit fundamēta eius. La
meth. Nō crediderūt reges terre et vni
uersi hitatores orbis qm̄ ingredereſ ho
stis et inimicus p̄ portas hierlm. Tessi:
Propter pctā p̄phetarū ei⁹ et iniqtates
sacerdotū eius: q̄ effuderūt i medio ei⁹
sanguinē iustor. Nun. Errauerūt ceci i
plateis: polluti sunt sanguine. Cūq̄ nō
possent tenuerunt laciniias suas. Sa
meth. Recedite polluti clamauerūt eis
recedite. abite. nolite tangere. Jurgati
q̄pe sunt et cōmoti dixerūt inter gētes
nō addet vltra vt habitet in eis. Dñe.
Facies dñi diuisit eos: nō addet vt re
spiciat eos. Facies sacerdotū nō erubue
rūt: neq̄ senū miserti sunt. Ayn. Cū ad
huc subfisterem⁹ defecerūt oculi nři ad
anxiliū nři vanū: cū respicerem⁹ attē
ti ad gentē que saluare nos nō poterat.
Sade. Lubricauerūt vestigia nřa in iti
nere platearū nřaz. appropinquit finis

noster. cōpleti sunt dies nři: q̄ venit fi
nie noster. Coph. Velociores fuerunt
psecutores nostri aquilis celi. sup moni
tes psecuti sunt nos in deserto: insidiati
sunt nobis. Res. Sp̄us oris nři christ⁹
dñs captus est in peccatis nostris cui di
ximus in umbra tua viuem⁹ in gentib⁹
Syn. Gaude et letare filia edō q̄ habis
tas in terra his. Ad te q̄ pueniet calix
inebriaberis atq̄ nudaberis. Thau. Cō
pleta est iniqtas tua filia siō: nō addet v̄l
tra vt trāsmigret te. Clifitauit iniqt
itate tuā filia edō: discooperuit pctā tua.

Oratio hieremie.

V

Ecordare dñe qd acciderit no
bis: intuere et respice obprobri
um nřm. Hereditas nřa versa
est ad alienos: dom⁹ nře ad extraneos.
Pupilli facti sum⁹ absq; patre: matres
nostre. q̄si vidue. Aquā nostrā pecunia bi
bimus: ligna nostra p̄cio cōparauimus
Ceruicib⁹ nřis minabamur. lassis non
dabat requies. Egypto dedim⁹ manūz
et assyrijs: vt saturaremur pane. Pr̄es
nři peccauerūt et nō sunt. et nos iniquita
tes eoz portauimus. Serui dñati sunt
nři. nō fuit q̄ redimeret de manu eoz.
In aiab⁹ nostris afferebamus panē no
bis: a facie gladij in deserto. Mellis nřa
quasi cliban⁹ exusta est. a facie tempesti
tum famis. Mulieres in siō hūliques
rūt et v̄gines in ciuitatib⁹ iuda. Princis
pes manu suspēsi sunt: facies senū non
erubuerūt. Adolescentib⁹ ipudice abusi
sunt et pueri in ligno corruerūt. Senes
defecerūt de porti: iuuenes de choro psal
lentiū. Defecit gaudiū cordis nři: dñs
est i luctū chor⁹ nř. Cecidit corona capi
tis nři: ve nob qz peccauim⁹. Propterea
mestū factū est i dolore cor nřm: iō cōte
nebrati sunt oculi nři. Propt̄ montē siō
qz disp̄ijt: vulpes abulaueit i eo. Tu autē
dñe i eternū permaneb: soliū tuū i ḡfati
onē et ḡfatiōz. Quare i p̄petuū obliuise
ris nři derelinq̄s nos i lōgitudinē dieꝝ
Cōuerte nos dñe ad te et auertem⁹. ino
noua dies nřos sic a principio. Sz p̄ficiēs
repulisti nos: ita es ī nos vellementeſ